

การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
(English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

นายบุญพงศ์ โพธิ์วัฒนรัตน์
ผู้อำนวยการโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

**การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
(English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563**

นายบุญยพงศ์ โพธิ์วัฒนธำ

บทคัดย่อ

การประเมินครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิตของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ปีการศึกษา 2563 2) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักเรียนในโครงการจำนวน 721 คน โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากนักเรียน เก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 5 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 4 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ 5 คน จากการสนทนากลุ่มจาก นักเรียน จำนวน 10 คน ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ จำนวน 5 คน รวมจำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และประเด็นสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการประเมิน พบว่า

1. การประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิต ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 รายละเอียด ดังนี้

1.1 การประเมินด้านบริบท พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกลยุทธ์ เป้าประสงค์ของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .46

1.2 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูผู้สอนในโครงการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .57

1.3 การประเมินด้านกระบวนการ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า จัดครูชาวต่างชาติและครูไทยเข้าสอนตามตารางสอนพร้อมจัดตำแหน่งงานให้แก่เจ้าหน้าที่ และ ความเอาใจใส่ดูแล การให้คำปรึกษา แนะนำของครูและผู้รับผิดชอบโครงการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .58

1.4 การประเมินด้านผลผลิต พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า นักเรียนมีอุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .41

2. แนวทางในการพัฒนาโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 รายละเอียด คือ 2.1 มีการบริหารจัดการเวลาในการพัฒนาให้มีความเหมาะสม 2.2 การจัดเตรียมอุปกรณ์การทดลองในห้องปฏิบัติการให้ทั่วถึงและเพียงพอ และ 2.3 ปรับสัดส่วนกิจกรรมการพัฒนา มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยลดการบรรยายให้น้อยลงและเพิ่มการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้มากขึ้น

สรุปผลการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 พบว่า การดำเนินกิจกรรมตามโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	3
ขอบเขตของการประเมิน	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การประเมินโครงการ	7
รูปแบบการประเมินผล CIPP Model	19
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	24
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโครงการ	35
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ	39
โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
กรอบแนวคิดการประเมิน	62
บทที่ 3 วิธีดำเนินการประเมิน	63
ขั้นตอนการประเมินโครงการ	63
ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	64
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การวิเคราะห์ข้อมูล	69
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	76
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลการประเมินโครงการด้านบริบท	76
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลการประเมินโครงการด้านปัจจัยนำเข้า	77
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ	79
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลการประเมินโครงการด้านผลผลิต	81

	หน้า
ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ เนื้อหาคำถามปลายเปิด	82
ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์ การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ	83
บทที่ 5 สรุปผลการประเมิน อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	95
สรุปผลการประเมิน	96
อภิปรายผล	99
ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	111
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการประเมิน	112
ข ตัวอย่างการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ : แบบสอบถาม	114
ค แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ประเด็นสนทนากลุ่ม ที่ใช้ในการประเมิน	123

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม
66	
ตารางที่ 3.2	แสดงการเก็บรวบรวมข้อมูล
69	
ตารางที่ 3.3	กรอบการดำเนินการประเมิน
70	
ตารางที่ 4.1	แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
76	
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียน ด้านบริบท (C: Context Evaluation)
76	
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียน ด้านปัจจัยนำเข้า (I: Input Evaluation)
77	
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียน ด้านกระบวนการ (P: Process Evaluation)
79	
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียน ด้านผลผลิต (P: Product Evaluation)
81	
ตารางที่ 4.6	การวิเคราะห์คำถามปลายเปิด
82	
ตารางที่ 4.7	แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์
84	

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมิน

ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงแห่งยุคโลกาภิวัตน์ สังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านมากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมไปถึงด้านการศึกษา ดังนั้นประเทศไทยจึงมีนโยบายในการเตรียมบุคลากรที่มีความสามารถด้านต่าง ๆ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะความต้องการทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถทางภาษาเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยให้มีความพร้อมในการแข่งขันระดับ นานาชาติ จึงกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนและจัดให้มีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนของสังคมในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกระดับ เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่มีทักษะความสามารถทางภาษาได้รับการพัฒนาจนบรรลุศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคล และจูงใจให้ก้าวสู่เส้นทางอาชีพ กล่าวได้ว่า เป็นภารกิจที่รัฐบาลได้วางไว้ในการพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบ (อุษณีย์ โพธิ์สุข, 2541)

เพื่อให้การบริหารงานมีความเป็นเอกภาพและการสร้างพลังในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้ไปในทิศทางเดียวกัน อีกทั้งให้การบริหารทรัพยากรมีประสิทธิภาพเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาบุคลากรของชาติในอนาคต จึงได้มีการประกาศใช้กฎหมายการศึกษาฉบับแรก คือพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ส่วนมาตรา 23(4) ให้นับทักษะด้านภาษาอีกประการหนึ่ง ได้มีคำสั่งกรมวิชาการที่ วก 1065/2544 ลว. 9 ตุลาคม 2544 เรื่องให้ใช้นโยบายหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งกำหนดจัดเป็นภาษาไทยสามารถจัดเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างมีคุณภาพ มีความเท่าเทียมและเป็นธรรม กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายและมีการส่งเสริมสนับสนุนให้จัดการศึกษาเป็นโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

การจัดการศึกษาในระบบสองภาษานั้นมุ่งไปที่การทำให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษให้ได้เร็วเท่าที่จะทำได้ เพราะการรู้ภาษาอังกฤษอย่างแตกฉานนั้นจะทำให้นักเรียนได้มาซึ่งความรู้จากการเรียนการสอนได้นั่นเอง ดังนั้นการเรียนการสอนโดยยึดแนวความคิดดังกล่าว จะทำให้ทั้งครู การออกแบบหลักสูตร การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมุ่งเน้นไปที่ประสิทธิภาพของการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนในระบบเป็นหลักสำคัญ ซึ่งแท้จริงแล้ว เป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพนั้นมุ่งเน้นการให้ความรู้และพัฒนาศักยภาพในตัวตนของนักเรียนให้ได้สูงสุด โดยการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาเป็นเพียงส่วนหนึ่งของเป้าหมายในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในระบบสองภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพได้นั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องทำความเข้าใจถึงเป้าหมายที่แท้จริงของการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงการพัฒนาความรู้ทุกด้านให้แก่ผู้เรียน มิใช่เพียงแค่ต้องการพัฒนาเพียงเฉพาะด้านภาษาอังกฤษ โดยใน

หนังสือดังกล่าวได้เขียนไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนในระบบสองภาษาอย่างมีคุณภาพนั้น ต้องมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาด้านวิชาการทุกด้านมีการกำหนดวิธีการในการสอนที่ทำให้ได้มาซึ่งความรู้ทุกด้านมิใช่เพียงแค่ความสามารถในหลายๆ ประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ ทั้งที่ประเทศเหล่านั้นมีภาษาพื้นเมืองของตนอยู่แล้ว เช่น ประเทศอินเดีย ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นต้น ประชาชนสามารถติดต่อกันโดยใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว เนื่องจากการเรียนการสอนไม่ได้เกิดแต่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในสภาพการณ์จริงนอกห้องเรียนได้เกือบทุกโอกาส การเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จึงนับว่าบรรลุวัตถุประสงค์ (พุทธิรักษ์ จินดาโรจน์ ,2546)

โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยเห็นความสำคัญจึงได้ดำเนินการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะและพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้นักเรียนเพื่อใช้ในการสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครบทั้ง 3 ทักษะ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะตามคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน ตามคุณลักษณะที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และเพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์ของโลก สามารถบูรณาการทักษะและความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตระหนักและร่วมกันรับผิดชอบต่อการพัฒนาคุณภาพของโครงการให้เทียบเท่าระดับมาตรฐานของประเทศ

ถึงแม้การจัดโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จะเป็นที่ยินชอบของผู้ปกครอง แต่การจัดการศึกษาของโครงการก็ยังมีปัญหา และการดำเนินการจัดการศึกษาก็ยังไม่ชัดเจน เช่น ในรายงานประจำปี 2562 ของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ที่พบว่า แม้ว่าโครงการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จะใช้หลักสูตรเดียวกับในภาคปกติแต่ในเรื่องของนโยบายและเป้าหมายมีความแตกต่างกันและขาดหลักฐานเชิงประจักษ์การดำเนินงานของโครงการที่ผ่านมาว่ามีความสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายที่ทางกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้หรือไม่

และสถาบันภาษาอังกฤษ (สภษ.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อให้โรงเรียนทั้งสองประเภทใช้ในการรักษามาตรฐานของหลักสูตรและประเมินตนเองเพื่อการพัฒนาประกอบด้วย 3 ด้าน 7 มาตรฐาน 34 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ ด้านที่ 1 นโยบาย กลยุทธ์และการบริหารจัดการ ด้านที่ 2 หลักสูตรการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และด้านที่ 3 คุณภาพผู้เรียน โดยให้โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในโครงการไม่น้อยกว่า 5 คนประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอนในโครงการ หัวหน้าผู้รับผิดชอบโครงการทำหน้าที่ประเมินตนเอง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) โดยในปีการศึกษา 2562 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยได้ทดลองใช้มาตรฐานดังกล่าวในการประเมินผลการดำเนินงานของโครงการที่ผ่านมา พบว่าตัวบ่งชี้ในบางตัวไม่เหมาะสมสอดคล้องกับ บริบทของสถานศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบัน มีการดำเนินงานโดยไม่วิเคราะห์ผลที่เหมาะสม ตลอดจนขาดมิติ การประเมิน

ในด้านปัจจัยนำเข้า และ ผลผลิต ผลลัพธ์สำคัญ จากการศึกษาโดยทั่วไปพบว่า โครงการที่จัดตั้งขึ้นดูเหมือนเป็นโครงการที่ไม่ได้เกิดจากการประเมินนโยบายในภาพรวม จึงเกิดความซ้ำซ้อนและขาดทิศทาง

ประกอบกับการประเมินหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ นับตั้งแต่การจัดการศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษานอกระบบและการศึกษารูปแบบอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการพัฒนาประเทศด้านอื่นๆ โดยผู้เกี่ยวข้องจัดการศึกษาทุกฝ่ายทุกระดับจะต้องวางแผนการพัฒนาหลักสูตรและการสอนให้บังเกิดผลต่อผู้เรียนในด้านความรู้ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในในแนวทางที่พึงปรารถนา การถ่ายทอดวัฒนธรรม การสร้างทักษะ ปฏักฝังเจตคติค่านิยม และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (ประยงค์ เนาวบุตร, และสุทธิวรรณ ตันติรจนาวงค์, 2555) การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนหนึ่งเพื่อให้ทราบประสิทธิภาพประสิทธิผลของการพัฒนาหลักสูตรและการสอน สภาพะโลกมีการเปลี่ยนแปลงต่อเนื่องตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงมีทั้งสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการต่างๆ ในยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ การศึกษาโดยใช้หลักสูตรเดิมจะไม่สามารถพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพเตรียมพร้อมทั้งสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การพัฒนาหลักสูตรจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาเมื่อหลักสูตรเดิมไม่มีความเหมาะสมเพียงพอ การพัฒนาหลักสูตรจึงมีความสำคัญ (ทวีศักดิ์ จินดานรักษ์, 2555)

จากเหตุผลและหลักการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จึงเห็นว่าเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 โดยนำรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม มาเป็นหลักในการประเมินโครงการเพื่อเป็นการประเมินความก้าวหน้า การวิเคราะห์การดำเนินงานอย่างป็นระบบ ติดตามการดำเนินงานตามแผนโครงการเพื่อหาคำตอบว่า ด้านบริบทของโครงการ ด้านปัจจัยนำเข้าโครงการ ด้านกระบวนการโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ มีความเหมาะสมเพียงใด ผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุง แก้ไขเพื่อการวางแผนในการดำเนินงานโครงการในปีการศึกษาต่อไปให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการประเมิน

1. เพื่อประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิตของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

ขอบเขตของการประเมิน

1. ด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากรที่ใช้สำหรับการประเมินเชิงปริมาณ คือ นักเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 721 คน

1.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่ใช้สำหรับประเมินเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์ คือ คณะกรรมการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ รวมจำนวนทั้งสิ้น 18 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่ใช้สำหรับประเมินเชิงคุณภาพด้วยการสนทนากลุ่ม คือ นักเรียน ในโครงการ ผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ รวมจำนวนทั้งสิ้น 20 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

แนวทางในการพัฒนาโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1) การประเมินบริบท (Context Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบการดำเนินงานด้านสภาพโดยทั่วไปของโครงการเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับกลยุทธ์เป้าหมายของโรงเรียน และการเตรียมการภายในของโครงการ

2.2) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) หมายถึง การประเมินความเพียงพอ ความพร้อม การส่งเสริมสนับสนุนต่าง ๆ ได้แก่ ความเหมาะสมของผู้รับผิดชอบโครงการ ความพร้อมและความเหมาะสมของบุคลากร ความเหมาะสมของอุปกรณ์/สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอน ความเหมาะสมของสถานที่ ความเหมาะสมของระบบการบริหารจัดการโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ และงบประมาณ

2.3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ได้แก่ ความเหมาะสมของการบริหารโครงการ ความเหมาะสมของการดำเนินการโครงการด้านการเรียนการสอน ความเหมาะสมของรายละเอียดการจัดกิจกรรมในโครงการ และความเหมาะสมของการติดตามประเมินผล

2.4) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่เกิดจากการดำเนินโครงการ ได้แก่ การประยุกต์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีศักยภาพ ความรู้ประสบการณ์ และทักษะภาษา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการประเมินแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การประเมินก่อนเริ่มดำเนินการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 เป็นการประเมินขั้นเตรียมการ โดยประเมินด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้า ในเดือนพฤศจิกายน 2563

ระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 เป็นการประเมินขั้นดำเนินการและขึ้นติดตามผล โดยประเมินด้านกระบวนการ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2563 ถึง เดือนมกราคม 2564

ระยะที่ 3 การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 เป็นการประเมินขั้นปรับปรุงแก้ไข โดยประเมินด้านผลผลิตระหว่างเดือนมกราคม 2564 ถึง เดือนมีนาคม 2564

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program)** หมายถึง โครงการหรือกิจกรรมที่โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ได้ดำเนินการโครงการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียน ที่มีความสามารถพิเศษด้านภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ ในปีการศึกษา 2563

2. **การประเมินโครงการ** หมายถึง กระบวนการจัดการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลอย่างเป็นระบบ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจและเพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุดเพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินการตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ซึ่งได้ประเมินตามรูปแบบ CIPP Model ซึ่งประกอบด้วย

1.) **การประเมินบริบท (Context Evaluation)** หมายถึง การตรวจสอบการดำเนินงานด้านสภาพโดยทั่วไปของโครงการเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับกลยุทธ์เป้าประสงค์ของโรงเรียน และการเตรียมการภายในของโครงการ

2.) **การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)** หมายถึง การประเมินความเพียงพอ ความพร้อม การส่งเสริมสนับสนุนต่าง ๆ ได้แก่ ความเหมาะสมของผู้รับผิดชอบโครงการ ความพร้อมและความเหมาะสมของบุคลากร ความเหมาะสมของอุปกรณ์/สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอน ความเหมาะสมของสถานที่ ความเหมาะสมของระบบการบริหารจัดการโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ และงบประมาณ

3.) **การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)** หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ได้แก่ ความเหมาะสมของการบริหารโครงการ ความเหมาะสมของการดำเนินการโครงการด้านการเรียนการสอน ความเหมาะสมของรายละเอียดการจัดกิจกรรมในโครงการ และความเหมาะสมของการติดตามประเมินผล

4.) **การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)** หมายถึง การตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่เกิดจากการดำเนินโครงการ ได้แก่ การประยุกต์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีศักยภาพ ความรู้ประสบการณ์ และทักษะภาษา และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

3. **นักเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ** หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ที่ได้ผ่านการคัดเลือกและเข้า

ร่วมโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 721 คน

4. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงบประมาณ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารทั่วไป และรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

5. ครูผู้สอน หมายถึง ครูและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ทำการสอนนักเรียนตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการประเมิน

1. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย มีข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ทั้งในด้านบริบทของโครงการ(Context) ด้านปัจจัยนำเข้าโครงการ (Input) ด้านกระบวนการโครงการ (Process) และด้านผลผลิตของโครงการ (Product) เพื่อนำไปใช้วางแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

2. ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีข้อมูลผลการดำเนินกิจกรรมตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย นำไปพัฒนากิจกรรมตามโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. เป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอนนำไปพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ตามรูปแบบซีบ(CIPP Model) ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบทของโครงการ ด้านปัจจัยนำเข้าโครงการ ด้านกระบวนการโครงการ และด้านผลผลิตของโครงการ

4. นำผลการประเมินไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนางานโครงการต่าง ๆ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งเป็นแนวทางในการปรับปรุง และแก้ปัญหาร่วมกัน เพื่อพัฒนาการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ

โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ผู้ประเมินได้ทบทวนแนวคิดทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ได้ศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินโครงการโดยมีแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 การประเมินโครงการ

2.2 รูปแบบการประเมินผล CIPP Model

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโครงการ

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

2.6 โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8 กรอบแนวคิดการประเมิน

2.1 การประเมินโครงการ

ความหมายของการประเมินโครงการ

Scriven (1967) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึงการตรวจสอบหรือการสอบวัดอย่างเป็นระบบของสิ่งที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากโครงการ เพื่อที่จะรวบรวมสิ่งที่ได้ จากการตรวจสอบนี้ไปปรับปรุงโครงการ

Provus (1971) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่า หมายถึง การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและการหาช่องว่างระหว่างภาวะที่เป็นจริงกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดเพื่อใช้ภาวะดังกล่าวเป็นตัวชี้หรือระบุข้อบกพร่องของกิจกรรมหรือโครงการใด ๆ

Stake (1976) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง การบรรยายสิ่งที่มุ่งประเมินอย่างสมบูรณ์ โดยจะต้องบรรยายความสัมพันธ์และความสอดคล้องของสิ่งที่คาดหวัง สิ่งที่เกิดขึ้นจริงและมาตรฐานให้ครอบคลุม เพื่อจะได้ตอบสนองความต้องการสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของผู้ที่ใช้ผลการประเมิน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการหลายฝ่าย

Stufflebeam (2008) กล่าวว่า การประเมินโครงการเป็นกระบวนการบรรยาย เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย การวางแผนการดำเนินการและผลกระทบ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ของโครงการ

สดศรี คงธนะ (2548) ให้ความหมายการประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการเพื่อนำข้อมูลที่รวบรวม วิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์แล้วตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ส่วนวิธีและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการนั้น เป็นงานที่ผู้รับผิดชอบงานควรเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจ จัดสร้างขึ้นให้ถูกหลักวิชาการและสอดคล้องกับแผนงาน โครงการ

จงใจ จิงตระกูล (2550) ให้ความหมายการประเมินโครงการ หมายถึง การใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาคุณค่า ความเหมาะสม ความคุ้มค่าของโครงการ โดยการศึกษาพิจารณาไม่ว่าจะมีพื้นฐานจากความคิดเห็น การบันทึกข้อมูลส่วนตัว หรือข้อมูลที่เป็นกลางเกี่ยวกับผลลัพธ์ไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบของโครงการอันเนื่องมาจากการดำเนินงานที่กำลังกระทำอยู่ เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจพิจารณาหาทางเลือกของการดำเนินงานและข้อเสนอแนะสำหรับโครงการครั้งต่อไปเพื่อมุ่งเป้าหมายที่ต้องการ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2553) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการใช้ดุลยพินิจ และ/หรือค่านิยม และข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยการเปรียบเทียบผลที่วัดได้กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

เชาว์ อินโย (2553) ได้อธิบายความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่าการประเมินโครงการเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งยังเป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อตัดสินความสำเร็จของโครงการอีกด้วยการประเมินโครงการเป็นการดำเนินงานที่ไม่ใช้ความพยายามในการสร้างทฤษฎี หรือพัฒนาองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ การประเมินโครงการที่นำมาใช้ในทางสังคมศาสตร์นั้นเป็นการเตรียมสารสนเทศเพื่อใช้ในการปรับปรุงโครงการทางสังคม เหตุผลประการสำคัญที่จำเป็นต้องประเมินโครงการก็คือ มีทางเลือกในการดำเนินโครงการได้มากมายที่จะทำให้การดำเนินงานโครงการมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องประเมินโครงการว่า ประสบความสำเร็จหรือไม่

พงศ์เทพ จิระโร (2554) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง การประเมินโครงการ(Project Evaluation) หมายถึง กระบวนการวัดตัวบ่งชี้คุณภาพโครงการที่กำหนดไว้โดยแนวคิดใดแนวคิดหนึ่ง และนำเกณฑ์ (Criterion) มาเทียบกับผลการวัด ทำให้ได้ผลการประเมินที่นำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ หรือนำไปสู่การตัดสินใจ(Judgment) ในการดำเนินโครงการ

สุวิมล ว่องวาณิช (2558) กล่าวว่า การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ทราบถึงสัมฤทธิ์ผลของโครงการ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินโครงการเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจว่า โครงการดังกล่าวนั้นสมควรได้รับการขยายงาน สนับสนุนให้คงอยู่ต่อไปหรือสมควรระงับการดำเนินการ การประเมินจะต้องให้ได้ข้อมูลที่ช่วยผู้บริหารตัดสินใจในการเลือกหนทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา ผลของการประเมินควรจะสามารถนำไปช่วยปรับปรุงโครงการให้ดีขึ้น

พักตร์พิไล วงศ์ละ (2560) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการที่จะตัดสินคุณค่าของกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งได้มาจากการวัดโดยอาศัยวิธีการที่มีระบบแผนในการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ แล้วนำผลนั้นมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อทำการประเมินหรือตัดสินว่ากิจกรรมนั้นมีผลเป็นอย่างไรดีหรือไม่ดีเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม

จากที่นักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการประเมินโครงการ สรุปได้ว่าการประเมินโครงการ คือกระบวนการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาตรวจสอบด้วยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจสร้างความน่าเชื่อถือ และส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ของโครงการทำให้ได้ผลการประเมินที่นำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ หรือนำไปสู่การตัดสินใจ ในการดำเนินโครงการ

ประเภทของการประเมินโครงการ

Patton (2004) ได้แบ่งประเภทการประเมินตามเกณฑ์มิติการประเมินไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. ตามวัตถุประสงค์แบ่งได้เป็นการประเมินความก้าวหน้าประเมินผลสรุปและประเมินเพื่อการพัฒนา
2. ตามข้อมูลแบ่งได้เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ คุณภาพและแบบผสม
3. ตามการประเมินแบ่งได้เป็นเชิงธรรมชาติ และเชิงทดลองหรือเชิงระบบ
4. ตามจุดเน้นที่ประเมินแบ่งได้เป็นการประเมินกระบวนการ ผลลัพธ์ผลกระทบการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายกับผลตอบแทน และการวิเคราะห์ต้นทุนกับประสิทธิผล

Stufflebeam and Webster (2007) อธิบายว่าการประเมินที่นำมาใช้ในการพิจารณาและการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่า ความสำคัญ ปริมาณ ระดับ หรือสภาพของบางสิ่งบางอย่างได้จำแนกประเภทของการประเมินเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินที่เทียมกัน (Pseudo Evaluation) ได้แก่ การประเมินผลให้คุณค่าทางบวกหรือลบต่อวัตถุประสงค์หรือเรื่องที่ศึกษา โดยไม่คล้องจองกับคุณค่าที่แท้จริงของเรื่องนั้นแบ่งเป็น 2 ประเภทย่อย ๆ ได้แก่ แบบที่ถูกการเมืองควบคุม (ประเมินเพื่อรับเพิ่มหรือรักษาอิทธิพลอำนาจหรือเงินตรา) และแบบที่เกี่ยวข้องกับการเมือง (ประเมินเพื่อให้เกิดภาพพจน์ที่ดีต่อเรื่องนั้น)

2. การประเมินกึ่งจริง (Quasi Evaluation) ได้แก่ การประเมินที่อาศัยคำถามที่เฉพาะเจาะจง วิธีการประเมินมีระบบพอสมควร แต่อาจไม่ได้วัดคุณค่า แบ่งได้ 5 ประเภทย่อย ๆ ได้แก่ แบบที่เป็นปรนัย แบบอิงหลักการคืบค้ำ (การลงทุนกับผลที่ได้รับ) แบบวิจัยเชิงทดลอง แบบที่มีโปรแกรมการตรวจสอบ และแบบที่มีระบบข้อมูลจัดการ

3. การประเมินที่แท้จริง (True Evaluation) ได้แก่ การประเมินที่มุ่งศึกษาคุณค่าเรื่องนั้น ๆ หรือสิ่งนั้น ๆ แบ่งเป็น 6 ประเภทย่อย ๆ ได้แก่ การให้เครดิตหรือประกาศนียบัตร การศึกษาเพื่อนโยบาย การศึกษาเพื่อการตัดสินใจ การศึกษาในด้านผู้บริโภค (เพื่อการบริการ) การศึกษาโดยใช้ลูกค้าเป็นศูนย์กลาง (คุณค่าของกิจกรรม) และการศึกษาโดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ

สมคิด พรหมจ้อย (2550) ได้จำแนกประเภทของการประเมินว่ามีอยู่ 3 ลักษณะดังนี้

1. แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ
 - 1.1 การประเมินเพื่อปรับปรุง บางครั้งเรียกว่าการประเมินความก้าวหน้า (Formative
 - 1.2 การประเมินเพื่อสรุปผล เรียกว่า การประเมินรวมสรุป (Summative Evaluation)

2. แบ่งตามหลักยึดในการประเมิน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Goal-Based evaluation) เป็นการประเมินที่ว่าทำได้บรรลุของโครงการหรือไม่ โดยทราบก่อนประเมินว่าโครงการนี้มีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง

2.2 การประเมินที่อิสระไม่ยึดวัตถุประสงค์ของโครงการ (Goal-Free evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นทั้งหมดโดยไม่ทราบวัตถุประสงค์ของโครงการนี้มีอะไรบ้าง

3. แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ประเมินก่อนเริ่มโครงการ (Pre-evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินใจเลือกโครงการตรวจสอบความเหมาะสม ความสมเหตุสมผลของการวางแผนการดำเนินโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการในการนำโครงการไปปฏิบัติ คุณภาพของโครงการ รวมทั้งตรวจสอบโอกาสที่โครงการนั้นจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย การประเมินก่อนเริ่มโครงการมีความเชื่อบนพื้นฐานที่ว่า ถ้าตัวโครงการนั้นได้รับการประเมินว่ามีความเหมาะสม สมเหตุสมผลมีความจำเป็น คุณภาพดี มีความเป็นไปได้โอกาสที่โครงการจะประสบความสำเร็จก็ย่อมสูง

3.2 การประเมินในระหว่างการดำเนินการ (Implementation Evaluation or Process Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงานเมื่อนำโครงการที่วางแผนไว้ไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อศึกษาถึงการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ กิจกรรมใดทำได้หรือทำไม่ได้ เพราะเหตุใด จุดเด่น จุดด้อย มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง การประเมินกระบวนการดำเนินการโครงการนั้น พยายามตอบคำถามว่าทำไมจึงเกิดปัญหา อุปสรรคหรือไม่เกิดปัญหา อุปสรรคในการดำเนินโครงการถ้าเกิดปัญหาจะได้ดำเนินการปรับปรุงการดำเนินโครงการโดยตรง

3.3 การประเมินหลังการดำเนินการ เป็นการประเมินเพื่อตอบคำถามว่า โครงการประสบผลสำเร็จตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ผลจากโครงการจะบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ผลการดำเนินงานคุ้มค่าหรือไม่ การประเมินในลักษณะนี้จะเป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นโดยเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยแบ่งการประเมินงานออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

3.3.1 ประเมินทันทีที่สิ้นสุดโครงการ

3.3.2 การติดตามผลต่อมาโดยเฉพาะการประเมินผลกระทบของโครงการที่ต้องอาศัยการทิ้งช่วงระยะเวลาหนึ่ง เช่น 1-2 ปี เป็นต้นไปในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ประเมินไว้ตั้งแต่การดำเนินงานโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการ อาจจะเรียกการประเมินลักษณะนี้ว่าการประเมินผลสรุป

เชาว์ อินโย (2553) ได้จำแนกประเภทของการประเมินโครงการไว้ดังนี้

1. แบ่งตามผู้ประเมิน แบ่งได้ 2 ประเภทคือ

1.1 การประเมินโดยผู้ประเมินภายใน (Internal Evaluator Evaluation) การประเมินแบบนี้ผู้ประเมินเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องหรือปฏิบัติงานกับสิ่งที่จะประเมิน ข้อดีก็คือ ผู้เกี่ยวข้องจะทราบและเข้าใจสิ่งที่ประเมินเป็นอย่างดี ข้อเสียคือ เมื่อเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องจึงอาจมีความลำเอียงเกิดขึ้น

1.2 การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก (External Evaluator Evaluation) การประเมินแบบนี้ผู้ประเมินไม่ได้เป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องหรือไม่ได้ปฏิบัติงานกับสิ่งที่จะประเมิน ข้อดีก็คือ มีความเป็นกลางในการประเมิน

แต่มีข้อเสียคือ ไม่เข้าใจ ไม่ทราบรายละเอียดของสิ่งที่จะประเมินดีพอและเนื่องจากเป็นบุคคลภายนอกอาจจะไม่ได้
รับความร่วมมือในการดำเนินงานประเมิน

2. แบ่งตามมิติการประเมิน แบ่งได้ 4 ประเภทดังนี้

2.1 การประเมินตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ การประเมินความก้าวหน้า การประเมินผลสรุปและการประเมิน
เพื่อการพัฒนา

2.2 การประเมินตามข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลเชิงปริมาณคุณภาพและแบบผสม

2.3 การประเมินตามวิธีการประเมิน ได้แก่ การประเมินเชิงธรรมชาติและเชิงทดลอง

2.4 การประเมินตามจุดเน้นที่ประเมิน ได้แก่ การประเมินกระบวนการผลลัพธ์ ผลกระทบการวิเคราะห์ค่า
ใช้จ่ายกับกับผลตอบแทนและการวิเคราะห์ต้นทุนกับประสิทธิผล

อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ (2556) ได้การจำแนกการประเมินโครงการแบ่งออก เป็น 4 ประเภท คือ

1. การประเมินโครงการก่อนดำเนินการ (Preliminary Evaluation) คือการศึกษาความเป็นไปได้
(Feasibility Study) ก่อนที่เริ่มดำเนินโครงการใดๆ โดยอาจทำการศึกษาถึงประสิทธิภาพของปัจจัยป้อนความ
เหมาะสมของกระบวนการที่คาดว่าจะนำมาใช้ในการบริหารจัดการโครงการ ปัญหาอุปสรรคความเสี่ยงของ
โครงการ ตลอดจนผลลัพธ์หรือประสิทธิผลที่คาดว่าจะได้รับ ในขณะเดียวกันก็อาจจะศึกษาผลกระทบที่คาดว่า
น่าจะเกิดขึ้นในด้านต่างๆ เช่น การประเมินผลกระทบด้านสังคม (Social Impact Assessment : SIA) การ
ประเมินผลกระทบด้านนิเวศ (Ecological Impact Assessment : EIA) การประเมินผลกระทบด้านการเมือง
(Political Impact Assessment : PIA) การประเมินผลกระทบด้านเทคโนโลยี (Technological Impact
Assessment : TIA) การประเมินผลกระทบด้านประชากร(Population Impact Assessment: PIA) การ
ประเมินผลกระทบด้านนโยบาย (Policy Impact Assessment: POIA) และการประเมินผลกระทบทางด้าน
เศรษฐกิจ (Economic Impact Assessment: EIA) การประเมินโครงการก่อนดำเนินการนี้ มีประโยชน์สำหรับนัก
ลงทุน เพื่อศึกษาว่าก่อนลงมือทำโครงการใดๆ นั้น จะเกิดความคุ้มค่าแก่การลงทุน (Cost Effectiveness) หรือ
จะเกิดผลกระทบต่อระบบสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ประชากร เทคโนโลยีและระดับนโยบาย
หรือไม่ หากได้ทำการศึกษารอบคอบแล้ว อาจจะได้ผลคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะเกิดประโยชน์หรือโทษอย่างไร
ปัญหาอุปสรรคเป็นอย่างไร เพื่อผู้เป็นเจ้าของโครงการจะได้ตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะเลิกล้มโครงการ หรือปรับปรุง
องค์ประกอบ และกระบวนการบริหารจัดการโครงการเพียงใด เพื่อให้เกิดผลดี

2. การประเมินผลระหว่างดำเนินโครงการ อาจจะจำแนกเป็นในห้วงเวลาเริ่มต้นโครงการ(Inception
Study) และระหว่างดำเนินโครงการที่ผ่านพ้นช่วงแรกไปแล้ว (Formative Evaluation) ผลที่ได้จากการประเมิน
ดังกล่าวนี้ จะช่วยปรับปรุงทั้งปัจจัยป้อน กระบวนการบริหารจัดการ และแม้แต่วัตถุประสงค์และเป้าหมายของ
โครงการให้เป็นไปตามความเหมาะสม ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีชื่อเรียกการประเมินแบบนี้อีก ว่าการ
ประเมินความก้าวหน้า (Progress Evaluation) และการประเมินการดำเนินการ (Implementation Evaluation)
เป็นต้นในการดำเนินโครงการด้านการท่องเที่ยวและการศึกษา อาจใช้วิธีการประเมินระหว่างดำเนินโครงการ เพื่อ
ทบทวนแผนและปรับแผนของโครงการปรับปรับตารางการดำเนินงานด้านต่างๆ ทั้งการประชาสัมพันธ์ การตลาด
การส่งเสริมการขายและปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อลดความเสี่ยงของโครงการ เป็นต้น

3. การประเมินผลรวมสรุป (Summative Evaluation) มักใช้หลังสิ้นสุดโครงการใหม่ๆ เพื่อค้นหาประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ ว่าบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร หรือทบทวนกระบวนการบริหารจัดการ ว่าประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวประการใด การประเมินผลประเภทรวมสรุปอาจมองในมิติของโครงการระยะยาว ออกเป็นช่วงโครงการ (Phase) การประเมินลักษณะนี้มองได้เป็น 2 ประเภท คือ เป็นทั้งการประเมินรวมสรุปของแต่ละช่วงโครงการ (Summative Evaluation of Each Phase) หรืออาจจะมองการประเมินของแต่ละช่วงโครงการ เป็นการประเมินระหว่างดำเนินการ (Formative) ของโครงการระยะยาวทั้งหมดก็ได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับมุมมองของผู้อ่านหรือเจ้าของโครงการ

4. การประเมินผลกระทบของโครงการ เป็นการตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในแต่ละโครงการ และภาพรวมของผลกระทบทั้งหลายๆ ด้าน เช่น ผลกระทบด้านสังคม เศรษฐกิจการเมือง ระบบนิเวศ หรือสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี ประชากร และด้านนโยบาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเป้าหมายของการประเมินผลกระทบนั้น ว่าต้องการเน้นด้านใดเป็นสำคัญ แต่อย่างไรก็ตามผู้รับผิดชอบโครงการจำเป็นต้องศึกษาดูว่า ในเชิงนิติศาสตร์แล้ว จะต้องมีการประเมินผลกระทบด้านใดบ้าง

อนันต์ นามทรงตัน (2557) กล่าวว่า การแบ่งประเภทของการประเมินโครงการ นักวิชาการด้านการประเมิน ได้แบ่งไว้หลายลักษณะตามความเหมาะสมของแต่ละโครงการ เมื่อพิจารณาประเภทของการประเมิน มีผู้แบ่งไว้อย่างหลากหลายในเชิงทฤษฎีและเห็นว่า การประเมินโครงการทางการศึกษานั้นควรพิจารณาใช้แนวทางการแบ่งตามวัตถุประสงค์การประเมินได้ 2 ประเภท คือ

1. การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างดำเนินงานเพื่อพิจารณาความก้าวหน้าของโครงการ ว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม หรือพัฒนาส่วนใดให้เกิดความเหมาะสม มีประสิทธิภาพเพียงใด ก่อนที่จะดำเนินการขั้นต่อไป เพื่อให้การดำเนินงานโครงการ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ โดยภาพรวมอย่างคุ้มค่าที่สุด

2. การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานโครงการแล้ว เพื่อพิจารณาตัดสินว่ามีความสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ มากน้อยเพียงใด อย่างไร และหากจะดำเนินโครงการต่อไปอีก จะเกิดผลอย่างไร มีความเสี่ยงหรือคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่เพียงใด

จากที่นักการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวมาเกี่ยวกับประเภทของการประเมินโครงการ สรุปได้ว่าประเภทของการประเมินโครงการ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ 1) แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ (1) การประเมินเพื่อการปรับปรุง บางครั้งเรียกว่าการประเมินความก้าวหน้า (2) การประเมินเพื่อสรุปผล เรียกว่า การประเมินรวมสรุป 2) แบ่งตามหลักยึดในการประเมิน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ (1) การประเมินโดยยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (2) การประเมินที่อิสระไม่ยึดวัตถุประสงค์ของโครงการ 3) แบ่งตามลำดับเวลาที่ประเมิน แบ่งได้ 3 ประเภท คือ (1) ประเมินก่อนเริ่มโครงการ (2) การประเมินในระหว่างดำเนินการ (3) การประเมินหลังการดำเนินการ

ความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการ

สมคิด พรหมจ้อย (2550) ได้อธิบายถึงความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการว่ามีความสำคัญต่อการวางแผนและบริหารโครงการ ดังนี้

1. ช่วยให้ข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนงานและโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการตลอดจนตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

2. ช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน

3. ช่วยจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินโครงการ

4. ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ และวินิจฉัยว่าจะดำเนินการโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินงานต่อ

5. ช่วยให้ข้อมูลที่บ่งถึงอิทธิพลของการดำเนินโครงการว่าเป็นอย่างไร คุ่มค่า

6. เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเองจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อยและนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เชาว์ อินโย (2553) ได้อธิบายความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งยังเป็นกระบวนการที่มีระบบเพื่อตัดสินความสำเร็จของโครงการอีกด้วย การประเมินโครงการเป็นการดำเนินงานที่ไม่ใช้ความพยายามในการสร้างทฤษฎีหรือพัฒนาองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ การประเมินโครงการที่นำมาใช้ในทางสังคมศาสตร์นั้น เป็นการเตรียมสารสนเทศเพื่อใช้ในการปรับปรุงโครงการทางสังคม เหตุผลประการสำคัญที่จำเป็นต้องประเมินโครงการก็คือ มีทางเลือกในการดำเนินโครงการได้มากมายที่จะทำให้การดำเนินงานโครงการมีประสิทธิภาพ ดังนั้น

จึงจำเป็นต้องประเมินโครงการว่า ประสบความสำเร็จหรือไม่

ศิริกาญจน์ งามช้าง (2560) กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินโครงการ ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่นำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดโครงการ การตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนความเป็นไปได้ในการจัดทำโครงการ

2. ช่วยให้ทราบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการซึ่งนำมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ

3. ช่วยให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของโครงการที่นำมาใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินการในช่วงต่อไปอย่างไร ยกเลิกหรือปรับขยายการดำเนินโครงการต่อไปอีก

4. ช่วยให้ข้อมูลสารสนเทศที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของโครงการว่าเป็นอย่างไร คุ่มค่ากับการลงทุนหรือไม่

5. ช่วยให้เกิดการเสริมแรงสร้างพลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานในโครงการเมื่อทราบผลสำเร็จจุดเด่นหรือจุดด้อยของโครงการ โดยจะมุ่งเน้นปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินโครงการให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น ซึ่งจะเกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการหรือองค์กร

จากที่นักการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวมาเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของการประเมินโครงการ สรุปได้ว่า การประเมินโครงการช่วยให้เห็นแนวทางหรือกรอบความคิดที่สำคัญในการประเมิน ได้ข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ช่วยให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินมีความชัดเจน และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ช่วยให้อำนาจ

ตัวแปรหรือประเด็นสำคัญในการประเมินได้อย่างชัดเจน และเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานโครงการ พัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และทำให้ทราบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการซึ่งนำมาใช้ในการตัดสินใจเพื่อการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ

รูปแบบการประเมินโครงการ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) ได้กล่าวถึงแนวทางการประเมินในการนำเสนอรูปแบบการประเมิน ซึ่งประมวลจากนักทฤษฎีการประเมินได้ 28 แนวทาง และใช้มิติของรูปแบบการประเมินจัดประเภทรูปแบบการประเมินได้ 4 ประเภท ดังนี้

1. การประเมินที่เน้นการตัดสินใจโดยใช้วิธีเชิงระบบ (Systematic Decision-Oriented Evaluation) เป็นการประเมินที่เน้นการใช้วิธีเชิงระบบ เพื่อการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องสำหรับการตัดสินใจในเชิงบริหาร รูปแบบหรือแนวทางการประเมินตามแนวคิดนี้ เช่น Goal-Based (Behavioral Objective) Approach ของไทเลอร์ (Tyler) CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม และคณะ (Stufflebeam et al.) เป็นต้น

2. การประเมินที่เน้นการตัดสินใจโดยใช้วิธีเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Decision-Oriented Evaluation) เป็นการประเมินที่เน้นการใช้วิธีธรรมชาติเพื่อการเสนอสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องสำหรับการตัดสินใจในเชิงบริการ รูปแบบหรือแนวทางการประเมินตามแนวคิดนี้ เช่น Utilization-Focused Approach (UFA) ของแพตตัน (Patton) Responsive (Countenance) Model ของสเตก (Stake) เป็นต้น

3. การประเมินที่เน้นการตัดสินใจคุณค่าโดยใช้วิธีเชิงระบบ (Systematic Value-Oriented Evaluation) เป็นการประเมินที่เน้นการใช้วิธีเชิงระบบ เพื่อให้ให้นักประเมินทำการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน รูปแบบหรือแนวทางการประเมินตามแนวคิดนี้ เช่น Consumer-Oriented Approach ของสคริฟเวน (Scriven) Training Approach ของเคิร์กแพทริก (Kirkpatrick)

4. การประเมินที่เน้นการตัดสินใจคุณค่าโดยใช้วิธีเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Value-Oriented Evaluation) เป็นการประเมินที่เน้นการใช้วิธีธรรมชาติ เพื่อให้ให้นักประเมินทำการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่มุ่งประเมิน รูปแบบหรือแนวทางการประเมินตามแนวคิดนี้ เช่น ของอิสเนอร์ (Eisner) Empowerment Approach ของเฟตเตอร์แมน (Fetterman) เป็นต้น

พิสนุ พงศ์ศรี (2553) ได้กล่าวถึงรูปแบบการประเมินที่นิยมใช้ ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินที่ยึดจุดประสงค์ (Goal - Based Model) ไทเลอร์ ได้พัฒนารูปแบบการประเมินที่ยึดจุดประสงค์จากแนวคิดว่าการกระทำใดๆ ย่อมมีวัตถุประสงค์ชัดเจน หรือถ้ายังไม่ชัดเจนผู้เกี่ยวข้องต้องอภิปรายหาข้อสรุปจนชัดเจน รูปแบบที่คิดขึ้นจึงใช้เพื่อศึกษาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือวิชา ในหลักสูตรต่างๆ โดยมีขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ เขียนวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน กำหนดเนื้อหา สร้างเครื่องมือในการวัดผล เก็บรวบรวมข้อมูล และประเมินผล

2. รูปแบบการประเมินความต้องการ (Responsive model) รูปแบบนี้เน้นความต้องการสารสนเทศของผู้สนใจใช้ผลการประเมิน โดยพยายามตัดสินใจคุณค่าของการดำเนินงานตามทัศนะของผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายอย่าง

กว้างขวาง รวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตและสัมภาษณ์สภาพธรรมชาติเน้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้กระบวนการและผลกระทบในด้านการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

3. รูปแบบการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision - Oriented Evaluation Models) สตีฟเฟิลบีม ได้พัฒนารูปแบบการประเมินที่ช่วยในการตัดสินใจ (CIPP Model) โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์สิ่งที่จะประเมินอย่างครอบคลุม เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกต่าง ๆ ของผู้บริหารที่เรียกว่า รูปแบบการประเมิน CIPP (Context Input Process Product Evaluation Model) ซึ่งสามารถใช้กับการประเมินโครงการ แผน บุคลากร ผลิตภัณฑ์ องค์การและระบบต่าง ๆ ได้ โดยใช้วิธีเชิงระบบการใช้รูปแบบการประเมิน CIPP อย่างถูกต้องและก่อประโยชน์สูงสุดต้องประเมินตั้งแต่ก่อนเริ่มงาน ขณะดำเนินงานและหลังสิ้นสุดการดำเนินงาน

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556) กล่าวว่า การประเมินโครงการใช้เป็นกรอบแนวคิดที่สำคัญเกี่ยวกับการประเมินกระบวนการและวิธีการของโครงการ การศึกษาที่นำไปใช้ในการประเมินผลโครงการต่างๆ สรุปไว้ดังนี้

1. กลุ่มมุ่งเปรียบเทียบผลที่ได้รับกับวัตถุประสงค์ (Objective Based Model)

1.1 รูปแบบการประเมิน Goal Attainment Model ของ ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) ที่เน้นการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ให้อยู่ในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม แล้วประเมินความสำเร็จของวัตถุประสงค์ ถือว่าโครงการประสบความสำเร็จหรือไม่ ดูจากผลผลิตของโครงการว่าตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้แต่แรกหรือไม่ เท่านั้น เช่น มุ่งเน้นที่การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่มาจากการเรียนการสอนของโรงเรียนมี 5 ขั้นตอน คือ

- 1.1.1 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
- 1.1.2 กำหนดเนื้อหาและสถานการณ์
- 1.1.3 ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ตามวัตถุประสงค์
- 1.1.4 สอนด้วยเทคนิควิธีที่เหมาะสม
- 1.1.5 ผลที่ได้ไปปรับปรุงการเรียนการสอน

1.2 รูปแบบการประเมิน Goal and Side Attainment Model ของ ลี เจ ครอนบาค (Lee J. Cronbach) เน้นการประเมินเพื่อสร้างสารสนเทศในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการปรับปรุง การบริหารจัดการ การปรับปรุงรายวิชา และปรับปรุงตัวนักเรียน มี 5 ขั้นตอน คือ

- 1.2.1 ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเหมือนไทเลอร์ (Ralph W. Tyler)
- 1.2.2 ประเมินกระบวนการเรียนการสอน
- 1.2.3 ประเมินศักยภาพของผู้เรียน
- 1.2.4 ประเมินทัศนคติ
- 1.2.5 การติดตามผลหลังเรียนรู้

2. กลุ่มมุ่งตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ถูกประเมิน (Judgmental Evaluation Model)

2.1 รูปแบบการประเมิน Formative & Summative ของ ไมเคิลสคริฟเวน (Michael Scriven) เน้นการประเมินเพื่อการรวบรวมข้อมูลการตัดสินใจ เลือกใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูล และการกำหนดเกณฑ์ประกอบการประเมิน เป้าหมายสำคัญของการประเมิน คือ การตัดสินคุณค่าของโครงการมีการประเมิน 2 แบบ คือ

- 2.1.1 การประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างที่โครงการ

กำลังดำเนินการอยู่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงโครงสร้างโครงการให้ดีขึ้น

2.1.2 การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินในคุณค่าของโครงการ ตลอดจนค้นหาสิ่งที่ดีของโครงการ เพื่อนำไปใช้กับสถานการณ์อื่นที่คล้ายคลึงกันต่อไป

2.2 รูปแบบการประเมิน Evaluation of Ongoing Programs in the Public School System ของ เมลคอล์ม เอ็ม โพรวูล (Melcolm M. Provus) เน้นการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติตามมาตรฐานเพื่อเป็นการค้นหาความไม่สอดคล้องกัน 5 ชนิด ที่สามารถศึกษาได้จากการใช้แผนงาน คือ ความไม่สอดคล้องที่ไม่สัมพันธ์กับขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

- ขั้นที่ 1 การออกแบบโครงการ
- ขั้นที่ 2 การเตรียมปัจจัยนำเข้า
- ขั้นที่ 3 กระบวนการดำเนินงาน
- ขั้นที่ 4 ผลผลิตที่เกิดจากโครงการ
- ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและกำไร

รูปแบบนี้การประเมินต้องทำโดยผู้ประเมินคนหนึ่ง ที่ได้วางมาตรฐานตามความคาดหวังของโครงการเอาไว้ ต่อจากนั้นการประเมินต้องดำเนินไปโดยการหาข้อมูลใหม่และทำการตัดสินใจโดยใช้มาตรฐานที่วางไว้เป็นเกณฑ์ นับเป็นรูปแบบที่ช่วยให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในทุกขั้นตอนของการประเมิน และตลอดโครงการอย่างต่อเนื่อง

3. กลุ่มมุ่งผลิตสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ (Decision-Oriented Evaluation Model)

3.1 รูปแบบการประเมิน Center for the Study of Evaluation Approach ของ มาร์วิน ซี.อัลคิน (Manin C. Alkin) เน้นการประเมินเพื่อการตัดสินใจ และเป็นกระบวนการกำหนดขอบเขตของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การเลือกข้อมูลข่าวสาร การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การจัดทำรายงานสรุปให้กับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ในการเลือกแนวทางที่เหมาะสมกับการดำเนินงานในโครงการ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

- 3.1.1 ด้านการประเมินสภาพของระบบที่เป็นอยู่
- 3.1.2 ด้านการประเมินเพื่อการวางแผน
- 3.1.3 ด้านการประเมินเพื่อการดำเนินงาน
- 3.1.4 ด้านการประเมินเพื่อปรับปรุง
- 3.1.5 ด้านการประเมินเพื่อการยอมรับผลของโครงการ

3.2 รูปแบบการประเมินโครงการแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ของ สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) เน้นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการเพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์ของการประเมินคือ การให้สารสนเทศที่สำคัญเพื่อการตัดสินใจ คำว่า CIPP เป็นคำย่อมาจากคำว่า Context, Input, Process และ

Product การประเมินเป็นกระบวนการของการบรรยาย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ เลือกทางเลือกที่เหมาะสม ซึ่งมุ่งประเมิน 4 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านการประเมินสิ่งแวดล้อม (Context Evaluation) จะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนทั้งหมด รวมทั้งเรื่องของความมุ่งหมาย ปัญหาและอุปสรรค ข้อดีและข้อจำกัด จุดเด่นจุดด้อยและสิ่งแวดล้อมของโครงการ

3.2.2 ด้านการประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input Evaluation) จะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้าง สมรรถนะและแนวทางดำเนินโครงการ จึงมุ่งประเมินเกี่ยวกับบุคคลงบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการต่างๆ ของโครงการ

3.2.3 ด้านการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ช่วยให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำไปสู่การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ

3.2.4 ด้านการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ช่วยวัดและพิจารณาการตัดสินใจเกี่ยวกับการทบทวน การชะลอ ขยายโครงการ ปรับปรุงแก้ไขหรือยุติการดำเนินการ

3.3 รูปแบบการวิเคราะห์ระบบ (System Analysis Approach) เน้นการวิเคราะห์ถึงผลที่ได้จากโครงการและพยายามหาความเกี่ยวข้องของรูปแบบ ของแผนงานที่วางไว้ในโครงการกับตัวบ่งชี้ต่างๆ ข้อมูลต่างๆ และผลที่จะเกิดจากโครงการ ต้องวัดในเชิงปริมาณและสาเหตุที่เป็นเรื่องของเหตุและผลได้รูปแบบนี้ได้นำแนวคิดและเทคนิคของการวางแผนการจัดการ ให้สอดคล้องกับการกำหนดงบประมาณที่เรียกว่า PPBS (Planning Programming and Budgeting System) เพื่อการสร้างผลผลิตสูงสุด โดยมีความเชื่อที่ว่า ปัจจัยเบื้องต้น (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) และผลลัพธ์(Outcome) มีความสัมพันธ์กันในลักษณะฟังก์ชันการผลิตที่สม่ำเสมอและมั่นคง สามารถวัดผลในเชิงปริมาณได้ การประเมินนิยมใช้การทดลอง มีการออกแบบกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อหาข้อสรุปเชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยเบื้องต้นและผลผลิต พร้อมทั้งสรุปผลเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพกับโครงการอื่นๆ โดยใช้เกณฑ์การสิ้นเปลืองทรัพยากรน้อยที่สุด มีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input) เป็นการประเมินว่า ปัจจัยที่ต้องการมีอะไรบ้างพอเพียงหรือไม่ ภายใต้ปัจจัยนี้มีทางเลือกใด หรือโปรแกรมใดที่เราควรดำเนินการ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการ การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ บุคลากร เงิน วัสดุ อุปกรณ์ จะช่วยให้ผู้ดำเนินโครงการเลือกแผนจัดโปรแกรมได้อย่างเหมาะสม

3.3.2 การประเมินกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินว่า ได้นำโครงการไปปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินกระบวนการสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ 1) มีการประเมินก่อนการนำไปปฏิบัติจริง ซึ่งอาจได้เสนอแนะให้ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติได้ และ 2) การประเมินกระบวนการขณะปฏิบัติอยู่ โดยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมช่วยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของโครงการในที่สุด

3.3.3 การประเมินผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome)

1) การประเมินผลผลิต (Output) เป็นการประเมินผลผลิตที่ได้ออกมาว่าเป็นไปตาม

จุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ทั้งในรูปสิ่งของหรือบริการที่เป็นรูปธรรมหรือรับรู้ได้โดยปกติแล้วแสดงให้เห็นผลใน 4 ลักษณะ คือ ปริมาณงานที่สำเร็จ คุณภาพของผลผลิต เวลาที่ดำเนินการและงบประมาณที่ใช้ ซึ่งอาจทำได้ทันทีที่โครงการสิ้นสุดลง

2) การประเมินผลลัพธ์ (Outcome) เป็นผลระยะยาว ซึ่งเกิดเป็นผลจุดมุ่งหมายปลายทางหรือผลต่อเนื่องจากผลกระทบ และเป็นสิ่งที่สามารถวัดได้ง่ายหรือเป็นสิ่งที่วัดได้ยาก เป็นผลที่เกิดขึ้นในลักษณะขยายต่อจากการเกิดผลผลิตของโครงการ โดยการประเมินผลลัพธ์ของโครงการนั้นมักขึ้นอยู่กับ 1) กิจกรรมที่เกี่ยวข้องในแต่ละโครงการ 2) ทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง และ 3) ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย

3.4 รูปแบบการประเมินของ โรเบิร์ต อี สเตค (Robert E. Stake) เป็นรูปแบบหนึ่งที่ นักประเมินนำมาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางในการประเมินโครงการ โครงสร้างของรูปแบบการประเมินใช้ชื่อว่า รูปแบบการประเมิน เคาน์เทนซ์ (Countenance Model) ซึ่งจำแนกข้อมูลการประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ เมตริกบรรยาย (Description Matr) และเมตริกตัดสินคุณค่า (Judgment Matr) ซึ่งจำแนกสิ่งที่จะต้องพิจารณาออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) สิ่งนำหรือปัจจัยเบื้องต้น (Antecedents) 2) การปฏิบัติ (Transaction) และ 3) ผลลัพธ์หรือผลการดำเนินงาน (Outcome) ในการเก็บข้อมูล ผู้ประเมินจะต้องเก็บข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. เมตริกบรรยาย (Description Matrix)

1.1 ความคาดหวังหรือแผนงาน (Intents) หมายถึง สิ่งที่คาดหวังไว้จำแนกเป็น 1) สิ่งนำหรือปัจจัยเบื้องต้น (Antecedents) 2) การปฏิบัติ (Transaction) และ 3) ผลลัพธ์หรือผลการดำเนินงาน (Outcome)

1.2 สิ่งที่เกิดขึ้นจริง (Observations) หมายถึง สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริง จำแนกเป็นสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเกี่ยวกับ 1) สิ่งนำหรือปัจจัยเบื้องต้น (Antecedents) 2) การปฏิบัติ (Transaction) และ 3) ผลลัพธ์หรือผลการดำเนินงาน (Outcome)

2. เมตริกตัดสินคุณค่า (Judgment Matrix)

2.1 มาตรฐาน (Standards) หมายถึง แนวทางการดำเนินงานคุณลักษณะที่ควรจะมีหรือควรจะได้รับว่ามีคุณภาพในระดับใด

2.2 การตัดสินใจ (Judgment) หมายถึง การนำเสนอสารสนเทศจากการเปรียบเทียบ มาพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ประเมิน

3.5 รูปแบบการประเมินของ โดนัลด์ แอล เคริกแพตทริก (Donald L. Kirkpatrick) เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผลการอบรม โดยเน้นให้มีการประเมินผลหลังจากฝึกอบรม เนื่องจากการฝึกอบรมเป็นกิจกรรมปกติที่เกิดขึ้นในทุกโครงการก็ว่าได้ และในการประเมินผลโครงการฝึกอบรม จะประเมินประสิทธิผล 4 ลักษณะ คือ

3.5.1 ประเมินปฏิกิริยาตอบสนอง (Reaction Evaluation) เป็นการตรวจสอบความรู้สึก หรือความพอใจของผู้เข้ารับการอบรม

3.5.2 ประเมินการเรียนรู้ (Learning Evaluation) เป็นการตรวจสอบผลการเรียนรู้ โดยตรวจสอบให้ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และเจตคติ (Attitude)

3.5.3 ประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหลังอบรม (Behavior Evaluation) เป็น

การตรวจสอบว่า ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้เปลี่ยนพฤติกรรมไปตามความคาดหวังของโครงการหรือไม่

3.5.4 ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร (Results Evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าผลจากการอบรมได้เกิดผลดีต่อองค์กรหรือเกิดผลกระทบต่อองค์กรในลักษณะใดบ้าง คุณภาพขององค์กรดีขึ้นหรือมีคุณภาพขึ้นหรือไม่

สรุปได้ว่า รูปแบบการประเมินโครงการมีอยู่หลายรูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบก็มีข้อดีและข้อจำกัด ดังนั้น การที่จะเลือกรูปแบบใด ไปใช้ผู้ประเมินต้องศึกษานำมาปรับหรือสังเคราะห์ใหม่ให้สอดคล้องกับโครงการหรือสอดคล้องกับความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง ตรงกับลักษณะบริบทและประเภทของโครงการอย่างแท้จริง ทั้งนี้ เพราะรูปแบบการประเมินโครงการนั้นไม่มีรูปแบบใดที่ใช้ได้ดีและเหมาะสมหรือสามารถนำไปใช้ประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพกับทุกโครงการนั่นเอง

2.2 รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model

การประเมินโครงการแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ของ สต๊ฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) เน้นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง คำว่า CIPP เป็นคำย่อมาจากคำว่า Context, Input, Process และ Product การประเมินเป็นกระบวนการของการบรรยาย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ เลือกทางเลือกที่เหมาะสม ซึ่งมุ่งประเมิน 4 ด้าน

รัตนะ บัวสนธิ์ (2551) ได้กล่าวถึง รูปแบบการประเมิน CIPP เป็นการนำตัวอักษรตัวแรกของมิติการประเมิน 4 ด้านมาประกอบกัน ได้แก่ การประเมินบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) ซึ่งสต๊ฟเฟิลบีม พัฒนานำเสนอขึ้นโดยมีพื้นฐานมาจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ กระทำการประเมินโครงการทางการศึกษาของสหรัฐอเมริกาตั้งแต่กลางปี 1960 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น (Need) ปัญหา (Problem) คุณสมบัติที่มีค่า (Assets) และโอกาส (Opportunities) ที่จะเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขแวดล้อมหนึ่งที่กำหนด การประเมิน 4 ส่วนนี้ มีความสำคัญที่จะนำไปสู่การออกแบบโครงการ แผนงาน และการให้บริการที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้ การประเมินบริบทอาจประเมินได้ทั้งก่อน ระหว่างหรือแม้กระทั่งหลังการดำเนินโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซง(Intervention) อื่น ๆ ในกรณีการประเมินบริบทก่อนการดำเนินโครงการ องค์กรหรือหน่วยงานจะใช้ผลจากการประเมินบริบท เพื่อช่วยจัดลำดับความสำคัญและกำหนดเป้าหมายสำหรับโครงการนั้นแต่ถ้าเป็นการประเมินบริบทระหว่างหรือหลังดำเนินโครงการหรือสิ่งแทรกแซงอื่น ๆ องค์กรและหน่วยงานมักจะดำเนินการและจัดทำรายงานการประเมินบริบทควบรวมไปกับการประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต กรณีนี้การประเมินบริบทจึงมีประโยชน์สำหรับการตัดสินใจกำหนดเป้าหมายของโครงการและช่วยให้ผู้บริหารได้ประเมินว่าโครงการหรือสิ่งแทรกแซงดังกล่าวมีคุณประโยชน์ตอบสนองหรือเป็นไปตามความต้องการจำเป็น ของกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์หรือไม่เพียงไร

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) จุดมุ่งเน้นหลักของการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็เพื่อช่วยจัดลำดับโครงการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความต้องการจำเป็น โดยการศึกษาและตรวจสอบอย่างถี่ถ้วนเกี่ยวกับแนวทางต่าง ๆ ที่มีศักยภาพหรือมีความเป็นไปได้มากที่สุด ในอันที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

การประเมินปัจจัยนำเข้าจะเป็นตัวบ่งบอกล่วงหน้าถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวหรือประสิทธิผลของความสำเร็จเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่โครงการหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ๆ ต้องการจะให้เกิดจุดมุ่งเน้นประการที่สองของการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางที่เป็นทางเลือกต่าง ๆ และเพราะเหตุใดจึงเลือกแนวทางนั้นในกรณีเช่นนี้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินปัจจัยนำเข้าจะมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับบ่งบอกให้เห็นถึงความรับผิดชอบ (Accountability) ใด ๆ ของผู้พัฒนาโครงการที่พยายามออกแบบและปรับปรุงงบประมาณใด ๆ ของโครงการหรือสิ่งแทรกแซงดังกล่าว นอกจากนี้แล้วการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็จะช่วยจำแนกและจัดลำดับแนวทางที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้มีหน้าที่ตัดสินใจได้ใช้เป็นทางเลือกสำหรับการดำเนินงานต่อไป

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตรวจสอบการนำแผนงานหรือโครงการไปใช้หรือตรวจสอบการดำเนินงานการใช้แผน โครงการ วัตถุประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งของการประเมินกระบวนการก็คือ การใช้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้จัดการและผู้จัดการ และผู้ปฏิบัติงานในโครงการนั้น ๆ เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการว่าเป็นไปตามตารางเวลาที่กำหนดหรือไม่ การใช้งบประมาณและประสิทธิภาพเป็นอย่างไรสำหรับวัตถุประสงค์ อีกประการหนึ่งก็เพื่อชี้แนะแนวทางให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ในการปรับปรุงการใช้งบประมาณและแนวทางการดำเนินงานของโครงการให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพราะโดยปกติแล้วเมื่อมีการเริ่มต้นการดำเนินงานของโครงการหรือแผนงานปฏิบัติงานย่อมไม่สามารถที่จะกำหนดสิ่งต่าง ๆ ได้ทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดกิจกรรม การใช้บุคลากร งบประมาณ หรืออื่น ๆ ดังนั้น การได้รับสารสนเทศจากการประเมินกระบวนการ ก็สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ในโครงการให้สามารถดำเนินการต่อและมีความเป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ในการประเมินกระบวนการนั้น ควรเปรียบเทียบระหว่างกิจกรรมและค่าใช้จ่ายกับกิจกรรมในแผนงาน โครงการและงบประมาณที่กำหนดไว้ว่ามีความแตกต่างกันมาน้อยเพียงไร รวมทั้งบรรยายให้เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำโครงการไปใช้และท้ายที่สุดก็ควรจัดทำรายงานที่ผู้ร่วมโครงการหรือผู้ทำการสังเกตได้ตัดสินใจคุณภาพของกระบวนการใช้โครงการ แผนงานดังกล่าว

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) วัตถุประสงค์หลักของการประเมินผลผลิตก็เพื่อสอบวัดความ และตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ทางโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงว่าตอบสนองบรรลุลักษณะความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์หรือไม่ นอกจากนั้นการประเมินผลผลิต ก็ยังต้องประเมินผลลัพธ์ (Outcome) ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ ทั้งที่เป็นไปในทางบวกและทางลบอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้นบ่อยครั้งที่นักประเมินยังขยายขอบเขตการประเมินผลผลิตไปสู่การประเมินในสิ่งที่เรียกว่าผลลัพธ์ระยะยาวอีกด้วย การประเมินผลผลิตควรดำเนินการโดยอาศัยการรวบรวมและวิเคราะห์การตัดสินใจของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่มีต่อโครงการหรือสิ่งที่ได้รับการประเมินนั้น ในบางครั้งก็อาจทำการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับโครงการหรือสิ่งที่ได้รับการประเมินอื่น ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันและมีอยู่บ่อย ๆ ที่ผู้รับบริการจากโครงการต้องการจะรู้ว่าโครงการดังกล่าว ได้ผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ และมีประโยชน์คุ้มกับการลงทุนดำเนินการเพียงไร ดังนั้น ในทางที่เหมาะสมแล้ว นักประเมินก็ควรที่จะวิเคราะห์หาความเห็นว่าจุดอ่อนของโครงการหรือแผนปฏิบัติงานส่วนใดที่เป็นสาเหตุทำให้ผลลัพธ์อ่อนด้อยลงไปด้วย เทคนิควิธีการที่ใช้ ไม่กำหนดไว้อย่างเป็นแบบแผนตายตัว แต่นักประเมินอาจต้องใช้วิธีการอย่างหลากหลายร่วมกัน เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในการศึกษาผลลัพธ์ทั้งหมดของสิ่งที่ได้รับการประเมิน รวมทั้งยังช่วยในการตรวจสอบข้ามกันไปมาระหว่างข้อค้นพบที่หลากหลายอีกด้วย

เชาว์ อินใย (2553) ได้กล่าวถึงแนวคิด และโมเดลในการประเมินของซิปโมเดล ซึ่งเป็นแนวคิดการประเมินของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) ที่มีแบ่งประเภทของการประเมินเป็น 4 ประเภท คือ

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดโครงการ เป็นสิ่งที่อยู่ภายนอกโครงการแต่มีผลต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของโครงการ และเป็นการพิจารณาความจำเป็นที่ต้องจัดทำโครงการดังกล่าว ได้แก่ ความต้องการของชุมชน และกลุ่มเป้าหมายของโครงการ จำนวนประชากร สภาพเศรษฐกิจ และปัญหาของชุมชน ตลอดจนนโยบายของหน่วยงานระดับบน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ตัดสินใจวางแผน กำหนดนโยบาย กำหนดเป้าหมาย และกำหนดจุดมุ่งหมายของโครงการได้อย่างเหมาะสมต่อไป

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินทรัพยากรที่จำเป็นที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการว่ามีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสมและมีความเพียงพอหรือไม่ทรัพยากรที่จำเป็น ได้แก่ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา กลุ่มเป้าหมาย เทคโนโลยีและแผนการดำเนินงาน การประเมินปัจจัยนำเข้านำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจหาวิธีดำเนินงานโครงการให้บรรลุเป้าหมาย

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการบริหารโครงการการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ การนำปัจจัยนำเข้าของโครงการมาใช้เหมาะสมหรือไม่ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นจะบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ สารสนเทศต่าง ๆ จะถูกวิเคราะห์รวบรวมและนำเสนอผู้ดำเนินงานโครงการ อาจจะต้องการสารสนเทศทุกวัน หรือในตอนเริ่มต้นโครงการเป็นการบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะดำเนินงานโครงการไว้เป็นหลักฐานการประเมินกระบวนการมีประโยชน์ในการค้นหาจุดเด่น หรือจุดแข็ง (Strengths) หรือจุดด้อย (Weakness) ของโครงการนำไปใช้ในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินโครงการต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้จากโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ คำนวณเพียงใด โดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้มุ่งตอบคำถามว่า โครงการประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ ผลการประเมินจะทำให้ได้สารสนเทศในการพิจารณาตัดสินใจ ยุติ ปรับขยาย หรือทำเป็นงานประจำ การประเมินผลผลิตจะทำการประเมิน 2 ขั้นตอน คือ 1) การประเมินทันทีที่สิ้นสุดโครงการ เรียกว่า การประเมินผลลัพธ์ และ 2) การประเมินผลกระทบของโครงการทั้งบวก และลบ

การประเมินตามรูปแบบ CIPP Model ทั้ง 4 ขั้นตอน คือ การประเมินบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต สามารถนำไปช่วยในการปรับปรุงโครงการ ทั้งนี้การประเมินในแต่ละขั้นตอนดังกล่าวนำไปช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ 4 ประเภท คือ

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน ได้จากการประเมินบริบท นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการทั้งวัตถุประสงค์ระยะสั้น และระยะยาวให้สอดคล้องกับแผนกในการดำเนินงาน

2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ จากการประเมินปัจจัยนำเข้านำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจวางแผนโครงการ กลวิธีดำเนินโครงการ และขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ ได้จากการประเมินกระบวนการ นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติทำให้การทำงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการได้จากการประเมินผลผลิต นำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโครงการว่าควรจะทำต่อไป ยุติ ล้มเลิก ขยายโครงการ หรือให้ทำเป็นงานประจำ

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2556) ได้กล่าวถึงแนวคิด และโมเดลในการประเมินของชิบโมเดล ซึ่งเป็นแนวคิดการประเมินของ สต๊ฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) ที่มีการประเมินควบคู่กับการบริหารงาน หรือนั่นที่กิจกรรมการดำเนินงาน ซึ่งชิบโมเดลเป็นผลจากการแบ่งประเภทของการประเมินเป็น 4 ประเภท คือ

1. การประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนที่จะลงมือดำเนินการโครงการใด ๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดหลักการและเหตุผล รวมทั้งเพื่อพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องจัดทำโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็นปัญหา ตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงการ

2. การประเมินตัวป้อนเข้า (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความเพียงพอของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนเทคโนโลยี และแผนของการดำเนินงาน

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) ส่วนนี้เป็นการประเมิน เพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ เพื่อทำการแก้ไขให้สอดคล้องกับข้อบกพร่องนั้น ๆ

3.1 หาข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่จะสั่งการเพื่อการพัฒนาต่าง ๆ

3.2 บันทึกภาวะของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดจากการทำโครงการกับเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้แต่ต้น รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยายหรือปรับเปลี่ยนโครงการ การจัดประเภทของการประเมินดังกล่าว แสดงถึงการประเมินที่พยายามให้ครอบคลุมกระบวนการทำงานในทุก ๆ ขั้นตอน ตามแนวคิดที่รู้จักกันดีในนามว่า "CIPP" สิ่งที่ต้องคู่กับการประเมินทั้ง 4 ประเภทข้างต้นได้แก่ การตัดสินใจเพื่อดำเนินการใด ๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้อีก 4 ประเภทเช่นกัน คือ

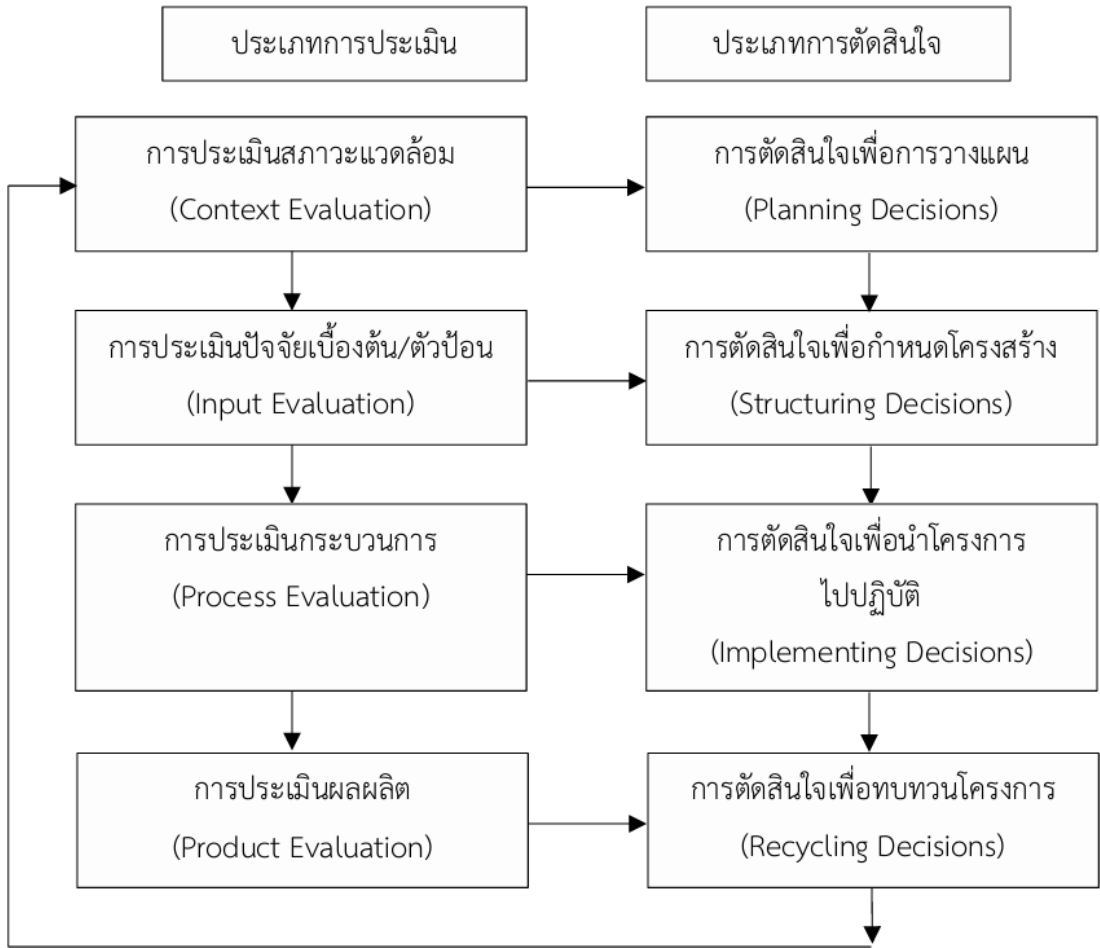
4.1 การตัดสินใจเพื่อการวางแผนเป็นการตัดสินใจที่อาศัยการประเมินสภาวะแวดล้อมมีบทบาทสำคัญ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการให้สอดคล้องกับแผนในการดำเนินงาน

4.2 การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ เป็นการตัดสินใจที่ต้องอาศัยการประเมินตัวป้อน มีบทบาทสำคัญ คือ การกำหนดโครงสร้างของแผนงาน และขั้นตอนการทำงานต่าง ๆ ของโครงการ

4.3 การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ เป็นการตัดสินใจที่อาศัยการประเมินกระบวนการ มีบทบาทสำคัญ คือ ควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด และเพื่อปรับปรุงแก้ไขแนวทางการทำงานให้ได้ผลดีที่สุด

4.4 การตัดสินใจเพื่อการทบทวนโครงการ เป็นการตัดสินใจที่อาศัยผลจากการประเมินที่เกิดขึ้นมีบทบาทหลัก คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับการยุติ ล้มเลิก หรือขยายโครงการในช่วงเวลาต่อไป

แนวคิดและเป้าหมายของการประเมินตามที่สตัฟเฟิลบีมได้เสนอมานั้น ก็เพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการดำเนินโครงการแต่ละประเภทจะเห็นได้ชัดว่า การประเมินแต่ละประเภทดังกล่าวจะต้องเอื้ออำนวยต่อการนำไปตัดสินใจ ดังรูปแบบความสัมพันธ์ที่ปรากฏในภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ของการตัดสินใจและประเภทของการประเมินตามโมเดลของสตัฟเฟิลบีม

รูปแบบการประเมิน CIPP มีลักษณะเป็นกลยุทธ์เชิงระบบสำหรับการปรับปรุง เนื่องจากรูปแบบการประเมิน CIPP ในแต่ละมิติของการประเมินจะมีความต่อเนื่อง ส่งผลต่อกันสำหรับการตัดสินใจเปลี่ยนแปลง ปรับแต่งส่วนต่าง ๆ ของโครงการ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า สามารถนำมาใช้ในฐานะกลยุทธ์เชิงระบบสำหรับการปรับปรุงโครงการ

จากที่กล่าวมาเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินแบบ CIPP สรุปได้ว่า การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ครั้งนี้ ผู้ประเมินต้องการทราบผลการปฏิบัติงานตามโครงการว่า บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ เพียงใด มีปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอย่างไร เพื่อผู้ประเมินจะได้นำไปพัฒนาปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามหลัก"การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์" (Result Base Managerment) ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการประเมินแบบซิป "CIPP Model" ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam)

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีภารกิจที่จะต้องบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา 4 งานหลัก ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ซึ่งมีแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1.1 ความหมายการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพได้มีนักวิชาการให้ความหมายของงานวิชาการดังนี้

รุ่ง ลอยเลิศ (2548) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่าหมายถึง การจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทุกอย่างภายในโรงเรียนให้เกิดความรู้และการศึกษาของเด็ก

อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมจิตร ภิคารวัฒน์ (2548) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง งานที่จะครอบคลุมการบริหารหลักสูตรซึ่งเป็นตัวกำหนดหรือกำหนดทิศทางการศึกษาเล่าเรียนของโรงเรียนแสดงให้เห็นถึงหลักการทำงานทางการศึกษาแสดงถึงจุดมุ่งหมายขององค์การแสดงถึงจุดประสงค์เนื้อหาความรู้กิจกรรมที่สำคัญและประสบการณ์ที่ต้องจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนการสอน

ชลิต พุทธิรักษา (2548) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นในเรื่องของหลักสูตรการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนการจัดทำโครงการสอนเตรียมการสอนตลอดจนการนิเทศการศึกษาและการประเมินผล

สมสกุล รสชาติ (2548) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่าหมายถึงงานที่สำคัญและเป็นหลักในการบริหารของสถานศึกษา คือ มุ่งให้การเรียนการสอนของสถานศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม ที่สังคมต้องการและตามที่หลักสูตรกำหนดไว้สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาหรือโรงเรียนจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการทั้งสิ้น ดังนั้นในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีหลักการในการบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งมีความสำคัญ ดังนี้

วิศิษฐ์ ชาญสุข (2549) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดของโรงเรียน เพราะงานวิชาการจะเป็นงานที่เป็นตัวชี้วัดคุณภาพและมาตรฐานของการบริหารงานของโรงเรียน งานวิชาการจะช่วยให้พัฒนาผู้เรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ มีคุณธรรมและจริยธรรมตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

โสภา วงษ์นาคเพ็ชร (2553) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญ คือ การดำเนินกิจกรรมด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการพัฒนาส่งเสริมความมีประสิทธิภาพของ

การเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งนับเป็นหัวใจสำคัญหรือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง

สราวุธ ถิตย์พงษ์ (2555) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญ คือ งานวิชาการเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาทุกระดับที่บุคลากรทุกฝ่ายทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกในการดำเนินงานการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียนถือเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ มีความสำคัญ คือ การบริหารงานวิชาการเป็นตัวชี้วัดคุณภาพและมาตรฐานของการบริหารงานของโรงเรียน งานวิชาการจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ มีคุณธรรม และจริยธรรมตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ช่วยให้ก้าวทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน

1.3 ขอบข่ายและสาระสำคัญของงานวิชาการ

ในการปฏิบัติงานวิชาการนั้นการกำหนดขอบข่ายของงานวิชาการเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งซึ่งได้มีผู้กำหนดไว้ดังนี้

สุธีระ ทานตวนิช (2548) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารไว้ว่างานวิชาการควรมีขอบข่ายดังนี้ 1) งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) งานการเรียนการสอน 3) งานวัสดุประกอบหลักสูตรเพื่อสื่อการเรียนการสอน 4) งานวัดผลและประเมินผล 5) งานห้องสมุด 6) งานนิเทศการศึกษา 7) งานด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน 8) งานส่งเสริมการสอน 9) งานประชุมและอบรมทางวิชาการ

กรวรรณ จันทน์ผา (2549) ได้สรุปขอบข่ายงานวิชาการของสถานศึกษาไว้ว่าขอบข่ายการบริหารงานวิชาการตามที่มีผู้กำหนดไว้นั้นมีความสอดคล้องคล้ายคลึงกันแตกต่างกันเฉพาะรายละเอียดเท่านั้น และจากการกำหนดตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนิติบุคคลแบ่งเป็น 12 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ณัชชา ศรีวิชัยรัตน์ (2549) ได้สรุปขอบข่ายงานวิชาการของสถานศึกษาไว้ว่า 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล

ดอกผ้าย หัตถเกตู (2553) ได้สรุปขอบข่ายงานวิชาการของสถานศึกษาไว้ว่าขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มี 5 ด้าน คือ 1) การบริหารงานหลักสูตร 2) การบริหารงานสอน 3) การบริหารงานการประเมินผลการเรียน 4) การบริหารงานการนิเทศภายใน 5) การบริหารงานวิจัยและพัฒนา เป็นการกระจายอำนาจให้กับสถานศึกษาในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มี 5 ด้าน คือ 1) การบริหารงานหลักสูตร 2) การบริหารงานสอน 3) การบริหารงานการประเมินผลการเรียน 4) การบริหารงานการนิเทศภายใน 5) การบริหารงานวิจัยและพัฒนา เป็นการกระจายอำนาจให้กับสถานศึกษาในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงซึ่งงานวิชาการเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษาได้กำหนดไว้เป็นการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ให้นักเรียนให้ได้พัฒนาทั้งด้านความรู้ทักษะเจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จหรือความล้มเหลวผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายงานวิชาการอย่างลึกซึ้งข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลักภารกิจหลักของสถานศึกษาจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการอย่างเป็นระบบระเบียบจะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารงานงบประมาณ

งบประมาณเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จภายใต้แรงขับเคลื่อนของการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพซึ่งมีแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ดังนี้

2.1 ความหมายของการบริหารงบประมาณ การบริหารงบประมาณเป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเงินงบประมาณต่าง ๆ ที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งมีความหมายของการบริหารงบประมาณ ดังนี้

มณีรัตน์ ภิญโญภาพสกุล (2549) ได้ให้ความหมายการบริหารงบประมาณว่า หมายถึง แผนการดำเนินงานเกี่ยวกับรายรับและรายจ่าย เพื่อมาใช้ในการดำเนินงานโดยมีการควบคุมการดำเนินงานทางการเงินตามกฎหมายที่ตั้งไว้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดซึ่งประกอบด้วยตัวเลขแสดงรายรับว่ามาจากทางใดและรายจ่ายที่จะต้องจ่ายตามแผนงานโครงการกิจกรรม และค่าใช้จ่ายทรัพยากรที่จำเป็น

วีระ ปิ่นเจริญ (2550) ได้ให้ความหมายของการบริหารงบประมาณว่า หมายถึง แผนการดำเนินงานโดยมีการควบคุมการดำเนินงานทางการเงินตามกฎหมายที่ตั้งไว้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดซึ่งประกอบด้วยตัวเลขแสดงรายรับว่ามาจากทางใดและรายจ่ายที่ต้องจ่ายตามแผนงานโครงการกิจกรรมและค่าใช้จ่ายทรัพยากรที่จำเป็น

สรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณหมายถึง การระดมทรัพยากร การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษา การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลในการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

2.2 ความสำคัญของการบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง มีส่วนสำคัญให้สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพทางการจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายกิจกรรม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

เดช ดอนจันทโคตร (2550) กล่าวไว้ว่า งบประมาณมีประโยชน์ และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการบริหารงานในองค์กรทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นองค์กรด้านธุรกิจหรือองค์กรด้านการศึกษาเพราะว่างบประมาณเป็นปัจจัยหลักที่ช่วยสนับสนุนปัจจัยด้านอื่น ๆ ในการบริหารงานในองค์กรและยังเป็นเครื่องมือในการ

ตรวจสอบกำกับติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้ด้วย ฉะนั้นหากองค์กรใดมีระบบการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพย่อมจะส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพในการบริหารงานในองค์กรนั้น ๆ ตามที่มีผู้กล่าวว่างบประมาณเป็นเครื่องมือเนกประสงค์นั่นเอง การบริหารที่มีความสำคัญยิ่งต่อประสิทธิภาพขององค์กรตลอดจนเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะนำมาซึ่ง บุญทัน สุระมูล (2550) กล่าวว่าว่างบประมาณเป็นทรัพยากรทรัพยากรด้านอื่น ๆ อาทิ บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิควิธีการ หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่จะมีผู้มักกล่าวเสมอว่าคนมีเงินเป็นผู้มีอำนาจในทุกยุคทุกสมัยที่ผ่านมา สรุปได้ว่า งบประมาณเป็นทรัพยากรการบริหารที่มีความสำคัญยิ่งต่อประสิทธิภาพขององค์กร ดังนั้น การบริหารงบประมาณจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารต้องให้ความสนใจในการติดตามและตรวจสอบได้

2.3 ขอบข่ายการบริหารงบประมาณ

งานงบประมาณของสถานศึกษานั้นมุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริจาคมาใช้จัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน ซึ่งมีขอบข่ายการบริหารงบประมาณไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายการบริหารงบประมาณ ไว้ดังนี้การจัดทำและเสนอของบประมาณการจัดสรรงบประมาณการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงานการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษาการบริหารการเงิน การบริหารการบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้กล่าวถึงขอบข่ายและภารกิจงานงบประมาณของสำนักเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้ การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้งบประมาณการตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้จ่ายผลผลิตจากงบประมาณ การระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาการวางแผนพัสดุ การกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ การจัดหาพัสดุการควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การเบิกเงินจากคลังการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน การนำเงินส่งคลังการจัดทำบัญชีการเงิน การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียน และรายงาน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาประกอบด้วย 1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณ 3) การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน 4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 5) การบริหารการเงิน 6) การบริหารบัญชีและ

7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณการเงินและพัสดุ โดยยึดระเบียบของทางราชการตามขอบข่ายของงานในการดำเนินงาน

3. การบริหารงานบุคคลากร

การบริหารงานบุคคลเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลในการทำงานในหน่วยงานหรือองค์การเพื่อให้ได้บุคคลมาปฏิบัติงานตามความต้องการและให้บุคคลได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งมีแนวคิดที่เกี่ยวข้องดังนี้

3.1 ความหมายของการบริหารงานบุคคลการบริหารงานบุคคลเป็นการปฏิบัติการเกี่ยวกับตัวบุคคล นับตั้งแต่สรรหาคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน การคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การโอนการย้าย การฝึกอบรม การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การปกครองบังคับบัญชา การดำเนินการทางวินัย การให้พ้นจากงาน และการจ่ายบำเหน็จบำนาญเมื่อออกจากงานไปแล้ว การบริหารงานนี้เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถและใช้บุคคลนั้นให้เกิดประโยชน์แก่องค์การอย่างมีประสิทธิภาพของงานและเกิดผลงานมากที่สุดนับได้ว่าการบริหารงานบุคคลเป็นศิลปะในการเลือกสรรคนใหม่ และใช้คนเก่าในลักษณะที่จะให้ผลงานและบริการจากการปฏิบัติงานของบุคคลเหล่านั้นมากที่สุดทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เสนาะ ตียาว (2547) ได้กล่าวไว้ว่าการบริหารงานบุคคล หมายถึงการจัดระเบียบและดูแลบุคคลให้ทำงานเพื่อให้บุคคลให้ทำงานเพื่อให้บุคคลใช้ประโยชน์ และความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลให้มากที่สุดอันเป็นผลทำให้องค์กรอยู่ในฐานะได้เปรียบด้านการแข่งขันและได้รับผลงานมากที่สุดซึ่งเป็นการบริหารด้านการวางแผน การจัดรูปงานการอำนวยความสะดวก และการควบคุมหน้าที่ต่าง ๆ ทางด้านบุคคล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยใช้คนและบำรุงรักษาคนที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ในจำนวนที่เพียงพอและเหมาะสมนั้นคือหน้าที่ด้านการรับสมัครการคัดเลือก การฝึกอบรม การพัฒนาตัวบุคคลการรักษาระเบียบวินัยการให้สวัสดิการ และการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงตำแหน่งงาน

คงสิทธิ์ สุวะจันทร์ (2556) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคคลากรไว้ว่า หมายถึง กระบวนการเกี่ยวกับการวางแผนนโยบาย การวางระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์การหรือหน่วยงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลซึ่งผู้บริหารต้องใช้ศาสตร์ ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อดำเนินการจัดระเบียบการวางแผนการจัดองค์การการอำนวยความสะดวก การจัดหา การพัฒนา การจ่ายค่าตอบแทน การรวมพลัง การธำรงรักษาและการพ้นจากการปฏิบัติงานของบุคคลมีหน้าที่เกี่ยวกับการรับสมัครคัดเลือก ฝึกอบรมพัฒนาตัวบุคคล การรักษาระเบียบวินัยให้สวัสดิการ และโยกย้ายเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง

3.2 ความสำคัญของการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาเป็นผู้ควบคุมการดำเนินงานให้เกิดขึ้นซึ่งมีความสำคัญดังนี้

सानิตย์ กายาผาด (2547) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานบุคคลระบบข้อมูลที่ได้จัดทำขึ้นอย่างเป็นระเบียบเพื่อให้การบันทึกรวบรวมแยกแยะเพื่อวินิจฉัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลต่าง ๆ สามารถนำมาสนับสนุนการตัดสินใจด้านบุคคลได้อย่างถูกต้อง

ดนัย เทียนพุฒ (2548) กล่าวว่า ในการบริหารงานใด ๆ ก็ตามเป็นที่ยอมรับกันว่าเรื่องเกี่ยวกับตัวบุคคลเป็นเรื่องที่สำคัญและยุ่งยากที่สุดทั้งนี้เพราะตามหลักการบริหารงานทั่วไปนั้นแม้ว่าจะมีงบประมาณให้อย่างเพียงพอถ้าผู้ปฏิบัติงานไม่ดีไม่มีความรู้ความสามารถขาดความซื่อสัตย์สุจริตและไม่ประพฤติอยู่ในระเบียบวินัยอันดีแล้วก็เป็นที่ยากที่การบริหารงานบุคคลจะบรรลุผลตามความมุ่งหมายจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญในเรื่อง คน หรือ กำลังคน ทั้งนี้ก็เพราะว่า คนถือเป็นทรัพยากรอันมีคุณค่าที่สุดธุรกิจจะ เจริญเติบโตหรือก้าวหน้า ก็อยู่ที่คนของธุรกิจนั้น ๆ

สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคลมีความสำคัญอย่างยิ่งในองค์กรเพราะคนถือเป็นทรัพยากรอันมีคุณค่าที่สุดแม้ว่าจะมีงบประมาณให้อย่างเพียงพอ แต่ถ้าผู้ปฏิบัติงานไม่ดีไม่มีความรู้ความสามารถขาดความซื่อสัตย์สุจริตและไม่ประพฤติอยู่ในระเบียบวินัยอันดีแล้วก็เป็นที่ยากที่การบริหารงานบุคคลจะบรรลุผลตามความมุ่งหมายได้

3.3. ขอบข่ายการบริหารงานบุคคล

นักวิชาการได้กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานบุคคลในทัศนะต่าง ๆ ดังนี้

วิน เชื้อโพธิ์หัก (2550) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนว่าที่จริงแล้วมี 4 ลักษณะ คือการให้ได้มาทำการทำนุบำรุงและการรักษา การพัฒนาและการให้พ้นจากงานแต่ถ้าจะพิจารณาให้ละเอียดก็จะมีประมาณ 22 ลักษณะ คือ

- 1) การวางนโยบายและการออกระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับตัวบุคลากรเพื่อให้ทำงานสะดวกตามแผนงานที่ได้วางไว้
- 2) การวางแผนเกี่ยวกับการจัดกำลังคนและการมอบอำนาจหน้าที่ให้บุคลากรเพื่อให้ทำงานได้สะดวกตามแผนงานที่ได้วางไว้
- 3) การวางโครงการของงานต่าง ๆ ให้บุคลากรปฏิบัติตามแผนที่ได้จัดวางไว้
- 4) การกำหนดคุณสมบัติและหน้าที่ซึ่งควรมอบให้แก่ผู้ปฏิบัติที่มารับตำแหน่งต่าง ๆ
- 5) การจัดลำดับบังคับบัญชางานและตำแหน่งภายในโรงเรียน
- 6) การดำเนินการเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนและค่าจ้าง
- 7) การแสวงหาคนเข้ามาทำงานการคัดเลือกและการสอบคัดเลือก
- 8) การบรรจุแต่งตั้ง
- 9) การปฐมนิเทศครูใหม่หรือรับโอนย้ายมาใหม่และการทดลองปฏิบัติงานของครูใหม่ดังกล่าว
- 10) การทำและรวบรวมทะเบียนประวัติตลอดจนผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ
- 11) การโอนและการย้าย
- 12) การฝึกอบรมในระหว่างปฏิบัติงาน
- 13) การประเมินผลปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ
- 14) การพิจารณาความดีความชอบ

- 15) การเลื่อนขึ้นตำแหน่งหรือการให้สิ่งตอบแทนความดีความชอบอย่างอื่น
- 16) การรักษาสุขภาพพลานามัยและการให้ความปลอดภัยในการทำงาน
- 17) การจัดสวัสดิการ
- 18) การปกครองบังคับบัญชา
- 19) การรักษาวินัย
- 20) การให้พ้นจากงาน
- 21) การให้บำเหน็จบำนาญหรือสิ่งตอบแทนอย่างอื่นเมื่อต้องพ้นจากงานตามวาระ
- 22) การวิจัยและค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบุคลากร

นงนุช วงษ์สุวรรณ (2551) ได้เสนอแนะว่าการบริหารงานบุคคลควรจะต้องประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

- 1) การวางแผนเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
- 2) การสรรหาบุคคล
- 3) การกำหนดอัตราเงินเดือนและค่าจ้าง
- 4) การประเมินผลการปฏิบัติงานและปูนบำเหน็จ
- 5) การปกครองบังคับบัญชา
- 6) การพัฒนาบุคลากร
- 7) การจัดประโยชน์เกื้อกูลอื่น ๆ
- 8) การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากร

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายการบริหารงานบุคคล พอสรุปได้ดังนี้ การวางแผน อัตรากำลัง การกำหนดตำแหน่งวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวบรวมและรายงานข้อมูลข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษา การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การเปลี่ยนแปลงสถานภาพวิชาชีพเงินเดือนและค่าตอบแทน การเลื่อนขึ้นเงินเดือน การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การลาศึกษาต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานการส่งเสริม และยกย่องเชิดชูเกียรติ มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพการส่งเสริมวินัยสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนการรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษการอุทธรณ์ การร้องทุกข์ การออกจากราชการ การขอรับใบอนุญาต และการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ งานทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา งานยกเว้นคุณสมบัติงานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

การบริหารงานบุคคลควรจะต้องประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้ การวางแผนเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การสรรหาบุคคลการกำหนดอัตราเงินเดือนและค่าจ้าง การประเมินผลการปฏิบัติงานและปูนบำเหน็จ การปกครองบังคับบัญชาการพัฒนาบุคลากร การจัดประโยชน์เกื้อกูลอื่น ๆ การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากร

ขอบข่ายการบริหารงานบุคคลไว้ดังนี้ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย งานออกจากราชการ

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหารงานบุคคล ประกอบไปด้วย การให้ได้มาซึ่งบุคลากร การทำนุบำรุงบุคลากร การรักษาการพัฒนาบุคลากร และการให้พ้นจากตำแหน่ง

4. การบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไปเป็นส่วนของการบริหารเกี่ยวกับงานอาคารสถานที่และความปลอดภัยต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งมีแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

4.1 ความหมายของการบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไป ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

มณีรัตน์ ภิณฺญภาพสกุล (2549) ได้ให้ความหมายการบริหารทั่วไปหมายถึงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุน การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ตลอดจนการจัดและให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) กล่าวว่าไว้ว่าการบริหารทั่วไป หมายถึง งานการบริหารสถานศึกษาอื่น ๆ ที่สนับสนุนการบริหารวิชาการการบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้ระบุไว้ในคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลว่า การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารองค์กรให้บริการงานบริหารอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคลชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

คุณ วงศ์อนันต์ (2553) ได้ให้ความหมายของ การบริหารงานทั่วไปหมายถึง การที่ผู้บริหารใช้อำนาจที่มีอยู่จัดการและดำเนินงานของสถาบันนั้นให้ดำเนินไปสู่จุดหมายที่ต้องการมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ ขั้นวางแผน (Planning) ขั้นปฏิบัติตามแผน (Executing) ประเมินผลงาน (Evaluating) กระบวนการบริหารเป็นแนวทางเทคนิคหรือวิธีการที่ผู้บริหารปฏิบัติภารกิจให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้โดยการบริหารงานทั่วไปเป็นการจัดระบบการบริหารงานในโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน ด้านการกำหนดแผนงานการบริหารโรงเรียน การแจกแจงงานในโรงเรียน การมอบหมายงานให้บุคลากรการเตรียมงานทั้งในระยะสั้นระยะยาว การติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี

สรุปได้ว่า การบริหารทั่วไป หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนการปฏิบัติการโรงเรียน การจัดองค์กร การจัดระบบสารสนเทศ และแผนปฏิบัติการโรงเรียน การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ การประเมินผลงานการบริหารทั่วไป

4.2 ความสำคัญของการบริหารทั่วไป

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานทั่วไปไว้ ดังนี้

สมถวิล ศรีจันทร์วิโรจน์ (2552) กล่าวว่า การบริหารทั่วไปมีความสำคัญเนื่องจากเป็นกิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว สามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) กล่าวว่า การบริหารทั่วไปของสถานศึกษามีความสำคัญเนื่องจากเป็นงานที่ให้บริการสนับสนุนส่งเสริมประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนอกจากนั้นยังเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชนซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเจตคติที่ดีต่อโรงเรียนและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารทั่วไปมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งด้านวิชาการด้านการบริหารงบประมาณและด้านการบริหารงานบุคคลให้ดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

4.3 ขอบข่ายของการบริหารทั่วไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กำหนดขอบข่ายภาระงานในการบริหารทั่วไปมีดังนี้

4.3.1 การดำเนินงานธุรการแนวทางปฏิบัติ คือ ศึกษาวิเคราะห์สภาพของงานธุรการ วางแผนออกแบบระบบงานธุรการ ลดขั้นตอนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพจัดบุคลากรเข้ารับผิดชอบและพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน จัดหาเครื่องมือให้สามารถรองรับการปฏิบัติงานได้ตามระบบ ดำเนินการงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัด คุ่มค่า และติดตามประเมินผลปรับปรุงงานธุรการให้มีประสิทธิภาพ

4.3.2 งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวทางปฏิบัติ คือ รวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สนับสนุนข้อมูลรับทราบหรือดำเนินการตามมติการประชุม ดำเนินงานด้านธุรการในการจัดประชุม จัดทำรายงานการประชุมและแจ้งมติที่ประชุมให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบและประสานการดำเนินงานตามมติการประชุมในเรื่องการอนุมัติ อนุญาต สั่งการ เร่งรัดดำเนินการและรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ

4.3.3 การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศแนวทางปฏิบัติ คือ สืบค้นเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ จัดทำทะเบียน จัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการภายในสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติการกิจจัดระบบเครือข่ายข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น เขตพื้นที่การศึกษาและส่วนกลาง นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารประชาสัมพันธ์ ประเมินผลและประสานงานระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและปรับปรุงพัฒนาเป็นระยะ ๆ

4.3.4 การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา แนวทางปฏิบัติ คือจัดให้มีระบบการประสานงานและเครือข่ายการศึกษา พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาเครือข่าย เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ กำหนดแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายการศึกษาให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4.3.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร แนวทางปฏิบัติ คือศึกษาวิเคราะห์วางแผนและออกแบบการจัดระบบ นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษาดำเนินการจัดการ ติดตามประเมินผล และปรับปรุงการจัดระบบการปฏิบัติงาน ในส่วนของการพัฒนาองค์กรเป็นการดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ ความสามารถที่เหมาะสมกับโครงสร้างของภารกิจ เทคโนโลยีและกลยุทธ์ของสถานศึกษาโดยกำหนดเป้าหมายผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด ในการปฏิบัติงานของบุคลากร พร้อมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ แล้วนำผลที่ได้ใช้ในการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

4.3.6 งานเทคโนโลยีสารสนเทศแนวทางปฏิบัติ คือสำรวจข้อมูล วางแผนกำหนดนโยบาย แนวทางการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.3.7 การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณบุคคลและบริหารทั่วไป แนวทางปฏิบัติ คือ สำรวจปัญหาความต้องการและความจำเป็น จัดระบบส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวก ติดตามประเมินผลการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ แล้วนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกอย่างมีประสิทธิภาพ

4.3.8 การปฏิบัติงานด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม แนวทางปฏิบัติ คือ กำหนดแนวทางวางแผนการปฏิบัติงาน บำรุงดูแลและพัฒนา ติดตามและตรวจสอบการใช้สอย ประเมินผล และรายงานการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

4.3.9 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน แนวทางปฏิบัติ คือ ประสานงานกับชุมชนในเรื่องของการสำรวจข้อมูลจำนวนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษา จัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะต้องเข้ารับบริการ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศการสำมะโนผู้เรียนให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

4.3.10 การรับนักเรียนแนวทางปฏิบัติ คือสถานศึกษาประสานงานการดำเนินการแบ่งเขตพื้นที่บริการ กำหนดแผนการรับนักเรียน ดำเนินการรับนักเรียนตามแผน และร่วมมือกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ในการติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการเข้าเรียนประเมินและรายงานผลการรับนักเรียนเข้าเรียนให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

4.3.11 การส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย แนวทางปฏิบัติ คือ สำรวจความต้องการในการเข้ารับบริการการศึกษาทุกรูปแบบกำหนดแนวทางและความ

เชื่อมโยงในการจัดและพัฒนาศึกษา ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือทั้ง 3 รูปแบบ ประสานความร่วมมือและส่งเสริมการสนับสนุนการจัดการศึกษาติดตามและประเมินผลการส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงพัฒนา

4.3.12 การส่งเสริมกิจการนักเรียน แนวทางปฏิบัติ คือ วางแผนกำหนดและกำหนด แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน ดำเนินการจัดกิจกรรมพร้อมส่งเสริมสนับสนุนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้สรุปและประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การจัดกิจกรรมเกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

4.3.13 การประชาสัมพันธ์แนวทางปฏิบัติ คือ ศึกษาความต้องการในการเผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูลและผลงาน วางแผนการประชาสัมพันธ์โดยการมีส่วนร่วม พัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบให้มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ สร้างกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ในหลากหลายรูปแบบ ติดตาม ประเมินผลการประชาสัมพันธ์ เพื่อนำผลไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพัฒนา

4.3.14 การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา แนวทางปฏิบัติ คือ กำหนดแนวทางการสนับสนุนและประสานงาน การจัดการศึกษา ให้คำปรึกษาส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.3.15 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน แนวทางปฏิบัติ คือ วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาตามโครงสร้างและภารกิจ วิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงานกำหนดปัจจัยเสี่ยงและจัดลำดับของปัจจัย เสี่ยง กำหนดมาตรการ ในการป้องกันปัจจัยเสี่ยงวางแผนการจัดระบบการควบคุมภายใน ดำเนินการควบคุมตาม หลักเกณฑ์มาตรการและวิธีการที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด ประเมินผลการดำเนินการควบคุมภายใน และ รายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน

4.3.16 งานบริการสาธารณะ แนวทางปฏิบัติ คือ จัดให้มีการบริการสาธารณะ ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้บริการต่อสาธารณะ พัฒนาระบบการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความพึงพอใจต่อผู้มารับบริการ ประเมินความพึงพอใจ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาระบบ

4.3.17 งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่นแนวทางปฏิบัติ คือ จัดให้มีบุคลากรรับผิดชอบงานตาม ความเหมาะสมและศักยภาพ ผู้รับผิดชอบวางแผนการดำเนินงาน รวมถึงกำกับติดตามผลของการดำเนินงาน และ การประเมินผลการปฏิบัติงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า งานที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียน และงานชุมชนสัมพันธ์ ได้ปรากฏอยู่ในงานบริหารทั่วไป ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า การบริหารทั่วไปเป็นการดำเนิน กิจกรรมสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับงานวิชาการงบประมาณและงานบุคคลโดยมีขอบข่าย ภารกิจงานที่สำคัญ ๆ ดังนี้ การบริหารงานทั่วไปของผู้บริหาร มีภาระงานที่ต้องปฏิบัติในงานธุรการ งานเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษา งานข้อมูลสารสนเทศ งานประชาสัมพันธ์การศึกษา การจัดระบบการปฏิบัติงาน และการควบคุมภายในงานการจัดทำสำมะโนผู้เรียน และการรับนักเรียน งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และ

สภาพแวดล้อม งานส่งเสริมการจัดการศึกษา และงานให้บริการสาธารณะ โดยงานทั้งหมดเป็นงานที่ช่วยส่งเสริมให้การบริหารสถานศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารวิชาการการบริหารงบประมาณการบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไปรู้จักการใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโครงการ

ในปัจจุบันการนำโครงการมาใช้ในการดำเนินงานเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายในองค์กรและสังคม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้องค์กรและสังคมบรรลุวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนาได้มากยิ่งขึ้นเนื่องจากการบริหารโครงการไม่ใช่การดำเนินงานที่ทำอยู่เป็นประจำแต่เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ที่เมื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานกิจกรรมที่ซับซ้อนหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีต่าง ๆ จะทำให้องค์กรและสังคมได้รับประโยชน์สูงสุด ซึ่งมีประเด็นศึกษาที่สำคัญดังนี้

1. ความหมายของการบริหารโครงการ

1.1 ความหมายของโครงการ

คำว่า โครงการ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Project ซึ่งได้มีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความหมายของโครงการ ไว้ดังนี้

วันชัย ปานจันทร์ (2549) ได้อธิบายว่า โครงการเป็นงานที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างกับงานประจำ (Routine) กล่าวคือ มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์และมีความแตกต่างกันไปในแต่ละโครงการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสถานที่ รูปแบบงานที่แตกต่างกัน ความไม่แน่นอนอันเกิดจากปัจจัยภายนอก เป็นต้น

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ (2551) ได้ให้ความหมายว่า โครงการ หมายถึงการดำเนินกิจกรรมหรืองานตามแผนงานที่จัดทำขึ้น โดยแต่ละกิจกรรมจะมีวันเริ่มต้นและวันสิ้นสุดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ภายใต้กรอบจำกัดของระยะเวลา งบประมาณและผลงานตามที่กำหนด

วราภรณ์ จิรัชิตพัฒนา (2552) กล่าวว่า โครงการ หมายถึง ความพยายามชั่วคราว ที่ใช้เพื่อสร้างผลผลิต บริการ หรือผลลัพธ์ที่มีลักษณะพิเศษ ไม่เหมือนใคร โครงการมีลักษณะที่ไม่เหมือนกัน ชั่วคราว โครงการต้องการทรัพยากร มีผู้สนับสนุนโครงการ และเกี่ยวข้องกับความไม่แน่นอน ข้อจำกัดของการบริหารโครงการ คือ การบริหารขอบเขตเวลา และค่าใช้จ่ายของโครงการ

เชาว์ อินโย (2553) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า โครงการ หมายถึง ส่วนย่อยส่วนหนึ่งของแผนงานซึ่งประกอบด้วยชุดของกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างมีระบบ มีการกำหนดทรัพยากรในการดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน โดยออกแบบมาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

สรุปได้ว่า โครงการ หมายถึง โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติงานประจำปี งบประมาณ และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการในงบประมาณของสถานศึกษานั้น ๆ

1.2 ความหมายของการบริหารโครงการ

การบริหารโครงการนั้น ได้มีนักวิชาการให้ทัศนะดังนี้

ฉัตรชัย ประภัสร์ (2549) การบริหารโครงการ หมายถึง กระบวนการในการดำเนินกิจกรรมที่มีลักษณะไม่ซ้ำกันด้วยวิธีการใหม่ ๆ ที่มีความแตกต่างจากการบริหารงานประจำหรือการบริหารทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

วันชัย ปานจันทร์ (2549) กล่าวว่า การบริหารโครงการ เป็นศิลปะของการจัดการอย่างหนึ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการโครงการ ทั้งนี้เนื่องจาก โครงการเป็นงานที่ต้องมีการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล ต้นทุนหรือค่าใช้จ่าย และเวลามาดำเนินการ เพื่อที่จะทำให้โครงการสามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

วราภรณ์ จิรชีพพัฒนา (2552) กล่าวว่า การบริหารโครงการเป็นการประยุกต์องค์ความรู้ ทักษะ เครื่องมือ และเทคนิคเข้ากับกิจกรรมโครงการเพื่อให้งานออกมาตรงกับความต้องการขององค์กร

Khumpool , S. (2018) กล่าวว่า การบริหารโครงการ คือ การบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างเหมาะสมและสมบูรณ์ที่สุด เพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หรือเราอาจกล่าวได้ว่า การบริหารโครงการ เป็นการดำเนินการ เพื่อให้โครงการที่เราได้สร้างขึ้นมามีความเรียบร้อยตามแผนงานที่วางไว้

สรุปได้ว่า การบริหารโครงการ หมายถึง เครื่องมือที่มีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมและพัฒนาความสามารถขององค์กรในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การวางแผน การนำนโยบายไปปฏิบัติ การควบคุมกิจกรรมของโครงการ รวมทั้งแนวทางในการใช้ประโยชน์จากบุคลากรและทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กร

2. ความสำคัญของการบริหารโครงการ

ผู้จัดการโครงการเป็นผู้นำ คณะทำงานโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้นำจะมีหน้าที่วางแผนการจัดการและควบคุมงาน ซึ่งมีผู้ให้ทัศนะเกี่ยวกับลักษณะและขั้นตอนการบริหารโครงการ ดังนี้

วันชัย ปานจันทร์ (2549) อธิบายว่า ในการบริหารจัดการองค์กรในปัจจุบันโดยเฉพาะการดำเนินงานต่าง ๆ มักจะอยู่ในรูปของโครงการ ซึ่งจะทำให้ทราบถึงการบริหารโครงการว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด นอกนั้นยังทำให้ได้ผลงานตามที่ต้องการตรงตามเวลาที่กำหนด และภายในงบประมาณที่กำหนด ก่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรหลาย ๆ ด้าน และเห็นภาพรวมในการดำเนินงานอย่างชัดเจนเพื่อให้เห็นถึงประโยชน์ของการดำเนินงานโครงการ

ณัฐพันธ์ เชจรันนท์ (2551) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารโครงการไว้ว่าการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาจำเป็นต้องอยู่ในรูปแบบของโครงการ การบริหารโครงการอย่างมีประสิทธิภาพทำให้ได้ผลงานตามที่ต้องการตรงตามเวลาที่กำหนดและภายในงบประมาณที่กำหนด

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารโครงการไว้ว่า เป็นเทคนิคและเครื่องมือทางการบริหาร ช่วยให้การควบคุมการใช้ทรัพยากรในด้านเวลา งบประมาณ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้การประสานงานภายในหน่วยงานดีขึ้น ช่วยให้ผู้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นช่วยให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น ช่วยให้มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

3. องค์ประกอบของโครงการ

ลักษณะของโครงการที่มักพบอยู่เสมอและดำเนินการอยู่ทุกวันนี้ จะเห็นได้ว่ามีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการที่มีความเฉพาะตัว ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะและองค์ประกอบของโครงการได้ ดังนี้

วันชัย ปานจันทร์ (2549) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของโครงการที่สำคัญจำแนกได้ ดังนี้

1) มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว หมายถึง โครงการจะต้องมีลักษณะเฉพาะที่มีความแตกต่างจากงานทั่วไป ทั้งนี้เพราะงานโครงการที่เกิดขึ้นนั้นเป็นลักษณะเฉพาะกิจ และมีเป้าหมายของโครงการที่ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเวลา งบประมาณ ทรัพยากรอื่น ๆ ตลอดจนการวัดประสิทธิผลของโครงการที่ชัดเจนและตรวจวัดได้แน่นอน

2) ต้องมีความเกี่ยวข้องกับทรัพยากร อันประกอบไปด้วย บุคลากร เวลา หรือแม้กระทั่งงบประมาณในการดำเนินโครงการที่มีอยู่จำกัด ทั้งนี้ต้องมีการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอีกด้วย

3) เป็นการดำเนินการภายในองค์กร ทั้งนี้เพราะองค์กรเป็นผู้กำหนดเป้าหมายของโครงการและเพื่อเป็นการตอบสนองวัตถุประสงค์ขององค์กรเอง บุคลากรที่มาดำเนินการจัดการต้องมาจากภายในองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาดำเนินการเพื่อให้โครงการบรรลุตามเป้าหมาย

4. ขั้นตอนการบริหารโครงการ

การบริหารโครงการจำเป็นต้องพิจารณาถึงปัจจัยและสถานการณ์ ต้องกำหนดเป้าหมายโครงการนั้นให้ชัดเจน จะต้องระบุทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายต้องจัดลำดับงานที่ต้องทำและมอบหมายความรับผิดชอบเพื่อให้งานทุกอย่างเสร็จสมบูรณ์ต้องติดตามความคืบหน้าของโครงการ และปรับปรุงโครงการในระหว่างการนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องต้องประเมินความสำเร็จของโครงการด้วย ซึ่งมีขั้นตอนการบริหารโครงการ ดังนี้

วันชัย ปานจันทร์ (2549) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการบริหารโครงการประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 การวางแผนโครงการ ในการดำเนินงานตามโครงการนั้น ก่อนที่จะมีการดำเนินงานตามโครงการจะต้องมีการเตรียมพร้อมหรือเรียกว่าการวางแผนโครงการเสียก่อน ซึ่งเมื่อจัดทำแผนงานโครงการ (Project Plan) เสร็จแล้วจะปรากฏออกมาในรูปของเอกสาร ที่แสดงถึงรายละเอียดที่สำคัญ ๆ ของโครงการ อันได้แก่ จุดมุ่งหมายของโครงการ ผลตอบแทน ค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะมีวิธีการดำเนินงาน ระยะเวลา สถานที่ตั้ง และเรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการ แผนโครงการดังกล่าวหากจัดทำให้รอบคอบชัดเจนมากเท่าใด จะมีประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ บริหาร และติดตามผลโครงการมากเท่านั้น

4.2 การดำเนินงานตามโครงการ เป็นการดำเนินงานตามโครงการเป็นขั้นตอนของการนำโครงการที่ได้รับอนุมัติเรียบร้อยแล้วมาปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ นักวิชาการบางท่านได้เรียกขั้นตอนนี้ว่าเป็นขั้นตอนของการบริหารโครงการ แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วก็คือเป็นขั้นตอนของการนำโครงการที่ได้รับการอนุมัติเรียบร้อยแล้วมาปฏิบัติและจัดทำตามโครงการ

4.3 การประเมินผลโครงการ ในการจัดทำโครงการและการดำเนินงานตามโครงการเพียงประการใดประการหนึ่งย่อมไม่เพียงพอที่จะบอกให้รู้ว่าการดำเนินงานตามโครงการที่ผ่านมาอันมีผลเป็นอย่างไร และสมควรจะปรับแก้เป็นส่วนตัว ด้วยวิธีการอะไร การประเมินผลโครงการจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ได้ข้อมูลในการแก้ปัญหาเหล่านั้น และช่วยให้การดำเนินงานโครงการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประจักษ์ บัวผัน (2550) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการบริหารโครงการประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 การวางแผนโครงการ หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานตามโครงการว่าจะทำอะไร เพื่ออะไร ขั้นนี้จะประกอบไปด้วยประเด็น การกำหนดวัตถุประสงค์การกำหนดพันธกิจต่าง ๆ การวางแผนด้านบุคลากร งบประมาณ ทรัพยากร และการจัดทำกำหนดการที่เกี่ยวข้อง

4.2 การดำเนินตามโครงการ หมายถึง การดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้ประกอบไปด้วย ประเด็นการสื่อสารภายในองค์กร การบริหารทรัพยากรบุคคล การควบคุมกำกับและประเมินผล การประเมินผลระหว่างดำเนินการ การบริหารเวลา การแก้ปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ การทำงานของผู้จัดการโครงการ การมอบหมายงานให้ทีมงาน การบริหารทรัพยากร นอกจากนี้ยังเป็นขั้นของการรายงานผลการดำเนินงาน การจัดการเปลี่ยนแปลง การควบคุมคุณภาพของผลผลิตจากการดำเนินงาน และการพยากรณ์การดำเนินงานในอนาคต

4.3 การประเมินผลโครงการ นับเป็นงานอีกขั้นตอนหนึ่งของการบริหารโครงการตามความเข้าใจของบุคคลทั่วไปนั้น เมื่อดำเนินงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการแล้ว ก็ถือว่าเสร็จสิ้น การบริหารโครงการ แต่ในความเป็นจริงแล้ว ยังมีขั้นตอนของการประเมินโครงการอีกขั้นตอนหนึ่งด้วย สำหรับในขณะที่มีการดำเนินงานตามโครงการอยู่นั้น ก็มีการประเมินผลซึ่งจะทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการโครงการ ทำให้เราสามารถดำเนินการเพื่อหาทางแก้ไขและปรับปรุงให้เกิดประโยชน์ต่อโครงการได้ และเมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วการประเมินผลโครงการในทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการบริหารอันจะเป็นประโยชน์ต่อการที่จะทำโครงการอื่น ๆ อีกในโอกาสต่อไป

Gray & Larson (2000) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการบริหารโครงการประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นกำหนดโครงการ (Definition) เป็นขั้นเริ่มต้นโครงการ ระดับความพยายามในขั้นนี้เริ่มขึ้นอย่างช้า ๆ งานในขั้นนี้ประกอบด้วย การระบุขอบเขต หรือคุณสมบัติเฉพาะของโครงการ กำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการ ระบุงานสำคัญ ๆ ที่ต้องทำ และกำหนดผู้รับผิดชอบและจัดกลุ่มคนร่วมทีมงาน

4.2 ขั้นการวางแผน (Planning) เป็นขั้นที่ระดับความพยายามในขั้นนี้สูงขึ้นมีการจัดทำแผนโครงการ กำหนดเวลาของงานต่าง ๆ ทรัพยากรที่ต้องการ คุณภาพของงาน และงบประมาณที่ต้องการ

4.3 ขั้นปฏิบัติการ (Execution) เป็นขั้นที่ระดับความพยายามในขั้นนี้สูงขึ้นมากเพราะมีการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโครงการ โครงการเป็นรูปเป็นร่างทั้งทางด้านกายภาพ ด้านจิตใจความขัดแย้งต่าง ๆ ในการทำงานอาจจะเกิดขึ้นได้มากในขั้นนี้ แต่ได้รับการแก้ไขต่อรอง มีมาตรการในการควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามเวลา ต้นทุน และผลงานที่ระบุ ซึ่งบางครั้งอาจจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่างบ้าง มีการจัดทำรายงานและตรวจสอบงานเป็นระยะ ๆ และระดับความพยายามจะลดลงในระยะปลาย ๆ ขึ้น

4.4 ขั้นส่งมอบ (Delivery) ระดับความพยายามลดลง เพราะเป็นขั้นสุดท้ายของวงจรชีวิตโครงการในขั้นนี้ประกอบด้วยงานที่สำคัญ 2 งาน คือ งานที่เกี่ยวข้องกับการส่งมอบผลผลิตให้ลูกค้าหรือผู้ใช้ ซึ่งอาจจะต้องมีการฝึกอบรมลูกค้าให้รู้จักวิธีการใช้ และงานที่เกี่ยวข้องกับการยุติโครงการ งานในขั้นนี้ยังรวมถึงการจัดทำรายงาน และการประเมินผลงานของโครงการด้วยว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีปัญหาเกิดขึ้นที่ใดบ้าง และต้องแก้ไข มีวิธีการแก้ไขอย่างไร เพื่อเป็นบทเรียนสำหรับการดำเนินโครงการอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันต่อไป

สรุปได้ว่า การบริหารโครง การประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่สำคัญ คือ การวางแผนโครงการ การดำเนินงานตามโครงการ และการประเมินผลโครงการ เพื่อให้โครงการที่ได้กำหนดไว้นั้นสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

1. นโยบายโรงเรียนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ส่วนมาตรา 23(4) ให้เน้นทักษะด้านภาษาอีกประการหนึ่ง ได้มีคำสั่งกรมวิชาการที่ วก 1065/2544 ลว. 9 ตุลาคม 2544 เรื่องให้ใช้นโยบายหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ มีสาระสำคัญดังนี้

เพื่อให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดจัดเป็นภาษาไทยสามารถจัดเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างมีคุณภาพ มีความเท่าเทียม และเป็นธรรม กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายดังนี้

(1) การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ถือว่าเป็นทางเลือกหนึ่งของการจัดการศึกษา โดยให้สถานศึกษาจัดเป็นบางวิชาเท่านั้น

(2) ในกรณีที่สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษมีการเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มจากผู้ปกครอง สถานศึกษาต้องจัดเงินส่วนหนึ่งเป็นกองทุนสำหรับนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ความสามารถให้ได้เรียนตามต้องการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษากำหนด

(3) การบริหารจัดการการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องเอื้อประโยชน์ไปยังระบบการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยในเรื่องการใช้สื่ออุปกรณ์ การใช้ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ ห้องปฏิบัติการวิชาอื่น ๆ และบุคลากรในสถานศึกษา

(4) การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ต้องคงไว้ซึ่งความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ภาษาไทย ศิลปะไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และวัฒนธรรมไทย

(5) การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องมีการกำกับ ติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ เป็นระยะๆ เพื่อการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

(6) การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้กำหนดและตรวจสอบค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

(7) การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการ และเป็นไปตามข้อกำหนดในหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

2. โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

ในสหรัฐอเมริกา การเรียนในระบบสองภาษามุ่งเน้นไปที่นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก โดยเฉพาะครอบครัวที่อพยพมาจากประเทศอื่นแล้วมาอาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกาจนได้รับสิทธิของการเป็นพลเมือง นักเรียนเหล่านี้มักจะเป็นเด็ก ที่ต้องการการพัฒนาในสังคมเนื่องจากไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้เหมือนนักเรียนส่วนใหญ่ การศึกษาในระบบสองภาษาในสหรัฐอเมริกาจึงมุ่งเน้นไปเพื่อจัดการศึกษาให้กับนักเรียนกลุ่มนี้ที่มีความจำเป็นต้องเรียนร่วมกับนักเรียนพูดภาษาอังกฤษ โดยพยายามทำให้นักเรียนเหล่านี้ได้รับความรู้เช่นเดียวกับเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่สามารถเขียน อ่าน ฟัง เข้าใจในภาษาอังกฤษ ข้อมูลจากหนังสือ Bilingual Education : Compensatory to Quality Schooling (1998) บ่งบอกว่านักเรียนต่างชาติที่อพยพมาอยู่ในสหรัฐอเมริกาที่เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาในระบบสองภาษา ไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ดีเท่ากับนักเรียนอเมริกัน โดยให้ความเห็นว่าการจัดการศึกษา ครูผู้สอน ผู้บริหาร ควรต้อง ยุติการคิดถึงอุปสรรค เช่น ด้านครอบครัวที่มีผลต่อการพัฒนาภาษาอังกฤษเนื่องจากนักเรียนยังคงใช้ภาษาดั้งเดิมในการสนทนาระหว่างสมาชิกในครอบครัว ปัจจัยในด้านของสภาพทางสังคมและทางเศรษฐกิจของนักเรียน

การจัดการศึกษาในระบบสองภาษานั้นมุ่งไปที่การทำให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษให้ได้เร็วเท่าที่จะทำได้ เพราะการรู้ภาษาอังกฤษอย่างแตกฉานนั้นจะทำให้นักเรียนได้มาซึ่งความรู้จากการเรียนการสอนได้นั่นเอง ดังนั้นการเรียนการสอนโดยยึดแนวความคิดดังกล่าว จะทำให้ทั้งครู การออกแบบหลักสูตร การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมุ่งเน้นไปที่ประสิทธิภาพของการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนในระบบเป็นหลัก สำคัญ ซึ่งแท้จริงแล้ว เป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพนั้นมุ่งเน้นการให้ความรู้และพัฒนาศักยภาพในตัวตนของนักเรียนให้ได้สูงสุด โดยการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาเป็นเพียงส่วนหนึ่งของเป้าหมายในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในระบบสองภาษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพได้นั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องทำความเข้าใจถึงเป้าหมายที่แท้จริงของการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงการพัฒนาความรู้ทุกด้านให้แก่ผู้เรียน มิใช่เพียงแค่ต้องการพัฒนาเพียงเฉพาะด้านภาษาอังกฤษ โดยในหนังสือดังกล่าวได้เขียนไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนในระบบสองภาษาอย่างมีคุณภาพนั้น ต้องมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาด้านวิชาการทุกด้าน มีการกำหนดวิธีการในการสอนที่ทำให้ได้มาซึ่งความรู้ทุกด้านมิใช่เพียงแค่ความสามารถ ในหลายๆ ประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ ทั้งที่ประเทศเหล่านั้นมีภาษาพื้นเมืองของตนอยู่แล้ว เช่น ประเทศอินเดีย ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นต้น ประชาชนสามารถติดต่อกันโดยใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว เนื่องจากการเรียนการสอนไม่ได้เกิดแต่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในสภาพการณ์จริงนอกห้องเรียนได้เกือบทุกโอกาส การเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จึงนับว่าบรรลุวัตถุประสงค์ กระทรวงศึกษาธิการ (2558).

สำหรับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในประเทศไทย เกิดจากความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนไทยจำนวนมากที่ต้องการให้บุตรหลานของตนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะภาษาอังกฤษ โดยไม่ต้องการส่งบุตรหลานของตนไปเรียนต่างประเทศ ซึ่งทำให้เงินตรารั่วไหลออกนอกประเทศ นอกจากนี้ยังทำให้บุตรหลานอยู่ห่างไกลผู้ปกครอง ห่างเหินวิถีชีวิตแบบไทย ทำให้เด็กขาดการปลูกฝังในเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทย สุขาดา เปลี่ยนสุภาพ (2545) ในปี พ.ศ. 2537 กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นความ

จำเป็นที่จะพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษให้เยาวชน ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในระดับสากล และเพื่อที่จะกระตุ้นให้โรงเรียนเอกชนพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ และมีคุณภาพการจัดการศึกษาทัดเทียมต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2542) กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายให้โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่มีความพร้อมและมีความประสงค์เปิดสอนวิชาบางวิชาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนได้ ซึ่งต่อมามีมติให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็น สื่อการสอนได้ในโรงเรียนเอกชนทุกประเภทโดยมีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับสากลสามารถที่จะดำรงตนอยู่กับวัฒนธรรมไทยและศึกษาต่อได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ในช่วงต้นปีการศึกษา 2538 มีโรงเรียนเอกชนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ เปิดดำเนินการเริ่มแรก 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา และโรงเรียนอัสสัมชัญ ซึ่งได้รับความนิยมจากผู้ปกครองเป็นจำนวนมาก เป็นเหตุให้อัตราการขยายตัวของโรงเรียนประเภทดังกล่าวสูงขึ้นเป็นลำดับ ในปี พ.ศ.2546 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ขยายโครงการโรงเรียนสองภาษาเป็น 2 รูปแบบ คือ

1. โรงเรียนสองภาษาประเภท English Program (EP) เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อม มีครูเกณฑ์ (1 : 20) และมีครูภาษาอังกฤษตามเกณฑ์คืออย่างน้อย 1 คน ต่อ 1 ห้องเรียน

2. โรงเรียนสองภาษาประเภท Mini English Program (MEP) ซึ่งมีความแตกต่างกับ EP คือ EP จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกวิชา ยกเว้นภาษาไทยและสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ส่วน MEP สอนได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของชั่วโมงสอนทั้งหมดต่อสัปดาห์

ทั้งนี้โรงเรียนสามารถเก็บค่าเล่าเรียนเพิ่มจากโรงเรียนปกติได้ สำนักพัฒนานวัตกรรมการศึกษา (2546) กำหนดให้โรงเรียนที่เริ่มเปิดสอน ควรเปิดปีแรกของแต่ละระดับ เท่านั้น เช่น ระดับประถมศึกษา ควรเริ่มเปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือระดับมัธยมศึกษา ควรเริ่มเปิดสอนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่ควรเริ่มเปิดมากกว่า 1 ระดับ สำหรับโรงเรียนที่มีทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 4 ก็ควรเปิดระดับเดียว ห้องเรียนที่อยู่ในโครงการโรงเรียนสองภาษาทุกห้องเรียนต้องมีทั้งครูไทยและครูต่างชาติสอนคู่กันเป็น Team teaching การเก็บค่าเล่าเรียนนักเรียนในโครงการเก็บได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของ EP ซึ่ง EP เก็บได้สูงสุดไม่เกินคนละ 35,000 บาทต่อภาคเรียน ดังนั้นนักเรียน MEP เก็บค่าเล่าเรียนได้ไม่เกิน 17,500 บาทต่อภาคเรียน อาคารสถานที่ต้องมีความพร้อม และมีห้องเรียนเหลือเพียงพอที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ในทางปฏิบัติสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติอาจเปิดคู่ขนานกับกรมสามัญศึกษาในแต่ละจังหวัด เพื่อกรมสามัญศึกษาจะได้เป็นพี่เลี้ยงและรับช่วงต่อในระดับมัธยมศึกษา

ปี พ.ศ. 2547 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) มีรายงานสรุปผลการดำเนินงานโรงเรียนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษโดยศึกษาจากผู้เรียนเป็นหลักซึ่งพบภาพความสำเร็จของผู้เรียนดังนี้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นลักษณะเฉพาะ ได้แก่ ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการแสวงหาความรู้ สนทนากับเพื่อนๆ โดยใช้ภาษาอังกฤษได้เข้าใจ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร บนพื้นฐานของความเป็นไทยที่สามารถแข่งขัน

ได้ในระดับสากล นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ และการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ทำให้มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ได้ดี มีกระบวนการคิด กล้าคิด กล้าแสดงออกตามความรู้สึกลึกซึ้งของตนเอง มีความมั่นใจและมีภาวะความเป็นผู้นำสูง

2. นักเรียนในโครงการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3. ผลกระทบอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนา ได้แก่ คณะครูในโรงเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูชาวต่างประเทศโดยผ่านกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน การสนทนาพูดคุย ครูชาวต่างประเทศมีส่วนช่วยในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน งบประมาณที่ได้รับจากนักเรียนโครงการสองภาษาที่นำมาซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ พัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ตลอดจนสื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนในภาพรวม ครูผู้สอนและนักเรียนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร ในการแสวงหาความรู้ นำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ครูและนักเรียนในโครงการสองภาษาและโรงเรียนที่สอนโดยใช้ภาษาไทยได้มีกิจกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีสังคมที่กว้างขึ้นในระดับสากล ครูบางส่วนของโรงเรียนโครงการสองภาษา มีโอกาสไปปฏิบัติงานทั้งภายในและนอกประเทศ เป็นผลต่อการประหยัดงบประมาณของภาครัฐโดยตรง ในด้านการพัฒนาการศึกษาของประเทศ คนในชุมชนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสูงขึ้นและโอกาสใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น

ปีการศึกษา 2547 มีโรงเรียนเอกชนที่อยู่ในโครงการทั่วประเทศทั้งสิ้น 121 โรงเรียน เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 60 โรงเรียน ปีการศึกษา 2550 มีโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรุงเทพมหานคร 9 โรงเรียนและส่วนภูมิภาค 48 โรงเรียนเอกชนที่อยู่ในโครงการทั่วประเทศทั้งสิ้น 134 โรงเรียน เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร 66 โรงเรียน ปีการศึกษา 2552 มีโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 158 โรงเรียน อยู่ในกรุงเทพมหานคร 11 โรงเรียน โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 153 โรงเรียน อยู่ในกรุงเทพมหานคร 63 โรงเรียนและโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 15 โรงเรียน อยู่ในกรุงเทพมหานคร 6 โรงเรียน

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

การบริหารจัดการ

1. สถานศึกษาที่มีความพร้อม สามารถจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาเป็นต้นไป สถานศึกษาใดประสงค์จะจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ จะต้องเสนอโครงการให้หน่วยงานต้นสังกัดพิจารณาตามลำดับขั้น ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการก่อนการเปิดสอน หน่วยงานต้นสังกัดต้องกำหนด หัวข้อเรื่องและวิธีการในการเขียนโครงการ

2. การขออนุมัติโครงการ

- 2.1 สถานศึกษาเสนอโครงการต่อหน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ
- 2.2 หน่วยงานต้นสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาโครงการ
- 2.3 คณะกรรมการตรวจสอบความพร้อมที่สถานศึกษา
- 2.4 คณะกรรมการประเมินผลการตรวจสอบและแจ้งผลการประเมินต่อ
- 2.5 หน่วยงานต้นสังกัดให้ความเห็นชอบ
- 2.6 หน่วยงานต้นสังกัดเสนอขออนุมัติต่อกระทรวงศึกษาธิการ

3. สถานศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการแล้ว ให้ดำเนินการภายใน 2 ปี ถ้าไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าโครงการนั้นสิ้นสุด

4. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษแล้วมีความประสงค์จะหยุดดำเนินการ ต้องแจ้งต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ปกครองนักเรียนล่วงหน้าอย่างน้อย 2 ปี ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงการจบตัวประโยชน์ของนักเรียนชั้นสุดท้ายที่รับเข้าเรียนด้วย

5. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่จัดเป็นภาษาไทย และกลุ่มที่จัดเป็นภาษาอังกฤษ ต้องกำหนดให้มีกิจกรรมการพัฒนาครูสอนภาษาอังกฤษสำหรับกลุ่มที่จัดเป็นภาษาไทยไว้ในโครงการอย่างต่อเนื่องจนสามารถสอนวิชาภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษา

6. สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษต้องจัดให้มีคณะกรรมการของสถานศึกษาดำเนินการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนทั้งคุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วจัดทำเป็นรายงานประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต่อเนื่องหน่วยงานต้นสังกัด

7. เวลาและวิชาที่เปิดสอน

7.1 ระดับก่อนประถมศึกษา

จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษไม่เกินร้อยละ 50 ของเวลาที่จัดกิจกรรม

7.2 ระดับประถมศึกษา

จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และพลศึกษา โดยคำนึงถึงความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาของศาสตร์นั้น ควบคู่กับภาษาอังกฤษ

7.3 ระดับมัธยมศึกษา

จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ทุกวิชา ยกเว้นวิชาภาษาไทยและวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไทย กฎหมายไทย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย

8. ครูผู้สอน

8.1 ระดับก่อนประถมศึกษา และประถมศึกษา ครูผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติต้องสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้ถูกต้องตามสำเนียงของเจ้าของภาษา และใช้ภาษาไทยในการสื่อสารง่าย ๆ ได้ หรือจัดให้มีครูไทยที่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร เข้าไปมีส่วนร่วมตลอดเวลา

8.2 จัดให้ครูผู้สอนทำสัญญาปฏิบัติงาน ให้ครบ 1 ปี การศึกษาเป็นอย่างน้อยและมีบทลงโทษที่เข้มงวดหากละเมิดสัญญา

8.3 ครูผู้สอนทุกคนต้องจบปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย และต้องมีหลักฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่จะสอนหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

8.4 ครูผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในการสื่อสารได้เหมือนเจ้าของภาษาและได้คะแนนสอบ TOEFL ไม่น้อยกว่า 550 หรือ IELTS ไม่น้อยกว่า 5.5

8.5 ครูผู้สอนทุกคนต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็กและวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยมีหลักฐานการศึกษาด้านการสอนไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

8.6 ครูผู้สอนชาวต่างประเทศต้องได้รับการอบรมด้านหลักสูตรของประเทศไทยภาษาและวัฒนธรรมไทย อย่างน้อย 15 ชั่วโมง

8.7 สถานศึกษาต้องจัดให้ครูผู้สอนทุกคนทั้งที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด

8.8 ครูผู้สอนทุกคนต้องมีโอกาสได้รับการพัฒนา โดยได้รับการฝึกอบรมศึกษาดูงานในประเทศหรือต่างประเทศ อย่างน้อย 3 ปีต่อครั้ง

9. การรับนักเรียน

9.1 รับนักเรียนทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ

9.2 สถานศึกษาสามารถกำหนดเงื่อนไขความสามารถของผู้เรียนได้ตามความเห็นชอบของหน่วยงานต้นสังกัด

9.3 ให้สถานศึกษาคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถผ่านเกณฑ์ ได้เข้าเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มอย่างน้อยร้อยละ 3 ของจำนวนนักเรียนในโครงการ

9.4 การจัดจำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียนควรเป็น ดังนี้

- ระดับก่อนประถมศึกษา ไม่เกินห้องละ 25 คน
- ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น/ปลาย ไม่เกินห้องละ 30 คน
- ระดับวิชาชีพ (ปวช.) ไม่เกินห้องละ 30 คน
- ระดับวิชาชีพ (ปวส.) ไม่เกินห้องละ 30 คน

10. การเก็บค่าเล่าเรียน และการตั้งกองทุน

10.1 การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าธรรมเนียมอื่นในสถานศึกษาเอกชน และค่าใช้จ่ายในส่วนที่เพิ่มจากการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยในสถานศึกษาของรัฐ ให้หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดในอัตราที่เหมาะสม

10.2 สถานศึกษาและกรรมการสถานศึกษาต้องจัดตั้งกองทุน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนที่ไม่ได้อยู่ในโครงการและมีความสามารถผ่านเกณฑ์ ให้เข้าเรียนในโครงการอย่างน้อยร้อยละ 3 ของจำนวนนักเรียนแต่ละปี และเพื่อใช้ดอกผลจากกองทุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างนักเรียนในโครงการกับนักเรียนที่เรียนเป็นภาษาไทย

11. การจัดการทรัพยากรและกิจกรรมของสถานศึกษา

11.1 สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษต้องบริหารจัดการบุคลากร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ต่าง ๆ ให้ครูและนักเรียน ทุกคนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันและอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาของรัฐซึ่งใช้งบประมาณของรัฐ ต้องดูแลให้เกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริง

11.2 สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสองกลุ่ม ต้องจัดให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมของโรงเรียน/ชุมชน โดยเฉพาะกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นไทย ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การจัดการเรียนการสอน

1. สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

2. การจัดการเรียนการสอน ควรจัดในบริบทของความเป็นไทยผสมผสานความเป็นสากล โดยมุ่งเน้นความรักท้องถิ่น ประเทศชาติ และความเป็นไทย

3. สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนทุกวิชา โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงงาม สร้างความมั่นใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

4. การจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษในระดับก่อนประถมศึกษา ต้องคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานในการใช้ภาษาไทยของผู้เรียน ความพร้อม ความสนใจที่จะเรียนรู้ ควรจัดกิจกรรมง่ายๆที่ทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน สร้างความกระตือรือร้น และประสบความสำเร็จ เช่น การร้องเพลง การฟังนิทาน ประกอบภาพ การเล่นเกมทบทวน เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอน

1. สถานศึกษาต้องจัดให้มีหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ระดับที่เปิดสอนทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ให้ครูทุกคนได้ศึกษา

2. สถานศึกษาจัดหาหนังสือเรียนที่เป็นภาษาไทยครบถ้วน ตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด อย่างน้อย 10 ชุด ไว้ในห้องสมุด

3. ในกรณีที่สถานศึกษาจัดทำหนังสือเรียนขึ้นเองและมีการบังคับซื้อหนังสือเรียนนั้นต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อน

4. สถานศึกษาต้องจัดหาเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือแบบฝึกหัด หรือหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เป็นภาษาอังกฤษครบทุกวิชาในจำนวนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระตามหลักสูตรโดยระบุรายการจำนวนหนังสือทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

5. สถานศึกษาต้องจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆที่ทันสมัยให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่เรียนอย่างครบถ้วนและเพียงพอ และจัดบริการใช้สื่อดังกล่าวให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

ห้องปฏิบัติการ อาคาร

สถานศึกษาต้องจัดให้มีห้องเรียน ห้องประกอบ ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงานสำหรับนักเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นอย่างน้อย

การวัดและการประเมินผลการเรียน

1. การวัดและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร/ข้อกำหนดในหลักสูตร โดยจัดทำหลักฐานแสดงผลการเรียนเป็นภาษาอังกฤษ สำหรับผลสัมฤทธิ์ด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องใช้การสอบ TOEFL หรือ IELTS ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2. สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดระยะเวลาของการเรียนการสอน มีการประเมินเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เรียนได้พัฒนาครบทุกด้านเต็มตามศักยภาพและจัดทำผลการประเมินไว้เป็นหลักฐาน

การกำกับ ติดตาม และประเมินโครงการ

1. กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาต้องจัดให้มีการกำกับติดตาม และประเมินผลโครงการการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษทั้งในด้านความพร้อมในการเตรียมการของสถานศึกษา การบริหารจัดการ การดำเนินงานของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียน

2. กระทรวงศึกษาธิการต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การลดค่าใช้จ่าย คุณภาพของครูผู้สอน และวิธีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

3. กระทรวงศึกษาธิการต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แนวทางการปฏิบัติในการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ

การบริหารงานเพื่อสนับสนุนโครงการ

1. การบริหารครูและบุคลากรโรงเรียนจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษมีครูและบุคลากรทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทำหน้าที่สอนและสนับสนุนการสอน

1.1 ครูที่เป็นชาวไทย ได้แก่ ครูประจำการของโรงเรียน ซึ่งมาช่วยปฏิบัติงานในโครงการ โดยไม่มีค่าตอบแทน และครูประจำการหรือครูที่เป็นลูกจ้างรับเงินเดือน หรือค่าตอบแทนจากโครงการ กรณีที่เป็นครูผู้สอนต้องมีคุณสมบัติ คือ มีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในวิชาที่สอนและมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีโดยผ่านการทดสอบ TOEFL หรือ TOEIC หรือ IELTS

1.2 ครูที่เป็นชาวต่างประเทศต้องเป็นผู้ใช้ภาษาแม่ ซึ่งประกอบด้วย อังกฤษ อเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ กรณีที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ต้องเป็นผู้มีความรู้ทางภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี โดยผ่านการทดสอบ TOEFL หรือ TOEIC หรือ IELTS

1.2.1 ดำเนินการประกาศรับสมัครผ่านสื่อต่างๆและทาง website

1.2.2 คัดเลือกครูโดยพิจารณาจากใบสมัคร คุณสมบัติ ประสบการณ์ การสัมภาษณ์ ทดลองสอน โดยมีครูและนักเรียนเข้าร่วมพิจารณาด้วย

1.2.3 การทำสัญญา ต้องทำสัญญาจ้างตามแบบที่ทางราชการกำหนดขั้นตอนนี้มีความสำคัญ ต้องดำเนินการโดยรอบคอบและควรกำหนดระยะทดลองงานไว้ในสัญญาด้วย

1.2.4 การขอใบอนุญาตทำงาน โรงเรียนดำเนินการเสนอเรื่องขอใบอนุญาตทำงานพร้อมเอกสารประกอบ ได้แก่ โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียน สัญญาจ้าง ตารางสอน สำเนาหนังสือเดินทางของครูชาวต่างประเทศ และหนังสือรับรองความประพฤติของโรงเรียนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) เพื่อทราบและขอความอนุเคราะห์ดำเนินการต่อเนื่องถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ให้ประสานขออำนวยความสะดวกถึงกรมการจัดหางาน/จัดหางานจังหวัด โรงเรียน/ครูรับหนังสือนำไปกรมการจัดหางาน/จัดหางานจังหวัด เพื่อขออนุญาตรับใบทำงาน

กรณีการขอต่ออายุการตรวจลงตราหนังสือเดินทาง โรงเรียนรวบรวมเอกสารดังกล่าวข้างต้น และแนบใบอนุญาตทำงานของครูชาวต่างประเทศ พร้อมกับโรงเรียนมีหนังสือแจ้ง สพท. สพท. มีหนังสือถึง สพฐ. แล้ว จึงนำไปสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ด้านตรวจคนเข้าเมือง เพื่อขอต่ออายุหนังสือเดินทางต่อไป

1.2.5 อัตราค่าจ้างและค่าตอบแทนครูชาวต่างประเทศ กรมบัญชีกลางอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณ(เงินบำรุงการศึกษา)เป็นค่าใช้จ่ายครูชาวต่างประเทศดังนี้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่เกินเดือนละ 30,000 บาท/ระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เกินเดือนละ 40,000 บาทกรณีจ้างเป็นรายคาบ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่เกินคาบละ 600 บาท/คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่เกินคาบละ 800บาท/คน

1.2.6 การพัฒนาบุคลากร โรงเรียนต้องให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูชาวต่างประเทศและควรได้ศึกษาหาความรู้วิธีการสอนใหม่ๆทั้งจาก Internet หรือโดยการอบรมวิธีการสอนภาษาอังกฤษ (TOEFL, IELTS)

2. การเงินและแผนการเงิน เงินรายได้ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ มาจาก

2.1 เงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายรายหัวที่ทางราชการจัดให้

2.2 เงินสนับสนุนที่จัดเก็บเพิ่มขึ้นจากเงินอุดหนุนการศึกษาที่รัฐจัดให้โดยจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนในโรงเรียนเอกชน หรือเงินสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนรัฐบาล ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

2.3 เงินบริจาคหรือเงินอื่นๆที่ได้รับสนับสนุนโครงการตามวัตถุประสงค์ของผู้ให้การสนับสนุน ทั้งนี้โรงเรียนต้องจัดสรรโควตาสำหรับเด็กด้อยโอกาสตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่วก 1065/2544 ให้เข้าเรียนโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเพิ่ม อย่างน้อยร้อยละ 3 ของจำนวนนักเรียนในโครงการให้โรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้เงินและจัดทำสรุปรายงานประจำปีของโครงการ

การจัดการเรียนการสอน

1. ด้านหลักสูตร โรงเรียนจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยคำนึงถึงบริบทของความเป็นไทยผสมผสานความเป็นสากล โดยมุ่งเน้นความรักท้องถิ่นประเทศชาติ และความเป็นไทย สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม สร้างความมั่นใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร

2. การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เช่น การสอนแบบโครงงาน การสอนแบบบูรณาการ การสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และสรุปเป็นองค์ความรู้

3. การจัดเวลาเรียนและสาระการเรียนรู้โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการเรียนรู้ โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ จัดเวลาตั้งแต่ 18 ชั่วโมงขึ้นไป อย่างน้อย 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ยกเว้นวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกิจกรรมเสริมให้นักเรียน เช่น การจัดค่ายภาษาอังกฤษ การจัดค่ายคอมพิวเตอร์การทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เป็นต้น ครูไทยต้องเป็นผู้ช่วยสอนกับครูชาวต่างประเทศในทุกชั่วโมง

6. สื่อ แบบเรียน แหล่งการเรียนรู้และนวัตกรรมทางการศึกษา โรงเรียนจำเป็นต้องจัดหาแบบเรียนของสำนักพิมพ์ต่างประเทศให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างหลากหลาย จัดหาสื่อ ICT เพื่อเสริมทักษะทางภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียน รวมถึงการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้โรงเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ควรจัดให้มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะเพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษา และเพื่อสนับสนุนเอื้อให้นักเรียนปกติได้ใช้แหล่งเรียนรู้เหล่านี้ได้ด้วย และห้องทำงานของครูชาวต่างประเทศ ควรแยกเป็นสัดส่วนตามลักษณะวัฒนธรรมการทำงานของต่างชาติ เช่นเดียวกัน

7. การวัดประเมินผล โรงเรียนดำเนินการตามระเบียบการวัดประเมินผลหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการประเมินตามสภาพจริง และประเมินทุกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบถึงความก้าวหน้าและข้อมูลในการพัฒนานักเรียน

8. การนิเทศ ติดตาม โรงเรียนต้องดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอน ทั้งครูไทย (Co-Teacher) และครูชาวต่างประเทศ และควรมีผู้รู้ ผู้นิเทศจากหน่วยงานและองค์กรอื่น ติดตามผลการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

นักเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ มีทั้งครูสอนทั้งชาวต่างประเทศและคนไทย และนักเรียนส่วนใหญ่มีความพร้อมด้านฐานะทางเศรษฐกิจ จึงมักเกิดสภาพความแปลกแยกระหว่างนักเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษและนักเรียนปกติทั่วไป โรงเรียนจึงต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มได้ทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกันทุกกิจกรรมเพื่อลดช่องว่างและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนก็จัดกิจกรรมไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.6 โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program)

โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ (English Program)

กลยุทธ์โรงเรียนข้อที่ 1 พัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสากล

เป้าประสงค์ของโรงเรียนข้อที่ 3 ผู้เรียนผ่านการประเมินทักษะ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ตัวชี้วัดความสำเร็จข้อที่ 1 ร้อยละของนักเรียนที่มีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จข้อที่ 2 ร้อยละของนักเรียนที่มีความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครบทั้ง 3 ทักษะ

กลยุทธ์โรงเรียนข้อที่ 2 พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีจิตอาสา และมีคุณธรรม จริยธรรม

เป้าประสงค์ของโรงเรียนข้อที่ 1 ผู้เรียนผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ตัวชี้วัดความสำเร็จข้อที่ 3 ร้อยละของนักเรียนที่มีคุณลักษณะตามคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน ตามคุณลักษณะที่ สพฐ.กำหนด

ตัวชี้วัดความสำเร็จข้อที่ 8 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขภายใต้การเปลี่ยนแปลงภาวะการณ์ของโลก

มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน

ประเด็นพิจารณาที่ 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

- ข้อที่
- 1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ
 - 2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณอภิปรายแลกเปลี่ยน
 - 3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม
 - 4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

ประเด็นพิจารณาที่ 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

- ข้อที่
- 1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด
 - 2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
 - 3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย
 - 4) สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

ประเด็นพิจารณาที่ 2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

ประเด็นพิจารณาที่ 2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

ประเด็นพิจารณาที่ 2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย

ประเด็นพิจารณาที่ 2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

หลักการและเหตุผล

ตามที่โรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และนโยบายการจัดการเรียนการสอนให้มีการจัดทำหลักการ ให้ นักเรียนได้รับการเสริมสร้างความรู้ และสามารถเชื่อมโยงความรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียนได้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

โครงการ English Program โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยจึงกำหนดแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสู่ระดับมาตรฐานสากลด้วยการขออนุญาตเปิดโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 และได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้เปิดสอนโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะและพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้นักเรียนเพื่อใช้ในการสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้
2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครบทั้ง 3 ทักษะ
3. เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะตามคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน ตามคุณลักษณะที่ สพฐ.กำหนด
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขภายใต้การเปลี่ยนแปลงภาวะการณ์ของโลก

ตัวชี้วัดความสำเร็จ/เป้าหมาย

1. ร้อยละ 95 ของนักเรียนที่มีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ (1)
2. ร้อยละ 99.5 ของนักเรียนมีความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครบทั้ง 3 ทักษะ (4)
3. ร้อยละ 100 นักเรียนให้มีคุณลักษณะตามคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียนตามคุณลักษณะที่ สพฐ.กำหนด (3)
4. ร้อยละ 91 ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขภายใต้การเปลี่ยนแปลงภาวะการณ์ของโลก(7)

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนในโครงการฯ ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1- 6 จำนวน 721 คน

กิจกรรมหลัก

- การจัดจ้างครูและเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน
- นักเรียนทำกิจกรรมค่ายซึ่งมีการบูรณาการกับวิชาอื่นๆ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการทำงานเป็นทีมโดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร
- ปรับระบบการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย
- การสอนเสริมการสอนเสริมตอนเย็นหลังเลิกเรียนในกำกับของโรงเรียน (ตามความสนใจ)

วิธีดำเนินการ

กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
กิจกรรมค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ (English Integration Camp)			
ขั้นเตรียมการ			
1. ประชุมวางแผนงาน	1 พ.ย. 2563	น.ส.ญาสุมินทร์ และ คณะทำงาน	
2. กำหนดสถานที่จัดกิจกรรมและกำหนดกรอบสาระวิชาที่จัดกิจกรรม	1 พ.ย. 2563	น.ส.ญาสุมินทร์ และ คณะทำงาน	
3. ดำเนินการเตรียมเอกสารและจัดหาผู้รับผิดชอบกิจกรรมค่าย	9 พ.ย. 2563	พัสดุโรงเรียน	
ขั้นดำเนินการ			

กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
1. ขั้นเตรียมการเสนอโครงการ เพื่อขออนุมัติดำเนินการ	23 พ.ย. 2563	น.ส.ญาสุมินทร์ และ คณะทำงาน	
2. กิจกรรมค่าย ระดับชั้น ม.3,6	15-17 ต.ค. 2563	น.ส.ญาสุมินทร์ และ คณะทำงาน	
3. กิจกรรมค่าย ระดับชั้นม.2,5 และ ม.1,4	5-7 พ.ย. 2563 22-24 ก.พ.2564	น.ส.ญาสุมินทร์ และ คณะทำงาน	5,047,000
ขั้นประเมินผล			
1.ประเมินคุณภาพของบริษัทที่รับจัดกิจกรรม	25 ก.พ. 2564	คณะครูผู้ตรวจ รับงาน	
2.ประเมินคุณภาพของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้วยแบบสอบถาม	25 ก.พ. 2564	คณะครูผู้ตรวจ รับงาน	
3. สรุปผลการประเมิน	26 ก.พ. 2564	น.ส.ญาสุมินทร์	
4. รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บริหาร	27 ก.พ. 2564	น.ส.ญาสุมินทร์	
กิจกรรมจัดจ้างครู-เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน			
ขั้นเตรียมการ			
1.ประชุมวางแผนการจัดการเรียนการสอน	1 ต.ค. 2563	น.ส.ญาสุมินทร์	
2.เขียนโครงการเพื่อขออนุมัติ	2 ต.ค. 2563	น.ส.ญาสุมินทร์	
ขั้นดำเนินการ			
1.ประกาศรับสมัครเจ้าหน้าที่และครูต่างชาติที่ยังขาด 2.พิจารณาคุณสมบัติเจ้าหน้าที่และครูต่างชาติโดยคณะกรรมการที่โรงเรียนแต่งตั้ง 3.จัดครูชาวต่างชาติและครูไทยเข้าสอนตามตารางสอน พร้อมจัดตำแหน่งงานให้แก่เจ้าหน้าที่ 4.ครูและเจ้าหน้าที่การเงินดำเนินการจ่ายค่าตอบแทนเป็นรายเดือนแก่ครูและเจ้าหน้าที่	31 ต.ค. 2563- 30ส.ค. 2565	น.ส.ญาสุมินทร์ น.ส. กนกวรรณและ คณะ กรรมการบริหาร ร นางนิลเนตร น.ส. บุชบา	22,518,000

กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
ขั้นประเมินผล			
1. ประเมินการสอนโดยนักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจ	1ก.พ. 2564- 15 ส.ค.2565	น.ส.ญาสุมินทร์	
2. ประเมินการสอนและการทำงานของครูและเจ้าหน้าที่	1ก.พ. 2564- 15 ส.ค.2565	น.ส.ญาสุมินทร์	

งบประมาณ กิจกรรมค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ (English Integration Camp)

แหล่งเงิน	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
เงินบำรุงการศึกษา	5,047,000	
เงินอุดหนุน		
เงินอื่น ๆ		
รวม	5,047,000	

งบประมาณ

ลำดับที่	รายการ	ประเภทเงิน		หมายเหตุ
		รายได้สถานศึกษา (บกศ.)	เงินบริจาค โครงการ English Program	
1	อาจารย์ Full-Time	12,519,000	✓	
2	เจ้าหน้าที่สำนักงาน	2,079,000	✓	
3	อาจารย์ Part-Time	7,920,000		
	รวม	22,518,000		

ผลที่คาดหวัง

ผลผลิตที่คาดหวัง		ต้นทุนผลผลิต /หน่วย
ปริมาณ	คุณภาพ	
นักเรียนในโครงการระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 721 คน	1. ร้อยละ 95 ของนักเรียนที่มีสุขภาวะ ที่ดีและมีสุนทรียภาพ 2. ร้อยละ 99.5 ของนักเรียนมีความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครบทั้ง 3 ทักษะ 3. ร้อยละ 85/90 ของครูและนักเรียนสามารถใช้ ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ 4. ร้อยละ 93 ของนักเรียนมีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้น พื้นฐานพุทธศักราช 2551 ระดับดีขึ้นไป 5. ร้อยละ 100 ของนักเรียนที่น้อมนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต	7,000 บาท ต่อคน
โครงการฯ มีครูผู้สอนทั้งชาว ไทยและชาวต่างชาติที่มี ประสบการณ์ในการถ่ายทอด ความรู้แก่นักเรียนร้อยละ 100	นักเรียนในโครงการฯ ได้รับความรู้จากครูผู้สอนอย่าง เต็มกำลัง ได้ทราบเทคนิคและการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง และมั่นใจในการใช้ภาษาทั้งทางการสื่อสารและทาง วิชาการ ร้อยละ 100	32,169 ต่อคน

ประโยชน์ที่จะได้รับ

นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเทียบเคียงมาตรฐานสากล ทำงานเป็นทีมได้ มีความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 นักเรียนได้ฝึกการเป็นผู้ให้ในการทำกิจกรรมจิตอาสา ได้เรียนรู้ นอกห้องเรียนกับแหล่งเรียนรู้ตามวิถีชาวบ้าน ตลอดจนมีคุณลักษณะตามคุณลักษณะ เด็กไทยในประชาคมอาเซียน ตามที่ สพฐ. กำหนด และสามารถใช้อังกฤษในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี

โครงการ ฯ ได้ครูชาวต่างชาติและครูไทยที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการสอน ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ทำให้นักเรียนมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและเรียนรู้ทางวิชาการเต็มตามหลักสูตร ได้ยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีบุคลากรสำนักงานฝ่าย สนับสนุนที่มีความรู้ความสามารถ ช่วยอำนวยความสะดวกในทุกๆ ด้านแก่โครงการฯ

ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ

1. นางสาวณัฐมินทร์ แสนวิเศษ	2. นางสาวอนัญญา ศรีสุดดี
3. นายเกษม อักษรดิษฐ์	4. นางสาวอุษณีย์ อาจารย์ศิริกุล

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สายพิน พันธ์เจริญ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการโครงการเพิ่มประสิทธิผล ครูระดับก่อนประถมศึกษา ฝึกอบรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กของสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีป (CIPP Model) วัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิผลครูระดับก่อนประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีกลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูระดับก่อนประถมศึกษา ผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการเพิ่มประสิทธิผลครูระดับก่อนประถมศึกษาฝึกอบรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 82 คน ผู้บริหารหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่สังกัดจำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์จำนวน 1 คน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการจำนวน 8 คน ผู้บริหารโรงเรียนสหวิทยาเขต จำนวน 7 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านสภาวะแวดล้อมโครงการ พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร โครงการด้านสภาวะแวดล้อมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ (1) ความสอดคล้องของจุดประสงค์ของโครงการกับสภาพความต้องการของหน่วยงาน (2) หลักสูตรฝึกอบรมเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ (3) หลักสูตรการเรียนการสอนให้ความสำคัญกับศิลปะสร้างสรรค์ (4) หลักสูตรฝึกอบรมเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมมีศักยภาพในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้และ (5) ความสามารถในการสร้างสรรค์เป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ มีระดับความคิดเห็นปานกลาง 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้นพบว่า ปัจจัยเบื้องต้น ที่ใช้ในการดำเนินโครงการโดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ความคิดเห็นของครูผู้เข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการเนินโครงการอยู่ในระดับมากทุกข้อคือ (1) จำนวนในการจัดอบรมศิลปะ สร้างสรรค์พอเพียง (2) งบประมาณในการจัดอบรมมีเพียงพอ (3) จำนวนครูเข้าอบรมตามโครงการมีความเหมาะสมมาก 3) ด้านกระบวนการดำเนินโครงการพบว่าครูผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ กระบวนการดำเนินการโดยรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่าความคิดเห็นของครูผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมากทุกข้อ (1) วิทยากรมีความรู้ความสามารถในเนื้อหาที่ใช้ในการอบรม (2) ความสามารถในการลงทะเลียนเข้าอบรม (3) กระบวนการถ่ายทอดมีความเหมาะสม 4) ด้านผลผลิต พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสหวิทยา เขตเกี่ยวกับผลผลิตของโครงการโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสหวิทยา เขตเกี่ยวกับผลผลิตของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ (1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอบรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็ก (2) ได้รับประโยชน์จากการอบรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็ก (3) สามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้แบบให้ทุกคนมีส่วนร่วม

นงนภัส บุญเหลือ (2553) ได้ทำวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนประทุมอนุสรณ์โดยใช้ CIPP Model การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนประทุมอนุสรณ์ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ และด้านประสิทธิผล โดยใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบ CIPP Model กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 190 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 5 คน คณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 14 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 82 คน นักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 85 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามผู้เรียนและคณะกรรมการสถานศึกษา แบบสัมภาษณ์และแบบวิเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1. หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนประทุมอนุสรณ์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตและด้านประสิทธิภาพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านผลกระทบ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง 2. ด้านบริบทหลักสูตร พบว่า ปรัชญา วิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร สาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังมีความเหมาะสมในระดับมาก 3. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า คุณสมบัติของผู้เรียน ครูผู้สอน และผู้บริหาร สื่อวัสดุ/อุปกรณ์ งบประมาณ อาคารสถานที่และเวลาเรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก แต่ควรปรับปรุงจำนวนเวลาเรียน 4. ด้านกระบวนการ พบว่าการบริหารหลักสูตร การประกันคุณภาพการศึกษาและการนิเทศติดตามผล มีความเหมาะสมในระดับมากแต่ควรปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล 5. ด้านผลผลิต พบว่า ผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความพึงพอใจต่อผลงานทางวิทยาศาสตร์ มีความเหมาะสมในระดับมาก แต่ควรปรับปรุงความสามารถในการนำทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในชีวิตประจำวัน 6. ด้านผลกระทบ พบว่า พฤติกรรมของผู้เรียนและความต้องการของชุมชน มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง แต่ควรปรับปรุงนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในชุมชน และการพัฒนาชิ้นงานวิทยาศาสตร์ 7. ด้านประสิทธิผล พบว่า ความคงทนต่อพฤติกรรมของผู้เรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก แต่ควรปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียนให้มีจิตวิทยาศาสตร์มากขึ้น

คณาภรณ์ รัตมีมารีย์ (2554) ได้ศึกษา การพัฒนาระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนที่มีระดับคุณภาพดีในกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อพัฒนาระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสาร การใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนในโครงการ มีสภาพที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดได้แก่ ผลผลิตปัจจัยนำเข้า สภาพแวดล้อมและกระบวนการการบริหาร มีสภาพปัจจุบันเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดได้แก่ ผลผลิต สภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการการบริหาร และมีลำดับความต้องการจำเป็นด้านผลผลิตเป็นอันดับแรก 2. ระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนที่มีระดับคุณภาพดีในกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาจากลำดับความต้องการจำเป็นด้านผลผลิตเป็นอันดับแรก พบว่าด้านคุณลักษณะที่

พึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และการประเมินผลเป็นรูปแบบที่หลากหลาย และนโยบายเป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 3. การพัฒนาระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาจากลำดับความต้องการจำเป็นด้านผลผลิตเป็นอันดับแรก พบว่าด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ควรเพิ่มสุขลักษณะนิสัยที่ดี การออกกำลังกายปลอดสิ่งเสพติด จิตสาธารณะ จิตอาสาและจิตสำนึกการอนุรักษ์ธรรมชาติ นอกจากนี้โรงเรียนควรบริหารโครงการโดยผู้ดูแลโครงการ และมีการแยกส่วนการบริหารงานที่ชัดเจนรวมทั้งแยกการประกันคุณภาพกับภาคปกติ

วันวิสา ชนะวงศ์ (2558) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการ English for Integrated Studies (EIS) โรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการ English for Integrated Studies (EIS) โรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม จังหวัดนนทบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมินของ Kikpatrick (1998) ซึ่งประเมินเกี่ยวกับปฏิกิริยา การเรียนรู้ พฤติกรรม และผลลัพธ์ กลุ่มที่ศึกษาคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในโครงการ EIS ปีการศึกษา 2559 จำนวน 85 คน ครูที่เข้าร่วมโครงการ EIS ตั้งแต่ปี 2557 จนถึงปัจจุบัน จำนวน 5 คน และนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาตามโครงการ EIS ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการ แบบประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการพัฒนาครู และแบบตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการ EIS ของโรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา แปลผลการประเมินโดยการเปรียบเทียบข้อมูลกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่ 1) ปฏิกิริยา ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนในโครงการ EIS และผลการประเมินความพึงพอใจของครูต่อวิธีการพัฒนาครูในโครงการ EIS ผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านที่ 2) การเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ของนักเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนผลการสอบความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษสำหรับครูผู้สอนในโครงการ ES ผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านที่ 3) พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปหลังเข้าร่วมโครงการ ผลการประเมินพบว่าความสามารถของนักเรียนที่นำความรู้ที่ได้ได้ใช้และความสามารถในการนำความรู้หลังการอบรมไปใช้ของครูผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านที่ 4) ผลลัพธ์ ผลการประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนและความร่วมมือในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมเกี่ยวกับโครงการ EIS ผ่านเกณฑ์การประเมิน ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมด้านการเรียนของนักเรียน คือ ควรมีการศึกษาติดตามระยะยาวในการประเมินผู้สำเร็จการศึกษาในโครงการ EIS และควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อโครงการ EIS ของโรงเรียนนนทบุรีพิทยาคม จังหวัดนนทบุรี ให้ประสบผลสำเร็จ

อารีรัตน์ ผาล (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษโรงเรียนอนุบาลศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินบริบทของหลักสูตรโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ โรงเรียนอนุบาลศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ (2) ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ โรงเรียนอนุบาลศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ (3) ประเมินกระบวนการของหลักสูตรโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็น

ภาษาอังกฤษ โรงเรียนอนุบาลศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ และ (4) ประเมินผลผลิตของหลักสูตรโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ โรงเรียนอนุบาลศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ปกครองของผู้สำเร็จการศึกษา รวมทั้งสิ้น จำนวน 187 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม เกี่ยวกับ บริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต และแบบบันทึกข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) การประเมินบริบทของหลักสูตร ได้แก่ วัตถุประสงค์หลักสูตร โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหา ครูผู้สอน นักเรียน งบประมาณ อาคารสถานที่ สื่อและวัสดุอุปกรณ์ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (3) การประเมินกระบวนการ ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน และการวัดและประเมินผล โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ (4) การประเมินผลผลิต ได้แก่ คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษา โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

จิตติกา เสนาจิตต์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพการดำเนินงานตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (Mini English Program :MEP) : กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า 1) สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีการดำเนินงานตามโครงสร้างที่หลักสูตรกำหนดได้อย่างมีระบบแบบแผนบุคลากรจึงมีความเป็นเอกเทศ แยกออกมาดูแลบริหารจัดการเอง ทำให้ประสิทธิภาพของบุคลากรสามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ มีการกำหนดอัตราค่าเล่าเรียนที่เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายเพื่อลดปัญหาการขาดแคลนเงินทุน ด้านอาคารสถานที่ได้แยกอาคารห้องเรียนออกมาอย่างชัดเจนเพื่อง่ายต่อการบริหารจัดการปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้โครงการประสบความสำเร็จอย่างมาก 2) ปัญหาและอุปสรรคทางด้านบุคลากรขาดแคลน เนื่องจากงบประมาณที่ไม่เพียงพอรวมถึงสถานที่ไม่เอื้ออำนวยเพราะขาดห้องปฏิบัติการพิเศษต่าง ๆ ในส่วนวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือไม่ครบครันเพราะขาดงบประมาณในการจัดซื้อเทคโนโลยีสมัยใหม่ 3) ตามกรอบระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษรอบอ้างอิงทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) พบว่า ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง มีความสามารถทางภาษาอยู่ในระดับ A1 (Breakthrough or Beginner) ซึ่งสามารถใช้ในชีวิตประจำวันได้ตามหลักเกณฑ์เป้าหมายที่ผู้เรียนควรได้รับ

นพรัตน์ อรรถโชติ (2562) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program: EP) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) สร้างรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบไปด้วย 8

องค์ประกอบ 98 ตัวแปร 2. รูปแบบการบริหารงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

สุญาดา เสงชัยโย (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องรายงานการประเมินผลโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินผลด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ 2) ประเมินผลด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ 3) ประเมินผลด้านกระบวนการของโครงการ 4) ประเมินผลด้านผลผลิตของโครงการ 5) ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีป (CIPP Mode) ของสตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebean) กลุ่มประชากร คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู และนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม(พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) จำนวน 2,655 คน การสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 346 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 5 ฉบับ สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินโครงการ พบว่า 1) ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.44) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.54) 3) ผลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.61) ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.52) 5) ความพึงพอใจต่อโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.54)

Abdullah Coskum & Aysegul Daloglu. (2010) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้โมเดลนกยูง ผลการวิจัยพบว่า แม้ว่าครูที่เข้าร่วมโครงการและครูนักเรียนจะมีมุมมองที่คล้ายคลึงกันเกี่ยวกับองค์ประกอบบางอย่างของโปรแกรม พวกเขามีความคิดที่แตกต่างกันเกี่ยวกับความสมดุลระหว่างความสามารถทางภาษาศาสตร์และการสอนในโปรแกรม ในขณะที่ครูเชื่อว่าโปรแกรมไม่เพียงพอที่จะปรับปรุงความสามารถด้านภาษาของครู นักเรียน ครูนักเรียนคิดว่าด้านการสอนของโปรแกรมต้องได้รับการปรับปรุง

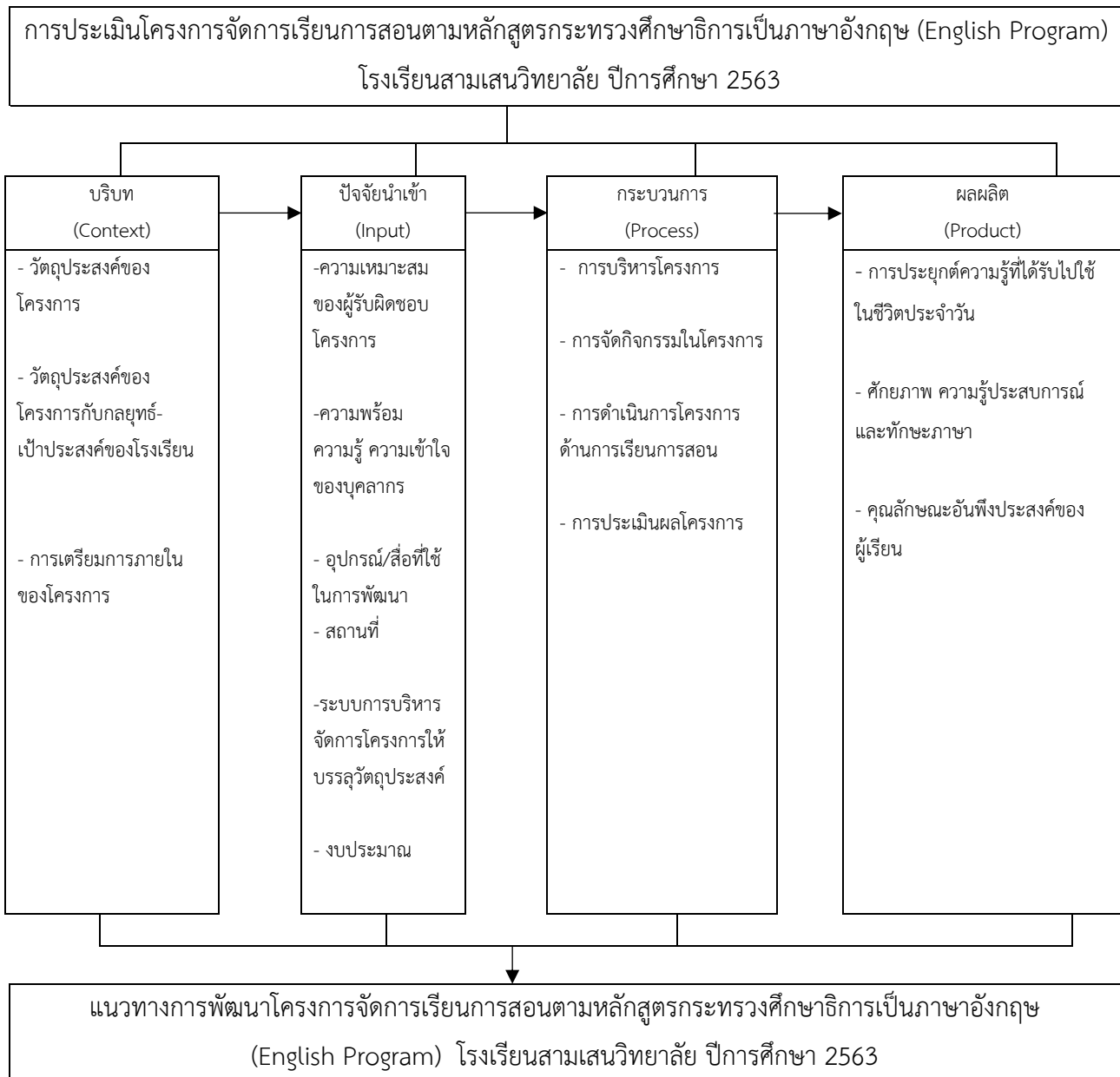
John H. Schumann. (2010) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการรับรู้วัฒนธรรม สำหรับการใช้ภาษาที่สอง บทความนี้นำเสนอรูปแบบการเรียนรู้ภาษาที่สองขึ้นอยู่กัจิตวิทยาสังคมในด้านวัฒนธรรม โมเดลยืนยันว่ากลุ่มตัวแปรทางสังคม และจิตวิทยาบางอย่างเป็นตัวแปรเดียว วัฒนธรรมแบบจำลองนี้คาดการณ์ว่าผู้เรียนจะได้เรียนรู้ภาษาเป้าหมายตามระดับที่พวกเขาได้รับจากกลุ่มภาษาเป้าหมาย หากการศึกษาที่

ในแบบต่าง ๆ พยายามที่จะทดสอบรูปแบบการรับรู้ความสามารถทางสติปัญญาจะได้รับการทบทวนและประเมินผล ปัญหาด้านเทคนิคที่มีผลต่อการวิจัยดังกล่าวได้มีการกล่าวถึงและประเมินสถานะปัจจุบันของแบบจำลอง

Alfred Irambona & Kumaidi (2015) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของหลักสูตรการสอนภาษาอังกฤษ : กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร, สภาพห้องเรียน, ความต้องการของนักเรียน, และอุปสรรคในหมวดประสิทธิภาพ พบว่าการประเมินผลรูปแบบตามกระบวนการ CIPP MODEL ในองค์ประกอบของปัจจัยนำเข้า คือ คุณสมบัติและประสบการณ์การสอนของครู หนังสือเรียนและการออกแบบของนักเรียนอยู่ในหมวดที่มีประสิทธิภาพ(มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์) องค์ประกอบของกระบวนการแสดงให้เห็นว่า อุปกรณ์การสอน วิธีการสอน กิจกรรมการสอน และการประเมินผลอยู่ในหมวดที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ส่วนผลผลิตของหลักสูตรภาษาอังกฤษแสดงให้เห็นว่าความต้องการของนักเรียนในการเรียนมีมาก

จากการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ผู้ประเมินได้ใช้รูปแบบโมเดลการประเมิน คือ รูปแบบการประเมินระหว่างชิปป์ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) รูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจใช้ในการอบรมโดยการประเมินครอบคลุมใน 4 ด้าน คือ 1) บริบท (Context) 2) ปัจจัยนำเข้า (Input) 3) กระบวนการ (Process) และ 4) ผลผลิต (Product) โดยสามารถนำมาประยุกต์และปรับให้เข้ากับบริบทการประเมินโครงการ โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 โดยนำเสนอกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

2.8 กรอบแนวคิด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมิน

การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 เป็นการศึกษาเชิงประเมินผล (Evaluation Research) โดยจะนำเสนอวิธีการดำเนินการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. ขั้นตอนการประเมินโครงการ
2. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นตอนการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ครั้งนี้ใช้รูปแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีม (Daneil Stufflebeam) เนื่องจากต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับโครงการอย่างครอบคลุม เพื่อนำไปวางแผนปรับปรุงกระบวนการดำเนินการและทราบผลรวมของโครงการ นำไปประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการต่อไป ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินโครงการเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การประเมินก่อนเริ่มดำเนินการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 เป็นการประเมินขั้นเตรียมการ โดยประเมินด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้า ในเดือนพฤศจิกายน 2563

ระยะที่ 2 การประเมินระหว่างดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 เป็นการประเมินขั้นดำเนินการ และขั้นติดตามผล โดยประเมินด้านกระบวนการ ระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2563 ถึงเดือน มกราคม 2564

ระยะที่ 3 การประเมินหลังสิ้นสุดโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 เป็นการประเมินขั้นปรับปรุงแก้ไข โดยประเมินด้านผลผลิตระหว่างเดือน มกราคม 2564 ถึงเดือนมีนาคม 2564

2. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การประเมินโครงการนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตามรายละเอียดดังนี้

2.1 ประชากร สำหรับการประเมินเชิงปริมาณ คือ นักเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ปีการศึกษา 2563 จำนวน 721 คน

2.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) สำหรับประเมินเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์ คือ หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ และครูผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ รวมจำนวนทั้งสิ้น 18 คน ซึ่งประกอบไปด้วย

1.2.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน

1.2.2 รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน

1.2.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 4 คน

1.2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ จำนวน 5 คน

3.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) สำหรับประเมินเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม คือ นักเรียน จำนวน 10 คน ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาของโครงการ จำนวน 5 คน รวมจำนวน 20 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล สำหรับประเมินครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และประเด็นสนทนากลุ่ม ดังนี้

3.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) จำแนกได้ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และกลุ่มการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อโครงการ เพื่อประเมินบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิตของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า (Rating Scale) สร้างตามแนวลีเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

ระดับ 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

โดยมีวิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาจากข้อมูล เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม
2. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผู้ประเมินสร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการประเมินโครงการในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา 2 ท่านและผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจำนวน 1 ท่าน รวมจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการประเมิน โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Items Objective Congruence: IOC) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง โดยการกำหนดให้คะแนนค่าดัชนีความสอดคล้องในแต่ละข้อคำถามดังนี้

คะแนน	+1	หมายถึง สอดคล้อง
คะแนน	0	หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
คะแนน	-1	หมายถึง ไม่สอดคล้อง

โดยดัชนีค่าความสอดคล้องใช้เกณฑ์การตัดสินใจด้วยคะแนนตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ในแต่ละข้อคำถามซึ่งคำนวณได้จากสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
$\sum R$	หมายถึง คะแนนรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
N	หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด

ค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่า หรือเท่ากับ .50 แสดงว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มพฤติกรรม สามารถนำไปใช้ได้ (ณัฐภรณ์ หลาวทอง, 2559) โดยผลการวิเคราะห์ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง .67 ถึง 1.00 ซึ่งมากกว่า .50 ทุกข้อ

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนในโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคำนวณหาความเที่ยง (Reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) เป็นแบบสอบถามที่เชื่อถือได้โดยแสดงค่าความเชื่อมั่นตามรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ที่	รายการ	ค่า Reliability
1.	ด้านบริบท	.90
2.	ด้านปัจจัยนำเข้า	.95
3.	ด้านกระบวนการ	.95
4.	ด้านผลผลิต	.95
	รวมทั้งฉบับ	.98

3.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview) จำแนกได้ดังต่อไปนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

ตอนที่ 3 เป็นคำถามความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ

ชุดที่ 2 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์สถานภาพและข้อมูลทั่วไป ของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นคำถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และด้านผลผลิตของ โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

ตอนที่ 3 เป็นคำถามความคิดเห็น ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ

โดยมีวิธีการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง กำหนดประเด็นที่ต้องการวัดและจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง
2. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสม ให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสัมภาษณ์ ที่ผ่านพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญไปจัดพิมพ์และทำแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ผ่าน Google Forms เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 ประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ประเด็นสนทนากลุ่ม แบ่งออกเป็น 4 ด้าน รวมทั้งภาพรวมของการดำเนิน โครงการ ดังนี้

1. ด้านบริบท

ประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับ สภาพโดยทั่วไปของโครงการเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับกลยุทธ์-เป้าประสงค์ของโรงเรียน และการเตรียมการภายในของโครงการ โดยมีประเด็นในการสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้ข้อมูลในแต่ละด้าน ดังนี้

- 1.1 สิ่งที่คาดหวัง
- 1.2 สิ่งที่เกิดขึ้นจริง
- 1.3 ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดที่พบ และสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง
- 1.4 ข้อเสนอแนะที่ควรต้องจัดการ ทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง

2. ด้านปัจจัยนำเข้า

ประเด็นสนทนากลุ่มการดำเนินงานด้านปัจจัยในการดำเนินงานตามโครงการความพร้อมของปัจจัยในด้านอื่น ๆ ได้แก่ความเพียงพอในด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์/สื่ออาคารสถานที่ ที่ใช้ในการพัฒนา และเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้พัฒนา โดยมีประเด็นในการสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้ข้อมูลในแต่ละด้านดังนี้

- 2.1 สิ่งที่คาดหวัง
- 2.2 สิ่งที่เกิดขึ้นจริง
- 2.3 ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดที่พบ และสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง
- 2.4 ข้อเสนอแนะที่ควรต้องจัดการ ทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลง/ปรับปรุง

3. ด้านกระบวนการ

ประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการดำเนินงานภายในโครงการ ได้แก่การวางแผน การจัดกิจกรรม การดำเนินการบรรยายการติดตามประเมินผล รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ โดยมีประเด็นในการสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้ข้อมูลในแต่ละด้าน ดังนี้

- 3.1 สิ่งที่คาดหวัง
- 3.2 สิ่งที่เกิดขึ้นจริง
- 3.3 ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดที่พบ และสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง
- 3.4 ข้อเสนอแนะที่ควรต้องจัดการ ทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลง/ปรับปรุง

4. ด้านผลลัพธ์

ประเด็นสนทนากลุ่มเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่เกิดจากการดำเนินโครงการ การประยุกต์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีศักยภาพ ความรู้ประสบการณ์ และทักษะภาษา รวมถึงมีแนวทางทางด้านการบริหารและดำเนินงาน โดยมีประเด็นในการสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้ข้อมูลในแต่ละด้าน ดังนี้

- 4.1 สิ่งที่คาดหวัง
- 4.2 สิ่งที่เกิดขึ้นจริง

4.3 ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดที่พบ และสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง

4.4 ข้อเสนอแนะที่ควรต้องจัดการ ทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง

5. ภาพรวมของการดำเนินโครงการ

ประเด็น สันทนากลุ่มเกี่ยวกับสิ่งที่ทำได้เป็นอย่างดีจากการดำเนินการในโครงการนี้ สิ่งที่ดีว่าควรจะต้องทำจำเป็นต้องทำอย่างจะทำ เพื่อให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการดำเนินการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ

โดยมีวิธีการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ดังนี้

5.1 กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม โดยได้มาจากประเด็นที่ได้ทำการสรุปหลังจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

5.2 นำประเด็นในการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสม ให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข

5.3 จัดเตรียมประเด็นในการสนทนากลุ่ม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อสนทนากลุ่มต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินในครั้งนี้ ผู้ประเมินโครงการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 แบบสอบถาม

4.1.1 แจกแบบสอบถามในช่วงที่มีการประเมินหลักสูตร ซึ่งอยู่ในช่วงที่มีการวัดและประเมินผลปลายภาคเรียนเสร็จสิ้นแล้ว

4.1.2 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.2 แบบสัมภาษณ์

4.2.1 ผู้ประเมินโครงการทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเองในระหว่างดำเนินการพัฒนา

4.2.2 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้งสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อนำไปเป็นประเด็นการสนทนากลุ่มต่อไป

4.3 การสนทนากลุ่ม

4.3.1 ผู้ประเมินทำการจัดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลให้ได้จำนวน 20 คน โดยคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำหรับการสนทนากลุ่มที่มีความหลากหลายประกอบด้วยนักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ ที่เป็นครูผู้สอนนักเรียนด้วย

4.3.2 ดำเนินการสนทนากลุ่ม ประเด็นการสนทนานั้นผู้ประเมินเลือกตามแนวทางการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยใช้ระยะเวลาในการสนทนากลุ่มประมาณ 1 ชั่วโมง

4.3.3 ผู้ประเมินสรุปข้อมูลแยกตามประเด็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

ตารางที่ 3.2 แสดงการเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้		
	แบบสอบถาม	แบบสัมภาษณ์	ประเด็นสนทนากลุ่ม
1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		/	
2. รองผู้อำนวยการโรงเรียน		/	
3. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ		/	/
4. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ		/	/
5. นักเรียน	/		/

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์แบบสอบถาม

5.1.1 การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไป สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ และร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางและเขียนพรรณนา

5.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบทปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของโครงการ สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย (μ) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การกำหนดช่วงค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเพื่อแปลผลตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50 ถึง 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 ถึง 4.49 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 ถึง 3.49 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 ถึง 2.49 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.49 หมายถึง ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.1.3 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อโครงการ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอแบบพรรณนาความ

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

5.2.1 วิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ความถี่ และร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางและเขียนพรรณนา

5.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อโครงการ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอแบบพรรณนาความ

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอแบบพรรณนาความ

สรุปวิธีการดำเนินการประเมินดังรายละเอียด ต่อไปนี้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ผู้ประเมินได้รวบรวมข้อมูลดังนี้

1. การตอบแบบสอบถามของนักเรียนของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ของนักเรียนจำนวน 721 คน

2. การสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษา 5 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 4 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ 5 คน รวม 18 คน

3. การสนทนากลุ่มจาก นักเรียน จำนวน 10 คน ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาของโครงการ จำนวน 5 คน รวมจำนวน 20 คนนำมาวิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลผลการวิเคราะห์ โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย แบ่งเป็น 7 ตอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการด้านบริบท

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลการประเมินโครงการด้านปัจจัยนำเข้า

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการด้านผลผลิต

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับโครงการด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 นักเรียน จำนวน 721 คน โดยจำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(N = 721)

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	344	61.44
1.2 หญิง	377	52.29
2. ระดับการศึกษา		
2.1 มัธยมศึกษาปีที่ 1	120	16.64
2.2 มัธยมศึกษาปีที่ 2	119	16.50
2.3 มัธยมศึกษาปีที่ 3	120	16.64
2.4 มัธยมศึกษาปีที่ 4	121	16.78
2.5 มัธยมศึกษาปีที่ 5	121	16.78
2.6 มัธยมศึกษาปีที่ 6	120	16.64

จากตารางที่ 4.1 พบว่านักเรียนทั้งหมด 721 คน เป็นเพศชาย จำนวน 344 คน คิดเป็นร้อยละ 47.71 และเป็นเพศหญิง จำนวน 377 คิดเป็นร้อยละ 52.29 โดยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ระดับชั้นละ 119-120 คน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการด้านบริบท

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียน ด้านบริบท (C: Context Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	นักเรียน			
	μ	σ	ระดับ	ลำดับที่
1. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกลยุทธ์ - เป้าประสงค์ของโรงเรียน	4.76	.46	มากที่สุด	1
2. วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน	4.74	.49	มากที่สุด	2
3. วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	4.70	.51	มากที่สุด	3
4. วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.47	.56	มากที่สุด	7
5. การดำเนินการพัฒนา โครงการตอบสนองความต้องการของต้นสังกัด	4.67	.50	มากที่สุด	4
6. โครงการมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน	4.62	.59	มากที่สุด	6
7. โครงการนี้สอดคล้องกับความต้องการของท่านในการพัฒนาศักยภาพความรู้ประสบการณ์	4.65	.54	มากที่สุด	5
รวม	4.66	.46	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผลการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ด้านบริบท (Context) จากนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.66$, $\sigma = .46$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 สอดคล้องกับกลยุทธ์เป้าประสงค์ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.76$, $\sigma = .46$) รองลงมา คือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน ($\mu = 4.74$, $\sigma = .49$) และวัตถุประสงค์ของโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.47$, $\sigma = .56$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการด้านปัจจัยนำเข้า

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียน ด้านปัจจัยนำเข้า (I: Input Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	นักเรียน (N = 721)			
	μ	σ	ระดับ	ลำดับ ที่
ความเหมาะสมของผู้รับผิดชอบโครงการ				
1. ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารโครงการอย่างเหมาะสม	4.72	.43	มากที่สุด	3
2. ผู้รับผิดชอบโครงการมีการเตรียมพร้อมในการดำเนินการโครงการ	4.46	.55	มาก	14
3. ผู้รับผิดชอบโครงการมีทักษะในการบริหารโครงการ	4.68	.53	มากที่สุด	5
ความพร้อมและความเหมาะสมของบุคลากร				
4. บุคลากรมีทักษะความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติได้	4.21	.71	มาก	18
5. ครูผู้สอนในโครงการมีจำนวนเพียงพอ	4.67	.52	มากที่สุด	6
6. ครูผู้สอนในโครงการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ	4.74	.57	มากที่สุด	1
ความเหมาะสมของอุปกรณ์/สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอน				
7. วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน และเครื่องใช้ในการเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม	4.24	.73	มาก	15
8. เอกสารประกอบการเรียน ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.21	.71	มาก	17
9. เอกสารประกอบการเรียนในแต่ละวิชาเหมาะสมและมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตร	4.22	.66	มาก	16
ความเหมาะสมของสถานที่				
10. อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมได้รับการบำรุงดูแลให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงและปลอดภัยมีความเหมาะสมอยู่เสมอ	4.73	.44	มากที่สุด	2

ประเด็นการประเมิน	นักเรียน (N = 721)			
	μ	σ	ระดับ	ลำดับ ที่
11. มีห้องเรียน ห้องประกอบ ห้องปฏิบัติการ และโรงฝึกงานสำหรับนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานอย่างเหมาะสม	4.06	.73	มาก	20
ความเหมาะสมของระบบการบริหารจัดการโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์				
12. การดำเนินการระบบบริหารจัดการโครงการสอดคล้องและบรรลุวัตถุประสงค์	4.47	.62	มาก	13
13. หลักสูตร เนื้อหาสาระในการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกัน	4.50	.56	มากที่สุด	9
14. มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แนวนโยบายให้ทุกฝ่ายรับทราบ	4.65	.54	มากที่สุด	7
15. หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	4.47	.58	มาก	12
16. การใช้หลักสูตรในโครงการสอดคล้องกับหลักสูตรภาคปกติ	4.68	.47	มากที่สุด	4
17. โครงการเน้นให้การจัดการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงาม	4.51	.52	มากที่สุด	8
18. มีการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาในโครงการอย่างเป็นระบบ	4.49	.52	มาก	10
19. นักเรียนที่เข้าโครงการมีความสามารถทางภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ที่โครงการกำหนด	4.48	.56	มาก	11
20. ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรของโครงการ	4.20	.67	มาก	19
งบประมาณ				
21. การจัดงบประมาณสอดคล้องกับนโยบายและกิจกรรมมีความเหมาะสม	3.88	.93	มาก	22
22. การนำงบประมาณมาใช้ในการปรับปรุงอาคาร พัฒนาสื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และจัดหาเอกสารตำราเรียนมีความเหมาะสม	4.04	.79	มาก	21
รวม	4.42	0.61	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผลการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) จากนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.42$, $\sigma = .61$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูผู้สอนในโครงการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.74$, $\sigma = .57$) รองลงมาคือ อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมได้รับการบำรุงดูแลให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงและปลอดภัยมีความเหมาะสมอยู่เสมอ ($\mu = 4.73$, $\sigma = .44$) และการจัดงบประมาณสอดคล้องกับนโยบายและกิจกรรมมีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 3.88$, $\sigma = .93$)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียน ด้านกระบวนการ (P: Process Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	นักเรียน (N = 721)			
	μ	σ	ระดับ	ลำดับที่
ความเหมาะสมของการบริหารโครงการ				
1. กำหนดแผนการพัฒนาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ	4.46	.60	มาก	9
2. การดำเนินการพัฒนาเป็นไปตามแผนที่กำหนด	4.53	.56	มากที่สุด	5
3. มีครูผู้ประสานงานกับด้านวิชาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.40	.63	มาก	11
4. จัดให้มีการปฐมนิเทศนักเรียนก่อนการพัฒนา	4.62	.61	มากที่สุด	4
5. ความเอาใจใส่ดูแล การให้คำปรึกษา แนะนำของครูและผู้รับผิดชอบโครงการ	4.71	.52	มากที่สุด	2
ความเหมาะสมของการดำเนินการโครงการด้านการเรียนการสอน				
6. การเรียนการสอนเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของนักเรียน	4.52	.54	มากที่สุด	6
7. มีการดำเนินการกิจกรรมในโครงการให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของนักเรียนเช่นการจัดกิจกรรมค่ายบูรณาการ	4.28	.58	มาก	17
8. สัดส่วนระหว่างการเรียนการสอนในรูปแบบการบรรยายในชั้นเรียนและการจัดกิจกรรม Active Learning มีความเหมาะสม	4.05	.82	มาก	19
9. การจัดการสอนมีครูไทยผู้ช่วยสอนกับครูผู้สอนชาวต่างชาติในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ปฏิบัติงานได้เหมาะสม	4.38	.76	มาก	13
10. การจัดการสอนมีครูผู้ประสานงานด้านวิชาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ประสานงานได้เหมาะสม	4.19	.81	มาก	18
11. การจัดสาระการเรียนรู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการเรียนรู้ ยกเว้นวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมีความเหมาะสม	4.51	.60	มากที่สุด	7
ความเหมาะสมของรายละเอียดการจัดกิจกรรมในโครงการ				
12. สถานที่จัดกิจกรรมและกำหนดกรอบสาระวิชาที่จัดกิจกรรมค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ	4.68	.55	มากที่สุด	3
13. ดำเนินการเตรียมเอกสารและจัดหาผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ	4.43	.61	มาก	10
14. มีการประเมินผลคุณภาพของกิจกรรมค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ	4.49	.56	มาก	8
15. ประกาศรับสมัครเจ้าหน้าที่และครูต่างชาติและพิจารณาคุณสมบัติเจ้าหน้าที่และครูต่างชาติโดยคณะกรรมการที่โรงเรียนแต่งตั้งมีความเหมาะสม	4.01	.81	มาก	20
16. จัดครูชาวต่างชาติและครูไทยเข้าสอนตามตารางสอนพร้อมจัดตำแหน่งงานให้แก่เจ้าหน้าที่	4.71	.48	มากที่สุด	1

ประเด็นการประเมิน	นักเรียน (N = 721)			
	μ	σ	ระดับ	ลำดับที่
17. ประเมินการสอนและการทำงานโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ	4.31	.69	มาก	16
ความเหมาะสมของการติดตามประเมินผล				
18. การประเมินผลและรายงานความสำเร็จของการดำเนินโครงการพัฒนา มีความเหมาะสม	4.38	.61	มาก	12
19. มีการประเมินผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.34	.73	มาก	14
20. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลมีความเหมาะสม	4.31	.67	มาก	15
รวม	4.42	.64	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ด้านกระบวนการ (Process) จากนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.42$, $\sigma = .64$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดครูชาวต่างชาติและครูไทยเข้าสอนตามตารางสอนพร้อมจัด ตำแหน่งงานให้แก่เจ้าหน้าที่ และ ความเอาใจใส่ดูแล การให้คำปรึกษา แนะนำของครูและผู้รับผิดชอบ โครงการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.71$, $\sigma = .48$), ($\mu = 4.71$, $\sigma = .52$) รองลงมา คือ สถานที่จัดกิจกรรม และกำหนดกรอบสาระวิชาที่จัดกิจกรรมค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ ($\mu = 4.68$, $\sigma = .55$) และประกาศรับสมัครเจ้าหน้าที่และครูต่างชาติและ พิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่และครูต่างชาติโดยคณะกรรมการที่โรงเรียน แต่งตั้งมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.01$, $\sigma = .81$)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการด้านผลผลิต

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียน ด้านผลผลิต (P: Product Evaluation)

ประเด็นการประเมิน	นักเรียน (N = 721)			
	μ	σ	ระดับ	ลำดับที่
การประยุกต์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน				
1. นักเรียนอธิบายความรู้ที่ได้รับได้	4.62	.55	มากที่สุด	9
2. นักเรียนเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้	4.60	.49	มากที่สุด	2
3. นักเรียนระบุวิธีการหรือรูปแบบของการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.67	.47	มากที่สุด	10
ศักยภาพ ความรู้ประสบการณ์ และทักษะภาษา				
4. นักเรียนมีศักยภาพ และความรู้ประสบการณ์ในทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ	4.71	.48	มากที่สุด	7
5. นักเรียนมีศักยภาพ และความรู้ประสบการณ์ในทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ	4.74	.46	มากที่สุด	6
6. นักเรียนมีศักยภาพ และความรู้ประสบการณ์ในทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ	4.79	.50	มากที่สุด	5
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน				
7. นักเรียนมีอุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย	4.83	.41	มากที่สุด	3
8. นักเรียนมีสุขภาพจิตดี ร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์	4.66	.52	มากที่สุด	1
9. นักเรียนมีลักษณะตามความคาดหวังในเรื่องความรับผิดชอบตรงต่อเวลา และมีระเบียบวินัย	4.76	.43	มากที่สุด	8
10. นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์	4.80	.41	มากที่สุด	4
รวม	4.72	.47	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าผลการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ด้านผลผลิต (Product) จากนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = .47$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า นักเรียนมีอุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.83$, $\sigma = .41$) รองลงมาคือ นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ($\mu = 4.80$, $\sigma = .41$) และ นักเรียนเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = .49$)

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับโครงการด้านบริบท
ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และผลผลิต

ตาราง 4.6 การวิเคราะห์คำถามปลายเปิด

(N = 721)

ประเด็น	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
ด้านบริบท (Context)	1. วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจนและมีการเน้นให้นักเรียนทราบอยู่เสมอ	56	7.77
ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	1. ครูผู้สอนมีความเป็นมืออาชีพ มีความรู้ ความสามารถตรงกับเนื้อหาหลักสูตรที่กำหนด	99	13.73
	2. ควรเพิ่มเกณฑ์คัดเลือกครูผู้สอนให้เป็นผู้ที่มีทักษะการสอนที่หลากหลาย รวมถึงทักษะจำเป็นเช่น การควบคุมและแบ่งหน้าที่ในกิจกรรมกลุ่ม	121	16.78
	3. ควรปรับปรุงมาตรการรักษาความปลอดภัยในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 ให้รัดกุมมากขึ้น	80	11.10
	4. ควรมีข้อตกลงให้ครูไทยในโครงการควรใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและการมีส่วนร่วมตลอดเวลา	140	19.42
	5. ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ ความสามารถในการบริหารโครงการอย่างเหมาะสม มีระบบการทำงานที่ดี	200	27.74
	6. ควรจัดให้มีอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนให้มีความเพียงพอ เช่น อุปกรณ์การทดลองทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ต้องทำเป็นกลุ่ม แต่จำนวนสมาชิกในกลุ่มมากเกินไปทำให้ไม่สามารถฝึกทักษะได้ทั่วถึง	56	7.77
ด้านกระบวนการ	1. ผู้รับผิดชอบโครงการมีกระบวนการวางแผนการดำเนินงานได้เหมาะสม มีความพร้อมและแก้ไขปัญหาได้อย่างดียิ่ง รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำนักเรียนอย่างเป็นกันเอง	199	27.60
	2. ควรให้ความสำคัญเรื่องวางแผนเวลาในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ในโครงการให้มากกว่านี้	12	1.66
	3. ควรใส่ใจและให้ความสำคัญผู้เกี่ยวข้องให้ทั่วถึง ทั้งนักเรียน ผู้รับบริการ ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ครูผู้ประสานงาน	221	30.65
	4. การจัดกิจกรรมในโครงการ (ค่ายบูรณาการ) มีระยะเวลาในการจัดกิจกรรมค่ายบูรณาการเหมาะสม เนื่องจากจัดการพัฒนาในช่วงหลังการสอบเพื่อวัดและประเมินผลการศึกษาปลายภาคเรียน	209	28.99
	5. การจัดกิจกรรมในโครงการ (ค่ายบูรณาการ) มีการออกแบบกิจกรรมโดยเน้นการศึกษาเชิงลึก เป็นสิ่งที่ดีมาก เนื่องจากนักเรียนได้รับประสบการณ์ที่ไม่สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง	188	26.07
	6. การจัดกิจกรรมในโครงการ (การจัดจ้างครู) ควรมีการสรรหาครูผู้สอนโดยเจ้าของภาษาสัญชาติอเมริกัน อังกฤษ และแคนาดา มากกว่าสัญชาติฟิลิปปินส์	270	37.45

ประเด็น	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
ด้านผลผลิต (Product)	1. นักเรียนได้เพิ่มองค์ความรู้ มุมมอง ประสบการณ์ และแนวทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน	200	27.74
	2. ควรมีเวลาที่พื้นที่ให้นักเรียนได้แสดงความสามารถและทักษะที่พัฒนาต่อผู้อื่นมากยิ่งขึ้น	80	11.10
	3. นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดที่เป็นขั้นตอนและระบบอย่างยั่งยืน	150	20.80

จากตาราง 4.6 ผลการวิเคราะห์คำถามปลายเปิดสรุปได้ดังนี้

1. ด้านบริบท พบว่า โครงการมีวัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจนและมีการเน้นให้นักเรียนทราบอยู่เสมอ
2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ ความสามารถในการบริหารโครงการอย่างเหมาะสม มีระบบการทำงานที่ดี รองลงมาคือ ควรมีข้อตกลงให้ครูไทยในโครงการควรใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและการมีส่วนร่วมตลอดเวลา
3. ด้านกระบวนการ พบว่า การจัดกิจกรรมในโครงการ (การจัดจ้างครู) ควรมีการสรรหาครูผู้สอนโดยเจ้าของภาษาสัญชาติอเมริกัน อังกฤษ และแคนาดา มากกว่าสัญชาติฟิลิปปินส์ รองลงมาคือควรใส่ใจและให้ความสำคัญผู้เกี่ยวข้องให้ทั่วถึง ทั้งนักเรียนผู้รับบริการ ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ครูผู้ประสานงาน
4. ด้านผลผลิต พบว่า นักเรียนได้เพิ่มองค์ความรู้ มุมมอง ประสบการณ์ และแนวทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน รองลงมาคือนักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดที่เป็นขั้นตอนและระบบอย่างยั่งยืน

ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้ประเมินได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 5 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 4 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ 5 คน รวม 18 คน
2. การสนทนากลุ่มจาก นักเรียน จำนวน 10 คน ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาของโครงการ จำนวน 5 คน รวมจำนวน 20 คน นำมาวิเคราะห์
ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 โดยการสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 5 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 4 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ 5 คน รวม 18 คน โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ผู้ประเมินวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) ซึ่งเสนอผลการวิเคราะห์ รายละเอียดดังตาราง

ตาราง 4.7 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

(N=18)

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	10	55.56
1.2 หญิง	8	44.44
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	4	22.22
2.2 30 – 40 ปี	5	27.78
2.3 41 – 50 ปี	4	22.22
2.4 51 – 60 ปี	5	27.78
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	6	33.33
3.2 ปริญญาโท	8	44.44
3.3 ปริญญาเอก	4	22.22
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
4.1 การเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา (N = 5)		
4.1.1 น้อยกว่า 5 ปี	1	20.00
4.1.2 5 – 10 ปี	1	20.00
4.1.3 มากกว่า 10 ปี	3	60.00
4.2 การบริหารโครงการ (N = 4)		
4.2.1 5 – 10 ปี	3	75.00
4.2.2 มากกว่า 10 ปี	1	25.00
4.3 การเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา (N = 5)		
4.3.1 5 – 10 ปี	4	80.00
4.3.2 10 ปี ขึ้นไป	1	20.00
4.4 การเป็นผู้บริหาร (N = 4)		
4.3.1 5 – 10 ปี	3	75.00
4.3.2 10 ปี ขึ้นไป	1	25.00

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้งหมด 18 คนเป็นเพศชาย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 และเป็นเพศหญิงจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่อายุ 30 – 40 ปี และ 51 – 60 ปี จำนวนช่วงอายุละ 5 คน (ร้อยละ 27.78) รวม 10 คน รวมคิดเป็นร้อยละ 55.56 ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ประสบการณ์ในการทำงานพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานใน 4 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ส่วนใหญ่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 60 ด้านบริหารโครงการ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ด้านการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80 และด้านการเป็นผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 5 - 10 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 75

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ รายละเอียดปรากฏดังนี้

ด้านบริบท

1. วัตถุประสงค์ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความเหมาะสม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

โครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะและพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้นักเรียนเพื่อใช้ในการสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครบทั้ง 3 ทักษะ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะตามคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน ตามคุณลักษณะที่ สพฐ.กำหนด และเพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขภายใต้การเปลี่ยนแปลงภาวะการณ์ของโลก

ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ดร. วรณวิภา สุทธิเกียรติ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ ที่กล่าวว่า “วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสม โครงการมุ่งเน้นในการต่อยอดกระบวนการจัดการศึกษา ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถบูรณาการความรู้และทักษะทางภาษาอังกฤษไปใช้ในการเชื่อมโยงและแก้ปัญหาในชีวิตจริง” และสอดคล้องกับคำกล่าวของ นางดิศพร ศรีสวัสดิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ ที่กล่าวว่า “เหมาะสมเพราะมีระบบการบริหารจัดการของการดำเนินโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่สามารถนำไปต่อยอดการประกอบอาชีพในอนาคต รวมทั้งมีการพัฒนากระบวนการหรือผลผลิตใหม่ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21”

2. วัตถุประสงค์ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความชัดเจน มีลักษณะที่เป็นรูปธรรมตามรายละเอียดหัวข้อและเนื้อหาที่อบรม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของโครงการมุ่งเน้นที่จะส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถและทักษะทางภาษา ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ดร. สุมณา อิกุลวงษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา “วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน ต้องการให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ” และสอดคล้องกับคำกล่าวของนางจรรักษ์ แจ่มยุบล ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่ระบุว่า “วัตถุประสงค์ชัดเจนว่านักเรียนได้รับการเสริมสร้างสมรรถนะและพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษในการสื่อสาร อันจะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้” ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ นางดิศพร ศรีสวัสดิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา “วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจนทุกข้อ ทุกประเด็น ลักษณะเป็นรูปธรรมตามรายละเอียดหัวข้อ และเนื้อหาที่จัดกิจกรรมพัฒนา”

3. วัตถุประสงค์ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์-เป้าประสงค์ของโรงเรียน และมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ความสามารถของนักเรียนห้องเรียนพิเศษ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลยุทธ์โรงเรียนข้อที่ 1 ระบุว่าต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสากล ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ นายมาลุต ขำบำเหน็จ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ว่า “สอดคล้องเนื่องจากเป้าประสงค์ของโรงเรียนข้อที่ 1. ระบุว่าพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสากล” และสอดคล้องกับคำกล่าวของนางสาวญาสุมินทร์ แสนวิเศษ ผู้รับผิดชอบโครงการที่ว่า “สอดคล้องกับตัวชี้วัดความสำเร็จในข้อที่ 2. ที่ระบุว่าร้อยละของผู้เรียนร้อยละของนักเรียนที่มีความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครบทั้ง 3 ทักษะ”

4. การเตรียมการภายในของ โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความเหมาะสม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เนื่องจากโครงการต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดไว้ว่า ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ส่วนมาตรา 23(4) ให้เน้นทักษะด้านภาษาอีกประการหนึ่ง ได้มีคำสั่งกรมวิชาการที่ วก 1065/2544 ลว. 9 ตุลาคม 2544 เรื่องให้ใช้นโยบายหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นการดำเนินการในการเตรียมการจึงมีความสอดคล้องตามกระบวนการที่กำหนดโดยการให้ความสำคัญกับ การบริหารโครงการ การจัดกิจกรรมในโครงการ การดำเนินการโครงการด้านการเรียนการสอน และมีการประเมินผลโครงการซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของนางสาวอนัญญา ศรีสุคติ ผู้รับผิดชอบโครงการกล่าวว่า “เหมาะสม การเตรียมการของโครงการที่วางแผนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนในการสำรวจความต้องการ การแต่งตั้งคณะกรรมการรับสมัคร คัดเลือกนักเรียนผู้โดยใช้กระบวนการตรวจสอบที่เป็นขั้นตอน นอกจากนี้ การเตรียมการในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิผู้บรรยายให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่นักเรียนสมควรจะได้รับ โดยผู้รับผิดชอบโครงการได้คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ยอมรับในระดับสากล”

นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาท่านอื่น ได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “การเตรียมการในด้านต่าง ๆ เป็นไปได้ด้วยดี เมื่อดำเนินการและพบกับสถานการณ์จริงก็มีบางสิ่งที่ต้องปรับแก้ไขตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานสามารถดำเนินการต่อไปได้ด้วยดี” และ “มีการเตรียมการดำเนินการในเชิงรูปธรรมในระยะเวลาอันสั้นแต่ก็สามารถดำเนินการได้อย่างมาก ถือว่าอยู่ในระดับที่พึงพอใจ”

5. ปัญหา อุปสรรค

การดำเนินการในโครงการดำเนินการตามรูปแบบที่วางแผนไว้ ซึ่งการดำเนินการในกระบวนการต่าง ๆ จะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการ คือ คณะกรรมการกำหนดรูปแบบโครงการ คณะกรรมการประสานงานเรื่องหลักสูตร และระบบการบริหารจัดการของการดำเนินโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็น การดำเนินการร่วมกัน บางช่วงเวลาคณะกรรมการแต่ละท่านไม่สามารถเข้าประชุมในช่วงเวลาที่ตรงกันได้ จึง ทำให้การดำเนินงานบางช่วงติดขัดไปบ้างซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ร่วมสนทนาดังนี้

“โครงการนี้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการ เกิดปัญหาบางช่วงที่คณะกรรมการอยู่ไม่พร้อม กัน ทำให้การประชุมล่าช้า”

6. ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ฉะนั้นจึงควร สร้างคณะทำงานรุ่นต่อไปเพื่อรองรับการดำเนินการ โครงการเรียนรู้ ดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ ร่วมสนทนา ดังนี้

“หลักสูตรนี้ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพียงแต่อาจมีการปรับเปลี่ยนสถานการณ์ในบางช่วงเท่านั้น ดังนั้น จึงควรมีการเตรียมการทีมงานให้มีความต่อเนื่องเพื่อดำเนินการต่อไป”

ด้านปัจจัยนำเข้า

1. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ คือผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารโครงการอย่างเหมาะสม สามารถ เตรียมการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารโครงการ ทำให้การดำเนินการของโครงการได้รับการยอมรับ สอดคล้องกับคำกล่าวของ ดร. สมณา อิกุลวงษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิโครงการที่กล่าวว่า “ผู้รับผิดชอบโครงการสามารถดำเนินการทุกอย่างได้อย่างและเรียนรู้ที่จะ พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ”

2. บุคลากร

ความพร้อมและความเหมาะสมของบุคลากร พบว่าบุคลากรหรือครูผู้สอนผู้บรรยายมีความ เหมาะสม สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ตามกรอบหลักสูตรของโครงการ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่ง สอดคล้องกับคำกล่าวของ นางดิศพร ศรีสวัสดิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการที่ระบุว่า “จากการที่เข้าร่วม สังเกตการสอนที่ผ่านมา บุคลากรหรือครูผู้สอนผู้บรรยาย สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกันซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับการดำเนินการพัฒนาการศึกษาต่อไป ” และสอดคล้องกับคำกล่าวของ นายเกษม อักษรดิษฐ์ ผู้รับผิดชอบโครงการ “เหมาะสม เพราะการดำเนินโครงการได้มีการประชุมร่วมกัน ระหว่างบุคลากรหรือครูผู้สอน และกำหนดวางแผนการสอนระยะยาวร่วมกันโดยออกแบบให้ตรงกับหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542โดยคำนึงถึงบริบทของความเป็นไทยผสมผสานความเป็นสากล โดยมุ่งเน้นความรักท้องถิ่น

ประเทศชาติ และความเป็นไทย สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม สร้างความมั่นใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร”

3. ความเหมาะสมของอุปกรณ์/สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอน พบว่า

อุปกรณ์/สื่อ ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความเพียงพอ แต่อาจจะเพิ่ม อุปกรณ์/สื่อ สำหรับให้บริการให้กับนักเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์เอกสาร รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ปัจจุบันยังมีความเร็วที่ไม่เสถียรและให้บริการไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ของอาคาร มีข้อจำกัดในการใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ นางจรรักษ์ แจ้งยุบล ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา “สัญญาณอินเทอร์เน็ตใช้ไม่ได้เลยในบางครั้ง” อีกทั้งยังสอดคล้องกับคำกล่าวของนายเกษม อักษรดิษฐ์ ผู้รับผิดชอบโครงการ “อุปกรณ์ในการบรรยายมีเพียงพอ ควรเพิ่มอุปกรณ์สนับสนุนนักเรียนเพิ่มขึ้น เช่น เครื่องพิมพ์ และ ชุดคอมพิวเตอร์สำหรับสืบค้นข้อมูลในห้องสมุด”

4. ความเหมาะสมของสถานที่

สถานที่ที่ใช้ในการพัฒนาของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความเหมาะสม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมอยู่ที่อาคารเรียน อาคาร 9 ของโรงเรียนสามเสนวิทยาลัยที่เป็นอาคาร 4 ชั้น สำหรับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โดยเฉพาะ มีทางเชื่อมไปใช้บริการห้องการเรียนรู้อื่น ๆ ของโรงเรียนได้ ไม่อยู่ห่างไกลจากโรงอาหารซึ่งเป็นที่ตั้งที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ นายเกษม อักษรดิษฐ์ ที่ระบุว่า “มีการบริหารจัดการบุคลากร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ต่าง ๆ ให้ครูและนักเรียน ทุกคนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน และอย่างเท่าเทียมกัน”

5. ระบบการบริหารจัดการของการดำเนินโครงการ

ดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการพัฒนาของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความเหมาะสมโดยสอดคล้องกับ ดร. วรณวิภา สุทธิเกียรติ ที่ระบุว่า “เป็นการดำเนินการตามระเบียบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การวัดประเมินผลหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นการประเมินตามสภาพจริง และประเมินทุกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบถึงความก้าวหน้าและข้อมูลในการพัฒนา นักเรียน และมีการนิเทศ ติดตาม โรงเรียนต้องดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอน ทั้งครูไทย (Co-Teacher) และครูชาวต่างประเทศ และควรมีผู้รู้ ผู้นิเทศจากหน่วยงานและองค์กรอื่น ติดตามผลการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ”

6. งบประมาณ

งบประมาณของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความเพียงพอ เหมาะสมโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งบประมาณสำหรับการดำเนินการในโครงการมีความเพียงพอ เหมาะสม สำหรับการบริหารจัดการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพียงแต่นโยบายในการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการในโครงการนี้มีความชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ นายพิริยะพงศ์ เตชะศิริยืนยง รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล การเงินและสินทรัพย์ที่ว่า “การบริหารจัดการในแต่ละปี มีการดำเนินการอย่างโปร่งใส สามารถระบุแหล่งการได้มาซึ่งงบประมาณได้ชัดเจนสามารถดำเนินการได้อย่างกระฉับและชัดเจน” นอกจากนี้จากการสนทนากลุ่มพบว่า ปัจจัยในการดำเนินงานของโครงการที่เกิดขึ้นจริงมีความแตกต่างจากที่คาดหวังไว้ ถึงอุปสรรคในการทดลองในห้องปฏิบัติการ ที่ในบางกิจกรรมไม่ได้แจ้งให้กับนักเรียนอย่างทั่วถึงทุกคน ต้องร่วมกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ร่วมสนทนา ดังนี้ “อุปกรณ์ประกอบการออกแบบการทดลองที่นำมาใช้ประกอบการอบรมดีแล้ว แต่ในบางกิจกรรมยังไม่มีแจกอุปกรณ์ประกอบการออกแบบการทดลองให้กับนักเรียนอย่างทั่วถึง”

7. ปัญหา อุปสรรค

โครงการได้มีการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 ที่น้อยและควรทำให้รัดกุมมากขึ้น เช่น การดูแลรักษาความสะอาดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ การตั้งจุดคัดกรองที่ดำเนินการได้อย่างสม่ำเสมอ การติดตั้งอุปกรณ์เครื่องใช้เครื่องป้องกันการติดเชื้อได้แก่ เครื่องวัดอุณหภูมิ เจลล้างมือในห้องเรียน ซึ่งบางห้องเรียนหมดและไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับผู้ร่วมสนทนาที่ระบุว่า “หากไม่ได้คาดการณ์ความเสี่ยงไว้หรือประเมินสถานการณ์ผิดพลาดอาจทำให้เกิดการแพร่ระบาดหรือมีการติดเชื้อที่อาจถึงขั้นเสียชีวิตได้”

8. ข้อเสนอแนะ

ควรมีครูผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษาสัญชาติอเมริกัน อังกฤษหรือแคนาดาที่มากกว่านี้ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางด้านภาษาที่มีศักยภาพ รวมถึงคัดเลือกผู้สอนที่มีประสบการณ์หลากหลาย ซึ่งคำแนะนำนี้สอดคล้องกับนักเรียน ที่ระบุว่า “ด้านบุคลากรหรือครูผู้สอน มีผู้สอนที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญจากภายนอกคือเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัย แต่ควรมีเจ้าของภาษาที่สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน”

ด้านกระบวนการ

1. ความเหมาะสมของการบริหารโครงการ

การบริหารโครงการรวมถึงการวางแผนการจัดการพัฒนาของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความเหมาะสม มีการวางแผนที่ชัดเจน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เริ่มตั้งแต่การจัดทำหลักสูตรการกำหนดเงื่อนไขในการพัฒนา เตรียมความพร้อม ด้านอาคารสถานที่ บุคลากร และงบประมาณ โดยผู้รับผิดชอบโครงการจะมีการประชุมวางแผนในทุกสัปดาห์ และทำการสรุปสิ่งที่เกิดขึ้น พร้อมกับให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวนางสาวญาสุมินทร์ แสนวิเศษ ผู้รับผิดชอบโครงการ “มีการวางแผนที่ชัดเจน เริ่มตั้งแต่การจัดทำหลักสูตร การกำหนดเวลาในการพัฒนา เตรียมพร้อมด้านอาคารสถานที่ บุคลากร และงบประมาณ” และสอดคล้องกับคำกล่าวของ

นางสาวอนัญญา ศรีสุคติ ผู้รับผิดชอบโครงการ “เหมาะสมเนื่องจากการบริหารจัดการโครงการมีการแบ่งหน้าที่ของคณะกรรมการที่ชัดเจน โดยมีการประชุมวางแผน โดยเฉพาะผู้บริหารโครงการ จะประชุมทุกสัปดาห์ โดยสรุปและมีข้อเสนอแนะ”

นอกจากนี้จากการสนทนากลุ่ม พบว่าการประสานงานระหว่างผู้รับผิดชอบโครงการและนักเรียนยังไม่เหมาะสมพอ เนื่องจากผู้รับผิดชอบโครงการแจ้งข้อมูลผ่านช่องทางออนไลน์เป็นส่วนมาก ซึ่งนักเรียนไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทันทั่วถึงที่ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ร่วมสนทนา คือ “เรื่องของการประสานงานในการแจ้งข้อมูลควรมีการพัฒนามาก โดยจะแจ้งโดยใช้ช่องทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งไม่ได้แจ้งโดยตรง บางครั้งนักเรียนไม่ได้รับและตอบกลับได้ทันเวลา”

2. การดำเนินการโครงการด้านการเรียนการสอน

การดำเนินการโครงการด้านการเรียนการสอนดำเนินการได้อย่างดีเยี่ยม มีการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ใส่ใจและยึดมั่นแนวทางการพัฒนาผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับนางดิสพร ศรีสวัสดิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการที่ระบุว่า “คอยติดตามให้ครูมีการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอยู่เสมอ และในฐานะผู้นิเทศก็ต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นี้

3. การจัดกิจกรรมในโครงการ

โครงการมีการพัฒนาของโครงการโดยมีการออกแบบและจัดกิจกรรมของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ให้มีความเหมาะสมทั้งในช่วงก่อนเริ่มการพัฒนา และระหว่างการพัฒนา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กิจกรรมก่อนเริ่มการพัฒนาโครงการจะจัดให้มีการปฐมนิเทศ สร้างความรู้จักอันดีระหว่างนักเรียนด้วยกัน และสร้างความเข้าใจในเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลที่จำเป็นในการเรียน สำหรับระหว่างการพัฒนาโครงการได้จัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเสนองาน การทำกิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ นายภุชงค์ วัฒนาการ รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารกิจการนักเรียนที่ระบุว่า “เหมาะสมมีการปฐมนิเทศและกระบวนการสร้างความเข้าใจในขั้นต้นให้กับผู้เรียน และมีการติดตามผลในตอนท้าย” สอดคล้องกับคำกล่าวของ นายเกษม อักษรดิษฐ์ ผู้รับผิดชอบโครงการ “เหมาะสม เนื่องจากการพัฒนาการสอนมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การใช้แหล่งเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการ การศึกษาจากประสบการณ์ การออกแบบการทดลอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทำรายงานบุคคลและรายงานกลุ่ม”

นอกจากนี้ยังพบว่า การจัดทำกิจกรรมในค่ายบูรณาการ ซึ่งมีการทำกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งมีการพยายามจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ระหว่างกัน แต่ทั้งนี้ได้รับการตอบรับจากนักเรียนบางส่วนว่าผลที่ได้รับจึงบังเกิดขึ้นต่อนักเรียนที่ให้ความสำคัญต่อการจัดทำกิจกรรมกลุ่มเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ร่วมสนทนา ที่ว่า “ในบางกิจกรรมมุ่งเน้นให้เกิดการทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้ผู้เข้าร่วมการพัฒนาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนก็เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ ที่มีมุมมองที่หลากหลาย แต่ทั้งนี้ประสบผลสำเร็จเพียงบางส่วน สำหรับผู้ที่สนใจและพร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเท่านั้น”

3. การประเมินผลและรายงานความสำเร็จของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความเหมาะสม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การประเมินผลและรายงานความสำเร็จของโครงการนั้น โดยใช้เครื่องมือการประเมินตนเองและแบบสอบถามความพึงพอใจโดยดำเนินการทั้งระหว่างการพัฒนาและหลังจากสิ้นสุดการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ดร. วรณวิภา สุทธิเกียรติ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ ที่ระบุว่า “ควรมีการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและมี 3 วิธี คือ 1. ให้ประเมินผลตนเอง ว่าได้ความรู้อะไร Reflection Leaning รูปแบบสรุปองค์ความรู้ประสบการณ์ที่ได้รับในแต่ละวัน แต่ละวิชา และรวบรวมเป็น Learning Profile ของแต่ละคน 2. ประเมิน Reaction ตอบแบบสอบถาม 3. ติดตามประเมินผล Flow up ตามหลักการนำองค์ความรู้ และประสบการณ์ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน” สอดคล้องกับคำกล่าวของ นางสาว ญาสุมินทร์ แสนวิเศษ ผู้รับผิดชอบโครงการ ที่ว่า “การวัดและประเมินผลการพัฒนา มีการตั้งเป็นคณะกรรมการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินผล โดยนักเรียนยังได้ประเมินตนเองในด้านต่าง ๆ อาทิ รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study : IS) และรายงานการศึกษากลุ่ม (Group Project : GP) การประเมินจะครอบคลุมทุกมิติของหลักสูตรและกิจกรรมต่าง ๆ และนำผลการประเมินมาพัฒนา ปรับปรุงโครงการต่อไป”

นอกจากนี้จากการสนทนากลุ่ม พบว่า การแจ้งผลการประเมินให้กับนักเรียน หลังจากการประเมินผลในรูปแบบต่าง ๆ แล้ว นักเรียนได้รับการแจ้งผลการประเมินอย่างทันทีทำให้ไม่ทราบผลการพัฒนา ว่าเป็นเช่นใด นักเรียนจึงไม่รู้ทิศทางที่จะดำเนินการต่อไปซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ร่วมสนทนา ดังนี้ “มีแบบประเมิน รายหมวดวิชา รายหมวด รายกลุ่ม รายพฤติกรรม ตลอดจนการประเมินตนเอง แต่ไม่ได้แจ้งผลการประเมินให้ทราบ ณ ขณะนั้น ทำให้นักเรียนไม่ทราบแนวทางในการพัฒนาตนเอง”

4. ปัญหา อุปสรรค

การบริหารเวลาในการเรียนแต่ละวิชาในบางวิชาไม่เหมาะสม กล่าวคือบางวิชาใช้เวลามากเกินไป สามารถ แต่บางวิชาใช้เวลาไม่เพียงพออาจเนื่องมาจากบางวิชาที่มีการเรียนการสอน ตรงกับวันหยุดสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ร่วมสนทนา ดังนี้ “ปัญหาอุปสรรคไม่มี ไม่ว่าจะเป็นด้านผู้สอน ด้านสถานที่ แต่อาจจะมีเรื่องของช่วงระยะเวลาในการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อเนื้อหาที่ต้องเรียน หรือบางวิชาใช้เวลาเกินไป ซึ่งต้องแก้ไขที่การบริหารจัดการเนื้อหาของครูผู้สอนให้สัมพันธ์กับเวลา”

5. ข้อเสนอแนะ

ปรับสัดส่วนระหว่างการบรรยายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใหม่ โดยลดการบรรยายลง และเพิ่มเติมในส่วนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้มากขึ้น

ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ร่วมสนทนา ดังนี้

“มีข้อเสนอแนะว่า ในการจัดหลักสูตร ให้คำนึงถึงเรื่องการให้ความรู้ การถ่ายทอดความรู้ ปรับสัดส่วนการบรรยายลดลงและเพิ่มกรณีศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน และองค์ประกอบในการให้ความรู้ในหลักสูตรควรมีความหลากหลาย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาวิชา และไม่ควรเน้นการจดบันทึกยกเว้นมีความจำเป็นจริง”

ด้านผลผลิต

1. การประยุกต์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ผู้รับการพัฒนามีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนได้เพิ่มองค์ความรู้ มุมมอง ประสบการณ์ และแนวทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน โดยมีการแสดงออกการพัฒนาศักยภาพทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ประสบการณ์ตรงจากเจ้าของภาษา และจากการลงมือปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ดร. สุมณา จิกลวงษ์ ที่ปรึกษาโครงการ กล่าวว่า “นักเรียนมีกระบวนการคิดที่รอบด้านขึ้นและมีความรับผิดชอบ พร้อมทั้งมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาความรู้มากขึ้น”

2. ศักยภาพ ความรู้ประสบการณ์ และทักษะภาษา

นักเรียนแสดงออกให้เห็นผ่านการทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ นางสาวอุษณีย์ อาจารย์ศิริกุล ผู้รับผิดชอบโครงการ ที่ระบุว่า “นักเรียนส่วนมากมีการแสดงออกถึงการคิดที่เป็นระบบโดยใช้เวลาที่จำกัด สามารถสร้างสรรค์แนวทางและออกแบบการทดลองเพื่อตอบข้อคำถามหรือปัญหาที่กำหนดให้อย่างรวดเร็วกว่ามาตรฐานทั่วไป” นอกจากนี้ยังสามารถสังเกตได้จากการมีความคิดการวางแผนร่วมกันที่จะดำเนินการให้การศึกษาแต่ละกิจกรรมอย่างราบรื่น และได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ จึงร่วมมือกันทำงาน แบ่งงานกันทำตามความสามารถและเชี่ยวชาญ จนทำให้การทำกิจกรรมแต่ละครั้งประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้” และสอดคล้องกับคำกล่าวของ ดร. วรรณวิภา สุทธิเกียรติ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ “มีนักเรียนบางส่วนที่แสดงความสามารถในการสร้างนวัตกรรมมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ดี เช่น การนำเสนอ รายงานการศึกษากลุ่ม (Group Project: GP) เป็นต้น”

3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

นักเรียนมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการแสวงหาความรู้ สนทนากับเพื่อนๆ โดยใช้ภาษาอังกฤษได้เข้าใจ สอดคล้องกับนายพรชัย ธนปารมีกุล รองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่ระบุว่า “นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรบนพื้นฐานของความเป็นไทยที่สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ และการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ทำให้มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ได้ดี มีกระบวนการคิด กล้าคิด กล้าแสดงออกตามความรู้สึนึกคิดของตนเอง มีความมั่นใจและมีภาวะความเป็นผู้นำสูง”

4. ปัญหา อุปสรรค

การจัดกิจกรรมในการดำเนินการพัฒนาบางส่วนยังไม่เพียงพอต่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ส่งผลให้ผลผลิตที่เกิดขึ้นยังไม่สามารถประเมินได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ร่วมสนทนา ดังนี้ “การที่เราจะมีความสามารถที่สูงกว่ามาตรฐานได้ชัดเจนนั้น จะต้องมีความรู้มาตรฐานที่ชัดเจนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญจะทำให้เราบรรลุวัตถุประสงค์เป็นข้อ ๆ”

5. ข้อเสนอแนะ

ควรจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับผลผลิตที่คาดหวังไว้อย่างมีเกณฑ์ที่ชัดเจน เพื่อให้กิจกรรมช่วยสะท้อนผลผลิตออกมาได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของผู้ร่วมสนทนา ดังนี้ “การที่เราจะมีความสามารถที่สูงกว่ามาตรฐานได้ชัดเจนนั้น จะต้องมีเกณฑ์มาตรฐานที่ชัดเจนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ จะทำให้เราบรรลุวัตถุประสงค์เป็นข้อ ๆ”

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมจากสำรวจ การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมสามารถสรุปโดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความชัดเจน มีลักษณะที่เป็นรูปธรรม โครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะและพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้นักเรียน เพื่อใช้ในการสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครบทั้ง 3 ทักษะ โครงการมุ่งเน้นที่จะส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถและทักษะทางภาษา ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ การเตรียมการของโครงการมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนในการสำรวจความต้องการ การแต่งตั้งคณะกรรมการรับสมัครคัดเลือกนักเรียนโดยใช้กระบวนการตรวจสอบที่เป็นขั้นตอน

ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ผู้รับผิดชอบโครงการ คือผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารโครงการ อย่างเหมาะสม สามารถเตรียมการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ มีประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการบริหารโครงการทำให้การดำเนินการของโครงการได้รับการยอมรับ บุคลากรหรือครูผู้สอนมีความเหมาะสม สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ตามกรอบหลักสูตรของโครงการ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สำหรับอุปกรณ์/สื่อ และอาคารสถานที่ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความเพียงพอ โครงการมีระบบการบริหารจัดการของการดำเนินโครงการมีความเหมาะสม และงบประมาณของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความเพียงพอ เหมาะสมสำหรับการบริหารจัดการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพียงแต่นโยบายในการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการในโครงการนี้มีความชัดเจน

ด้านกระบวนการ พบว่า การบริหารโครงการรวมถึงการวางแผนการจัดการพัฒนาของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความเหมาะสม มีการวางแผนที่ชัดเจน เริ่มตั้งแต่การจัดทำหลักสูตรการกำหนดเงื่อนไขเวลาในการพัฒนา เตรียมความพร้อม ด้านอาคารสถานที่ บุคลากร และงบประมาณ โดยผู้รับผิดชอบโครงการจะมีการประชุมวางแผนในทุกสัปดาห์ การดำเนินการโครงการด้านการเรียนการสอนดำเนินการได้อย่างดีเยี่ยม มีการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ใส่ใจและยึดมั่นแนวคิดการพัฒนาผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญอย่างต่อเนื่อง การจัดกิจกรรมในโครงการ มีการพัฒนาของโครงการโดยมีการออกแบบและจัด

กิจกรรมของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ให้มีความเหมาะสมทั้งในช่วงก่อนเริ่มการพัฒนา และระหว่างการพัฒนา นอกจากนี้ยังพบว่า การจัดทำกิจกรรมในค่ายบูรณาการ ซึ่งมีการทำกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งมีการพยายามจัดกิจกรรมเพื่อให้ นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ระหว่างกัน แต่ทั้งนี้ได้รับการตอบรับจากนักเรียนบางส่วนว่าผลที่ได้รับจึงบังเกิดขึ้นต่อนักเรียนที่ให้ความสำคัญต่อการจัดทำกิจกรรมกลุ่มเท่า นั้น การประเมินผลและรายงานความสำเร็จของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความเหมาะสม โดยใช้เครื่องมือการประเมินตนเองและแบบสอบถามความพึงพอใจโดยดำเนินการทั้งระหว่างการพัฒนา และหลังจากสิ้นสุดการพัฒนา ในด้านกระบวนการพบปัญหา อุปสรรค คือการบริหารเวลาในการเรียนแต่ละวิชาในบางวิชาไม่เหมาะสม บางวิชามีเวลามากจนเกินไป แต่บางวิชาก็เวลาไม่เพียงพอ

ด้านผลผลิต พบว่า นักเรียนได้เพิ่มองค์ความรู้ มุมมอง ประสบการณ์ และแนวทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน โดยมีการแสดงออกการพัฒนาศักยภาพทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ประสบการณ์ตรงจากเจ้าของภาษา และจากการลงมือปฏิบัติ นักเรียนแสดงออกให้เห็นผ่านการทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการแสวงหาความรู้ สนทนากับเพื่อนๆ โดยใช้ภาษาอังกฤษได้เข้าใจ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) เพื่อประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 โดยใช้รูปแบบการประเมินซิปปของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Mode) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิตของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 และเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

การประเมินครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการประเมิน คือ นักเรียนของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 721 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สำหรับการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม สำหรับผู้ให้ข้อมูลในการประเมินเชิงคุณภาพ ในการสัมภาษณ์ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 5 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 4 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ 5 คน และการสนทนากลุ่มจาก นักเรียน จำนวน 10 คน ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาของโครงการ จำนวน 5 คน รวมจำนวน 20 คน เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการประเมิน โครงการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลผลิตของโครงการ รวมทั้งข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรและโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 การวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้สถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินงานโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์และประเด็นสนทนากลุ่ม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอแบบพรรณนาความ

สรุปผลการประเมิน

การสรุปผลการประเมินครั้งนี้ ผู้ประเมินนำเสนอข้อสรุปเพื่อตอบคำถามในการประเมินซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ผลในเชิงปริมาณและคุณภาพดังนี้

1. ผลการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิตของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย

1.1 ด้านบริบทพบว่า โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 วัตถุประสงค์ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 สอดคล้องกับกลยุทธ์เป้าประสงค์ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน และวัตถุประสงค์ของโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า โครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะและพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้นักเรียนเพื่อใช้ในการสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครบทั้ง 3 ทักษะ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณลักษณะตามคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน ตามคุณลักษณะที่ สพฐ.กำหนด และเพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขภายใต้การเปลี่ยนแปลงภาวะการณ์ของโลก วัตถุประสงค์ของโครงการมุ่งเน้นที่จะส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถและทักษะทางภาษา ได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ นอกจากนี้วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับกลยุทธ์-เป้าประสงค์ของโรงเรียนข้อที่ 1 ระบุว่า ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสากล และมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ความสามารถของนักเรียน นอกจากนี้นโยบายหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ที่ดำเนินการมีการเตรียมการ จึงทำให้มีความสอดคล้องตามกระบวนการที่กำหนดโดยการให้ความสำคัญกับ การบริหารโครงการ การจัดกิจกรรมในโครงการ การดำเนินการโครงการด้านการเรียนการสอน และมีการประเมินผลโครงการ

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้าพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูผู้สอนในโครงการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมได้รับการบำรุงดูแลให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงและปลอดภัยมีความเหมาะสมอยู่เสมอ และการจัดงบประมาณสอดคล้องกับนโยบายและกิจกรรมมีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ผู้รับผิดชอบโครงการ คือผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารโครงการอย่างเหมาะสม สามารถเตรียมการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารโครงการทำให้การดำเนินการของโครงการได้รับการยอมรับ บุคลากร ความพร้อมและความเหมาะสมของบุคลากร พบว่าบุคลากรหรือครูผู้สอนผู้บรรยายมีความเหมาะสม สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ตามกรอบหลักสูตรของโครงการ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อุปกรณ์/สื่อ ของโครงการ มีความเพียงพอ สถานที่ที่ใช้ในการพัฒนาของโครงการ มีความเหมาะสม ระบบการบริหารจัดการของการ

ดำเนินโครงการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการพัฒนาของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความเหมาะสม งบประมาณสำหรับการดำเนินการในโครงการมีความเพียงพอ เหมาะสม สำหรับการบริหารจัดการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพียงแต่นโยบายในการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการในโครงการนี้มีความชัดเจน

1.3 ด้านกระบวนการพบว่า จัดครูชาวต่างชาติและครูไทยเข้าสอนตามตารางสอนพร้อมจัดตำแหน่งงานให้แก่เจ้าหน้าที่ และ ความเอาใจใส่ดูแล การให้คำปรึกษา แนะนำของครูและผู้รับผิดชอบโครงการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ สถานที่จัดกิจกรรมและกำหนดกรอบสาระวิชาที่จัดกิจกรรมค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ และประกาศรับสมัครเจ้าหน้าที่และครูต่างชาติและ พิจารณาคุณสมบัติเจ้าหน้าที่และครูต่างชาติโดยคณะกรรมการที่โรงเรียนแต่งตั้งมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า การบริหารโครงการรวมถึงการวางแผนการจัดการพัฒนาของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีความเหมาะสม มีการวางแผนที่ชัดเจน การดำเนินการโครงการด้านการเรียนการสอนดำเนินการได้อย่างดีเยี่ยม มีการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง ใส่ใจและยึดมั่นแนวคิดการพัฒนาผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญอย่างต่อเนื่อง โครงการมีการพัฒนาของโครงการโดยมีการออกแบบและจัดกิจกรรม ให้มีความเหมาะสมทั้งในช่วงก่อนเริ่มการพัฒนา และระหว่างการพัฒนา

1.4 การประเมินด้านผลผลิตพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า นักเรียนมีอุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ และ นักเรียนเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด นอกจากนี้การประเมินผลและรายงานความสำเร็จของโครงการนั้น โดยใช้เครื่องมือการประเมินตนเองและแบบสอบถามความพึงพอใจโดยดำเนินการทั้งระหว่างการพัฒนา และการพัฒนาและหลังจากสิ้นสุดการพัฒนา

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า ผู้รับการพัฒนา มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนได้เพิ่มองค์ความรู้ มุมมอง ประสบการณ์ และแนวทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน โดยมีการแสดงออกการพัฒนาศักยภาพทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ประสบการณ์ตรงจากเจ้าของภาษา และจากการลงมือปฏิบัติ นักเรียนแสดงออกทางทักษะภาษาให้เห็นผ่านการทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย และนักเรียนมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการแสวงหาความรู้ สนทนากับเพื่อนๆ โดยใช้ภาษาอังกฤษได้เข้าใจ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร บนพื้นฐานของความเป็นไทยที่สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ และการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ทำให้มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ได้ดี มีกระบวนการคิด กล้าคิด กล้าแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง มีความมั่นใจและมีภาวะความเป็นผู้นำสูง

1.5 ข้อเสนอแนะการดำเนินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 พบว่า

1.5.1 ด้านบริบท การดำเนินการโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ปีการศึกษา 2563 โครงการมีวัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจนและมีการเน้นให้นักเรียนทราบอยู่เสมอ

1.5.2 ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ ความสามารถในการบริหารโครงการอย่างเหมาะสม มีระบบการทำงานที่ดี รองลงมาคือ ควรมีข้อตกลงให้ครูไทยในโครงการควรใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและการมีส่วนร่วมตลอดเวลา

1.5.3 ด้านกระบวนการ การจัดกิจกรรมในโครงการ (การจัดจ้างครู) ควรมีการสรรหาครูผู้สอนโดยเจ้าของภาษาสัญชาติอเมริกัน อังกฤษ และแคนาดา มากกว่าสัญชาติฟิลิปปินส์ รองลงมาคือควรมุ่งให้ความสำคัญผู้เกี่ยวข้องให้ทั่วถึง ทั้งนักเรียนผู้รับบริการ ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ครูผู้ประสานงาน

1.5.4 ด้านผลผลิต นักเรียนได้เพิ่มองค์ความรู้ มุมมอง ประสบการณ์ และแนวทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน รองลงมาคือนักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดที่เป็นขั้นตอนและระบบอย่างยั่งยืน

2. ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 รายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ด้านบริบท ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน พบว่านักเรียนทั้งหมด 721 คน เป็นเพศชาย จำนวน 344 คน คิดเป็นร้อยละ 47.71 และเป็นเพศหญิง จำนวน 377 คิดเป็นร้อยละ 52.29 โดยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ระดับชั้นละ 119-120 คน พบว่าผลการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ด้านบริบท (Context) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 สอดคล้องกับกลยุทธ์เป้าประสงค์ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 รองลงมา คือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 และวัตถุประสงค์ของโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.4

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน พบว่านักเรียนทั้งหมด 721 คน เป็นเพศชาย จำนวน 344 คน คิดเป็นร้อยละ 47.71 และเป็นเพศหญิง จำนวน 377 คิดเป็นร้อยละ 52.29 โดยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ระดับชั้นละ 119-120 คน พบว่า ผลการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูผู้สอนในโครงการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 รองลงมาคือ อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมได้รับ

การบำรุงดูแลให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงและปลอดภัยมีความเหมาะสมอยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 และการจัดงบประมาณสอดคล้องกับนโยบายและกิจกรรมมีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88

2.3 ด้านกระบวนการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน พบว่านักเรียนทั้งหมด 721 คน เป็นเพศชาย จำนวน 344 คน คิดเป็นร้อยละ 47.71 และเป็นเพศหญิง จำนวน 377 คิดเป็นร้อยละ 52.29 โดยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ระดับชั้นละ 119-120 คน พบว่า การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ด้านกระบวนการ (Process) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า จัดครูชาวต่างชาติและครูไทยเข้าสอนตามตารางสอน พร้อมจัดตำแหน่งงานให้แก่เจ้าหน้าที่ และความเอาใจใส่ดูแล การให้คำปรึกษา แนะนำของครูและ ผู้รับผิดชอบโครงการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 รองลงมา คือ สถานที่จัดกิจกรรม และกำหนดกรอบสาระวิชาที่จัดกิจกรรมค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และประกาศรับสมัครเจ้าหน้าที่และครูต่างชาติและ พิจารณาคณสมบัติเจ้าหน้าที่และครูต่างชาติโดยคณะกรรมการที่โรงเรียน แต่งตั้งมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01

2.4 ด้านผลผลิต ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน พบว่านักเรียนทั้งหมด 721 คน เป็นเพศชาย จำนวน 344 คน คิดเป็นร้อยละ 47.71 และเป็นเพศหญิง จำนวน 377 คิดเป็นร้อยละ 52.29 โดยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ระดับชั้นละ 119-120 คน พบว่าผลการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ด้านผลผลิต (Product) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า นักเรียนมีอุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 รองลงมา คือ นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และ นักเรียนเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60

อภิปรายผลการประเมิน

จากผลการประเมินครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลการประเมินได้ดังนี้

1. ผลการประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน ผลผลิตของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย

1.1 ด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาสอดคล้องกับกลยุทธ์โรงเรียนเป้าประสงค์ของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โครงการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับกลยุทธ์โรงเรียนเป้าประสงค์ของโรงเรียน และมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน กล่าวคือ กลยุทธ์โรงเรียนข้อที่ 1 ระบุว่าต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสากล โดยเป้าประสงค์ของโรงเรียนข้อที่ 1. ระบุว่าผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์การเรียนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับตัวชี้วัดความสำเร็จข้อที่ 6. ร้อยละของผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระฯ รายวิชาพื้นฐานในระดับ 3 ขึ้นไป สอดคล้องกับยุวดี ตั้งคำ (2547) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการพัฒนาอาจารย์เพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ด้านบริบทพบว่า เห็นด้วยมากที่สุดในวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาบุคลากรของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต และสอดคล้องกับ นพรัตน์ อรรถโชติ (2562) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program: EP) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) สร้างรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยที่ สอดคล้องกับด้านบริบทพบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมรูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องตามตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ครูผู้สอนในโครงการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รวมทั้งโครงการดังกล่าวได้มีการนำหลักสูตรมาใช้ในการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม มีความรู้ ความสามารถเป็นที่ยอมรับมีประสพการณ์การทำงาน โดยสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ตามกรอบหลักสูตรของโครงการ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับเฉลิมพล วิชา (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการอบรม คุณธรรม จริยธรรม ค่ายพุทธบุตรวัดพระศรีอารย์ ตำบลบ้านเลื่อ อำเภोधมปหาร จังหวัดราชบุรี ด้านปัจจัยนำเข้า ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก คือ ประเด็นพระวิทยากรมีความรู้ในหลักธรรมและสามารถถ่ายทอดให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ สอดคล้องกับ คณาภรณ์ รัตติมาธิ์ (2554) ได้ศึกษา การพัฒนาระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนในโครงการ มีสภาพที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด

ได้แก่ ผลผลิตปัจจัยนำเข้า สภาพแวดล้อมและกระบวนการการบริหาร มีสภาพปัจจุบันเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดได้แก่ ผลผลิต สภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการการบริหาร

1.3 ด้านกระบวนการ พบว่า จัดครูชาวต่างชาติและครูไทยเข้าสอนตามตารางสอนพร้อมจัดตำแหน่งงานให้แก่เจ้าหน้าที่ และ ความเอาใจใส่ดูแล การให้คำปรึกษา แนะนำของครูและผู้รับผิดชอบโครงการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยการดำเนิน โครงการมีการวางแผนการจัดการพัฒนาที่เหมาะสม ชัดเจน เริ่มตั้งแต่การจัดทำหลักสูตร การกำหนดเวลาในการพัฒนา เตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ บุคลากร และงบประมาณ ผู้รับผิดชอบโครงการมีการประชุมวางแผนในทุกสัปดาห์และทำการสรุปสิ่งที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ ซึ่งการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทั้งก่อนเริ่มการพัฒนาและระหว่างการพัฒนา มีความเหมาะสม โดยก่อนเริ่มกิจกรรมโครงการจะจัดให้มีการปฐมนิเทศสร้างความรู้จักระหว่างนักเรียนและสร้างความเข้าใจในการเข้ารับการพัฒนาในเบื้องต้น โดยระหว่างการพัฒนาโครงการได้จัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนำเสนองาน รวมไปถึงการประเมินผลการพัฒนาของโครงการดังกล่าวมีความเหมาะสม โดยมีการใช้รูปแบบการประเมินตนเองและผู้เชี่ยวชาญ ระหว่างการเข้ารับการพัฒนา และหลังสิ้นสุดการพัฒนาซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด (ตามหนังสือสำนักงานก.ค.ศ. ที่ ศร 0206.7/ว 18 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2552)

1.4 การประเมินด้านผลผลิต พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นว่า นักเรียนมีอุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า นักเรียนได้เพิ่มองค์ความรู้ มุมมอง ประสบการณ์ และแนวทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองอย่างเป็นรูปธรรมและชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2554) กล่าวว่า งานที่ผู้บริหารต้องดำเนินการนั้นเกี่ยวข้องโดยตรงกับการแสวงหา หรือสร้างแรงบันดาลใจในการกำหนดเป้าหมาย ของจุดประสงค์การศึกษาให้ออกมาอย่างชัดเจน เพื่อให้นักเรียนได้มีเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ คณาภรณ์ รัชมีมารีย์ (2554) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ หนึ่งในนั้นคือเพื่อพัฒนาระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย ผลการพัฒนา ระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาจากลำดับความต้องการจำเป็นด้านผลผลิตเป็นอันดับแรก ได้แก่ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ควรเพิ่มสุขลักษณะนิสัยที่ดี

2. ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 รายละเอียดดังต่อไปนี้

จากการสรุปผลการประเมิน พบว่า การดำเนินโครงการควรมีการปรับปรุง พัฒนา เพื่อให้เกิดการดำเนินงานในโครงการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีสิ่งที่ต้องปรับปรุง พัฒนา คือ 1.มีการบริหารจัดการเวลาในการพัฒนาให้มีความเหมาะสม 2. การจัดเตรียมอุปกรณ์การทดลองในห้องปฏิบัติการให้ทั่วถึงและเพียงพอ 3. ปรับสัดส่วนกิจกรรมการพัฒนา มุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยลดการบรรยายให้น้อยลง และเพิ่มการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมบุญ ทิพรังศรี (2557) ซึ่งระบุว่ารูปแบบ

กระบวนการพัฒนามีดังนี้ คือ การตรวจสอบข้อมูลของวิทยากร การหาความจำเป็นโดยตรวจสอบข้อมูลภูมิสำเนา วุฒิสภาวิชาที่เรียน ประสบการณ์ ผลงานดีเด่นหรือองค์ประกอบอื่น ๆ และกำหนดแผนการพัฒนา กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดหลักสูตร วิทยากร กำหนดขนาดของกลุ่มนักเรียน การจัดลำดับความจำเป็นด้วยการสำรวจข้อมูลสารสนเทศ จัดเตรียมเอกสาร วิธีการพัฒนาและกำหนดกิจกรรมการพัฒนาโดยปรับปรุงวิธีการและหลักสูตรให้เหมาะสมโดยให้องค์กรภายนอกร่วมฝึกการพัฒนา สอดคล้องกับ ชิดชัย ช่างสมบุรณ์ (2546) ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งระบุว่าวิทยากร วิทยากรที่เลี้ยง ผู้บริหาร โครงการ โสตทัศนูปกรณ์ สื่อการฝึกอบรม ห้องสมุด การบริการ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกมีความพร้อมและเหมาะสม และสอดคล้องกับ คณาภรณ์ รัตมีมารีย์ (2554) ได้ศึกษา การพัฒนาระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนที่มีระดับคุณภาพดีในกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อพัฒนาระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสาร การใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนในโครงการ มีสภาพที่พึงประสงค์เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดได้แก่ ผลผลิตปัจจัยนำเข้า สภาพแวดล้อมและกระบวนการการบริหาร มีสภาพปัจจุบันเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดได้แก่ ผลผลิต สภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการการบริหาร และมีลำดับความต้องการจำเป็นด้านผลผลิตเป็นอันดับแรก 2. ระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนที่มีระดับคุณภาพดีในกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาจากลำดับความต้องการจำเป็นด้านผลผลิตเป็นอันดับแรก พบว่าด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลเป็นรูปแบบที่หลากหลาย และนโยบายเป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 3. การพัฒนาระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาจากลำดับความต้องการจำเป็นด้านผลผลิตเป็นอันดับแรก พบว่าด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ควรเพิ่มสุขลักษณะนิสัยที่ดี การออกกำลังกายปลอดสิ่งเสพติด จิตสาธารณะ จิตอาสาและจิตสำนึกการอนุรักษ์ธรรมชาตินอกจากนี้โรงเรียนควรบริหารโครงการโดยผู้ดูแลโครงการ และมีการแยกส่วนการบริหารงานที่ชัดเจนรวมทั้งแยกการประกันคุณภาพกับภาคปกติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

1. ด้านบริบท การดำเนินโครงการควรกำหนดวัตถุประสงค์ให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับกลยุทธ์โรงเรียนเป้าประสงค์ของโรงเรียน และมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันด้านความสามารถของนักเรียน อย่างเป็นรูปธรรมสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ เพื่อให้ขั้นตอนการเตรียมการดำเนินการเป็นไปอย่างมีทิศทาง และควรมีการตั้งวัตถุประสงค์โครงการให้สอดคล้องกับบริบทและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นปัจจุบัน
2. ด้านปัจจัยนำเข้า ผู้รับผิดชอบโครงการควรตรวจสอบและเตรียมความพร้อมในด้านของปัจจัยนำเข้าให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการบริหารงานโครงการ อาทิ การจัดให้มีอุปกรณ์สำหรับให้บริการในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ รวมถึงผู้รับผิดชอบโครงการต้องพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ ทักษะและองค์ความรู้ให้มีความเป็นนักวิชาการ
3. ด้านกระบวนการ ควรปรับสัดส่วนระหว่างการบรรยายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใหม่ โดยลดการบรรยายลง และเพิ่มเติมในส่วนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้มากขึ้น เพิ่มกรณีศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน และองค์ประกอบในการให้ความรู้ในหลักสูตรควรมีความหลากหลาย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาวิชา และไม่ควรเน้นการจดบันทึก
4. ต้องคำนึงถึงความสำคัญของการประเมินว่า ในการดำเนินงานโครงการ จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ จะต้องทราบถึงความเป็นไปได้ ความพร้อม ความก้าวหน้า และความสำเร็จของโครงการ ดังนั้นข้อมูลที่ได้จากการประเมิน จะช่วยตอบคำถามต่าง ๆ ได้ ถ้าการดำเนินงานปราศจากการประเมิน ผู้ปฏิบัติจะไม่ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ความพร้อม ความเหมาะสมของการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบการพัฒนาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) เป็นการต่อยอดเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการสมัยใหม่ตามความต้องการของผู้บริหาร
2. ควรมีการวิจัยติดตามประเมินผลโครงการเมื่อโครงการสิ้นสุดลงเพื่อติดตามประเมินผลการนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาองค์กรในรูปแบบการประเมิน CIPPIEST
3. ควรมีการวิจัยศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการพัฒนาจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ของนักเรียนภายในสถานศึกษา หรือศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษาอื่น ๆ ที่มีบริบทพื้นฐานใกล้เคียงกัน หรือไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่มีรูปแบบการพัฒนาที่แตกต่างกันเพื่อค้นหาปัจจัยร่วมของความสำเร็จ และปัจจัยที่ผันแปรตามรูปแบบการพัฒนา

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรวรรณ จันทน์ผา. (2549). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์ พับ บลิเคชั่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.
- กระทรวงศึกษาธิการ (2553). คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนในโครงการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา.
- คงสิทธิ์ สุวะจันทร์. (2556). การบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- คณาภรณ์ รัตมีมารีย์ (2554). การพัฒนาระบบบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คุณ วงศ์อนันต์. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานบุคคลเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาใน โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- จงใจ จิงตระกูล. (2550). การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1. วิทยานิพนธ์ (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- จามจุรี จำเมือง. (2553). ผู้บริหารกับการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

- ฉัตรชัย ประภัศร. (2549). *การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสถานที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬาในมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์*. วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการ. 2(1), ๑-1๑.
- เฉลียวศรี พิบุลชล และคณะ. (2554). *เอกสารประกอบการสอนวิชาการสร้างกิจกรรมเสริมหลักสูตร*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์ และอุทัย บุญประเสริฐ. (2548). *หลักและแนวทางในการจัดการนิเทศภายในสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองศาสนการพิมพ์.
- ชลิต พุทธิรักษา. (2548) *การจัดการโรงเรียนประถมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 8. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เชาว์ อินใย. (2553). *การประเมินโครงการ Program Evaluation*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐิติกา เสนาจิตต์. (2560). *สภาพการดำเนินงานตามโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (Mini English Program :MEP) : กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดสงขลา*. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี. 11(24), 74-80.
- ณัชชา ศรีวิชัยรัตน์. (2549). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียน เอกชนในจังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ (2551). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ณัฐภรณ์ หลาวทอง. (2559). *การสร้างเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดอกฝ้าย ทศเกตุ. (2553). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่*. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ดนัย เทียนพุฒ. (2548). *ส่องโลกทรรศน์นักบริหาร*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- เดช ดอนจันทร์ โคตร. (2550). *การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2555). *การพัฒนาหลักสูตร. ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน*. นนทบุรี: สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธงชัย ชิวปรีชา และคณะ. (2551). *แนวทางการบริหารโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับของรัฐ: กรณีโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา.
- นงนุช วงษ์สุวรรณ. (2551). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดัก.
- นงนภัส บุญเหลือ. (2553). *การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โรงเรียนประทุมอนุสรณ์ โดยใช้ CIPP Model*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นพรัตน์ อรรถโชติ. (2562). รูปแบบการบริหารโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ (English Program: EP) ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. นนทบุรี: ตีรณสาร.

ประยงค์ เนาวบุตร และ สุทธิวรรณ ตันติธรรมาวงศ์. (2555). แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน. นนทบุรี: สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ประจักษ์ บัวผัน. (2550). การบริหารโครงการสุขภาพ. ภาควิชาบริหารงานสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานด้านวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ปองสิน วิเศษศิริ. (2555). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาโรงเรียน ฤทธิยะวรรณาลัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พงศ์เทพ จิระโร (2554). การประเมินโครงการ Program Evaluation. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พัทธรพีโล วงศ์ละ. (2560). การประเมินโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา วิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

พิสนุ พงศ์ศรี. (2553). เทคนิควิธีประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.

พุทธรักษ์ จินดาโรจน์. (2546). ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และ นักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในจังหวัดขอนแก่น . ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มณีนรัตน์ ภิญญาภาพสกุล. (2549). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2551). การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.

รัตน์ บัวสนธิ์. (2551). การบริหารโครงการ : แนวทางสู่ความสำเร็จ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.

รุ่ง ลอยเลิศ. (2542). การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- รุ่งชัยดาพร เวหะชาติ. (2552). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. สงขลา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วรเดช จันทรศร และไพโรจน์ ภัทรนรากุล. (2543). *การประเมินผลในระบบเปิด*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โครงการเอกสารและตำรา สมาคมรัฐประศาสนศาสตร์ นิต้า.
- วันชัย ปานจันทร์. (2549). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรโดยใช้ฐานการจัดการความรู้*. วารสารพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. 2(1), 1-12.
- วันวิสา ชนะวงศ์. (2558). *การประเมินโครงการ English for Integrated Studies (EIS) โรงเรียนนันทบุรีพิทยาคม*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วิศิษฐ์ ชาญสุข. (2549). *การศึกษาสภาพและปัญหา การบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุดรธานี.
- วิน เชื้อโพธิ์หัก. (2550). *การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- วรารณ จิรชีพพัฒนา (2552). *การบริหารโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ*. กรุงเทพมหานคร : โครงการส่งเสริมและพัฒนาเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- วีระ ปิ่นเจริญ. (2550). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริกาญจน์ งามช้าง. (2560). *การประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของโรงเรียนเชียงดาววิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. (2541). *คู่มือการติดตามและการประเมินโครงการการพัฒนาในระดับจังหวัด*, กรุงเทพมหานคร; สถาบันดำรงราชานุภาพ, สำนักงานปลัด กระทรวงมหาดไทย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *ทฤษฎีการประเมิน*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สดศรี คงณะ. (2548). *การประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). *การประเมินการประชุม:หลักการและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ:โอเดียนสโตร์.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : จตุพรดีไซด์.
- สมสกุล รสชาติ (2548). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการของงานโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สมาน อัสวภูมิ. (2551). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. อุบลราชธานี : หจก.อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.

- สมถวิล ศรีจันทร์โรจน์ (2552). *สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสมุทรปราการ 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง*. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สรารุณ ถิตย์พงษ์ (2555). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- สายพิน พันธุ์เจริญ. (2546). *การประเมินโครงการเพิ่มประสิทธิผลครูระดับก่อนประถมศึกษาฝึกอบรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา* *มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต*
- สานิตย์ กายาผาด. (2547). *เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต. กรุงเทพมหานคร: เจริญเทพ เอ็ดดูเคชั่น*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2541). *แนวคำเนิการเพื่อประกันคุณภาพและการรับรอง* *มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ: สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษา* *เอกชน*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2542). *คู่มือการบริหารงานโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ:* *โรงพิมพ์การศาสนา*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการจัดการเรียนรูตามหลักสูตรแกนกลาง* *การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550). *การบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน. กรุงเทพฯ:* *ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย*.
- สุชาติา เปลี่ยนสุภาพ. (2545). *ทำเนียบสถาบันการศึกษาลับโรงเรียนนานาชาติและสองภาษา. กรุงเทพฯ :* *ซีเอ็ดดูเคชั่น*.
- สุญาดา เสงชัยโย. (2564). *รายงานการประเมินผลโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร* *กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย* *นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัธยม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9.* *(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต).* นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์* *มหาวิทยาลัย*.
- สุธีระ ทานตวนิช. (2545). *Competency เครื่องมือการบริหารที่ปฏิเสธไม่ได้. Human Resource.* *53(8) : 15.*
- เสนาะ ตีเยาว์. (2547). *หลักการบริหาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*

โสภา วงษ์นาคเพ็ชร. (2553) *การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 . มหาวิทยาลัยศิลปากร/นครปฐม. DOI :

https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=

อนันต์ นามทองต้น. (2557). การประเมินโครงการทางการศึกษา : ปฏิบัติจริง. นนทบุรี: สหมิตร

อารีรัตน์ ผาล. (2559). *การประเมินหลักสูตรโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษโรงเรียน*

อนุบาลศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ. นนทบุรี:ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์. (2556). *ประเมินผลการดำเนินงานโครงการการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา*

สามปี (พ.ศ. 2554-2556). เชียงใหม่: สำนักบริการวิชาการ.

อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ ภิงคารวัฒน์.(2548). *หลักและแนวทางในการจัดการนิเทศภายในสำหรับ*

โรงเรียนของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.

อุษณีย์ โพธิสุข. (2541). *รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติการศึกษา. สำหรับ*

เด็กที่มีความสามารถพิเศษ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

อุษณีย์ อนุรุทธวงศ์. (2555). *การพัฒนาทักษะความคิดระดับสูง : Developing Higher Level of Thinking*

Skills. นครปฐม : ไอ คิว บิ๊กเซ็นเตอร์.

ภาษาต่างประเทศ

Abdullah Coskun, & Aysegul Daloglu.(2010). *Evaluating an English Language Teacher*

Education Program Through Peacock's Model. Australian Journal of Teacher

Education. 35(6) : 22 – 42, 2010.

Alfred Irambona, & Kumaidi. (2015). *The Effectiveness of English Teaching Program in Senior*

High School : A Case Study. Research and Evaluation in Education. 1(2) : 114 – 128.

Cortina, J. M. (1993). *What is coefficient alpha: An examination of theory and*

applications. Journal of Applied Psychology.

Gagne, Robert M.; Briggs, Leslie J and Wager, Walter W. (2004). *Principles of Instructional*

Design. 6rd ed. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc.

Gray & Larson. (2000). *Project Management: The Managerial Process*. Singapore:

McGrawHill Inc.

Heather Fry, Steve Ketteridge and Stephanie Marshall. (2009). *A Handbook for Teaching*

and Learning in Higher Education : Enhancing Academic Practice, 3rd ed. New

York : Taylor & Francis.

- John H. Schumann. (2010). *Research on the acculturation model for second language acquisition*. Journal of Multilingual and Multicultural Development, 7(5) : 379 – 392.
- Khumpool, S. (2018). *Project Management*. Bangkok: North Bangkok University.
- Patton, M.Q. (2004). *Qualitative evaluation and research methods*. Newbury Park. CA: Sage.
- Provus,M.M.(1971). *Discrepancy Evaluation for Educational Program Improcement and Assessment Berkeley*, California: Mc Cutchat Publishing Corporation.
- Renzulli, J. S. ;& Reis, S. M. (1985). *The schoolwide enrichment model: A comprehensive plan for educational excellence*. Mansfield Center, CT: Creative Learning Press.
- Scriven, M.S.(1967). *The Methodology of Evaluation*. In *Perspectives of Curriculum Evaluation* (AERA Monograph Series on Curriculum Evaluation, No.1). Chicago: Rand McNally.
- Sergiovanni, J.Thomas & Starratt. J. Robert. (1998). *Supervision: A redefinition*. (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Stake,R.E.(1976). *The Countenance of Educational Eraluation*. *Teachers College Record*.
- Stufflebeam D.L. and Shinkfied A.J. (1990). *Systematic Evaluation*. Boston / Dordrecht/Lancaster : : Kluwer - Nighoff Publishing
- Sternberg, R. J. 1999. *Cognition and instruction*. In *Durso, F. T. (Ed.), Handbook of cognition*. New York: John Wiley & Sons.
- Stufflebeam, D. L.and W.J. Webster (2007). *Evaluation Theory, Models,and Applications*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Stufflebeam, D. L.(2008). *The CIPP model for evaluation in national conference on Educational research* 17-18 January 2008. Phitsanulok : Faculty of Education, Naresuan University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการประเมิน

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

1. ชื่อผู้เชี่ยวชาญ : นายปริญญา ณ วันจันทร์
ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการสถานศึกษา
2. ชื่อผู้เชี่ยวชาญ : นางธีรธิดา ทองศรี
ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการสถานศึกษา
3. ชื่อผู้เชี่ยวชาญ : นายถิรายุ อินแปลง
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาการวัดและประเมินผลทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ : แบบสอบถาม

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบสอบถาม
การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program)
โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

แบบสอบถาม นักเรียน

2.1 ด้านบริบทของโครงการ

ข้อ	ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
		1	2	3		
	ด้านบริบทของโครงการ					
1.	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกลยุทธ์ - เป้าประสงค์ของโรงเรียน	1	1	1	3	1
2.	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน	1	1	1	3	1
3.	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	1	1	1	3	1
4.	วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	1	1	1	3	1
5.	การดำเนินการพัฒนา โครงการตอบสนองความต้องการของต้นสังกัด	1	1	1	3	1
6.	โครงการมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน	1	0	1	2	.67
7.	โครงการนี้สอดคล้องกับความต้องการของท่านในการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ประสบการณ์	1	1	1	3	1
	ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ					
	ความเหมาะสมของผู้รับผิดชอบโครงการ					
1.	ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ ความสามารถในการบริหารโครงการเหมาะสม	1	1	1	3	1
2.	ผู้รับผิดชอบโครงการมีการเตรียมพร้อมในการดำเนินการโครงการ	1	0	1	2	.67
3.	ผู้รับผิดชอบโครงการมีทักษะในการบริหารโครงการ	1	1	1	3	1
	ความพร้อมและความเหมาะสมของบุคลากร					
4.	บุคลากรมีทักษะความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติได้	1	1	1	3	1
5.	ครูผู้สอนในโครงการมีจำนวนเพียงพอ	1	1	1	3	1
6.	ครูผู้สอนในโครงการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ	1	1	1	3	1
	ความเหมาะสมของอุปกรณ์/สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอน					
7.	วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน และเครื่องใช้ในการเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอ และเหมาะสม	1	1	1	3	1
8.	เอกสารประกอบการเรียน ชัดเจน เข้าใจง่าย	1	1	1	3	1
9.	เอกสารประกอบการเรียนในแต่ละวิชาเหมาะสมและมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตร	1	1	1	3	1
	ความเหมาะสมของสถานที่	1	1	1	3	1
10.	อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมได้รับการบำรุงดูแลให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง และปลอดภัยมีความเหมาะสมอยู่เสมอ	1	1	1	3	1

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
		1	2	3		
11.	มีห้องเรียน ห้องประกอบ ห้องปฏิบัติการ และโรงฝึกงานสำหรับนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานอย่างเหมาะสม	1	1	1	3	1
	ความเหมาะสมของระบบการบริหารจัดการโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์					
12.	การดำเนินการระบบบริหารจัดการโครงการสอดคล้องและบรรลุวัตถุประสงค์	1	0	1	2	.67
13.	หลักสูตร เนื้อหาสาระในการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกัน	1	1	1	3	1
14.	มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แนวนโยบายให้ทุกฝ่ายรับทราบ	1	1	1	3	1
15.	หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	1	1	1	3	1
16.	การใช้หลักสูตรในโครงการสอดคล้องกับหลักสูตรภาคปกติ	1	0	1	2	.67
17.	โครงการเน้นให้การจัดการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงงาม	1	1	1	3	1
18.	มีการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาในโครงการอย่างเป็นระบบ	1	1	1	3	1
19.	นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความสามารถทางภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ที่โครงการกำหนด	1	1	1	3	1
20.	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรโครงการ	1	1	1	3	1
	งบประมาณ					
21.	การจัดงบประมาณสอดคล้องกับนโยบายและกิจกรรมมีความเหมาะสม	1	1	1	3	1
22.	การนำงบประมาณมาใช้ในการปรับปรุงอาคาร พัฒนาสื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และจัดหาเอกสารตำราเรียนมีความเหมาะสม	1	1	1	3	1
	ด้านกระบวนการของโครงการ					
	ความเหมาะสมของการบริหารโครงการ					
1.	กำหนดแผนการพัฒนาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ	1	1	1	3	1
2.	การดำเนินการพัฒนาเป็นไปตามแผนที่กำหนด	1	1	1	3	1
3.	มีครูผู้ประสานงานกับด้านวิชาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1	0	1	2	.67
4.	จัดให้มีการปฐมนิเทศนักเรียนก่อนการพัฒนา	1	1	1	3	1
5.	ความเอาใจใส่ดูแล การให้คำปรึกษา แนะนำของครูและผู้รับผิดชอบโครงการ	1	1	1	3	1
	ความเหมาะสมของการดำเนินการโครงการด้านการเรียนการสอน					
6.	การเรียนการสอนเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของนักเรียน	1	0	1	2	.67
7.	มีการดำเนินการกิจกรรมในโครงการให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของนักเรียนเช่นการจัดกิจกรรมค่ายบูรณาการ	1	1	1	3	1
8.	สัดส่วนระหว่างการเรียนการสอนในรูปแบบการบรรยายในชั้นเรียน และการจัดกิจกรรม Active Learning มีความเหมาะสม	1	1	1	3	1

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
		1	2	3		
9.	การจัดการสอนมีครูไทยผู้ช่วยสอนกับครูผู้สอนชาวต่างชาติในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ปฏิบัติงานได้เหมาะสม	1	1	1	3	1
10.	การจัดการสอนมีครูผู้ประสานงานด้านวิชาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ประสานงานได้เหมาะสม	1	1	1	3	1
11.	การจัดสาระการเรียนรู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการเรียนรู้ ยกเว้นวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมีความเหมาะสม	1	1	1	3	1
ความเหมาะสมของรายละเอียดการจัดกิจกรรมในโครงการ						
12.	สถานที่จัดกิจกรรมและกำหนดกรอบสาระวิชาที่จัดกิจกรรมค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ	1	0	1	2	.67
13.	ดำเนินการเตรียมเอกสารและจัดหาผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ	1	1	1	3	1
14.	มีการประเมินผลคุณภาพของกิจกรรมค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ	1	1	1	3	1
15.	ประกาศรับสมัครเจ้าหน้าที่และครูต่างชาติและพิจารณาคุณสมบัติเจ้าหน้าที่และครูต่างชาติโดยคณะกรรมการที่โรงเรียนแต่งตั้ง	1	1	1	3	1
16.	จัดครูชาวต่างชาติและครูไทยเข้าสอนตามตารางสอนพร้อมจัดตำแหน่งงานให้แก่เจ้าหน้าที่	1	1	1	3	1
17.	มีการประเมินการสอนและการทำงานโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ	1	1	1	3	1
ความเหมาะสมของการติดตามประเมินผล		1	0	1	2	.67
18.	การประเมินผลและรายงานความสำเร็จของการดำเนินโครงการพัฒนามีความเหมาะสม	1	1	1	3	1
19.	มีการประเมินผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	3	1
20.	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลมีความเหมาะสม	1	1	1	3	1
ด้านผลผลิต						
การประยุกต์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน						
1.	นักเรียนอธิบายความรู้ที่ได้รับได้	1	1	1	3	1
2.	นักเรียนเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้	1	1	1	3	1
3.	นักเรียนระบุวิธีการหรือรูปแบบของการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	1	1	1	3	1
ศักยภาพ ความรู้ประสบการณ์ และทักษะภาษา						
4.	นักเรียนมีศักยภาพ และความรู้ประสบการณ์ในทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ	1	1	1	3	1
5.	นักเรียนมีศักยภาพ และความรู้ประสบการณ์ในทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ	1	1	1	3	1
6.	นักเรียนมีศักยภาพ และความรู้ประสบการณ์ในทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ	1	1	1	3	1

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
		1	2	3		
	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน					
7.	นักเรียนมีอุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย	1	1	1	3	1
8.	นักเรียนมีสุขภาพจิตดี ร่าเริงแจ่มใสมีมนุษยสัมพันธ์	1	1	1	3	1
9.	นักเรียนมีลักษณะตามความคาดหวังในเรื่องความรับผิดชอบตรงต่อเวลา และมีระเบียบวินัย	1	1	1	3	1
10.	นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์	1	0	1	2	.67

ข้อมูลการหาค่าความเที่ยง(Reliability) ของเครื่องมือด้วยการใช้ โปรแกรม SPSS
 การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
 (English Program)โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563
 ค่าความเที่ยง(Reliability) ของเครื่องมือฉบับที่ 1 ด้านบริบทของโครงการ

Print Out SPSS

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded(a)	0	.0
	Total	30	100.0

a Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.902	7

ข้อมูลการหาค่าความเที่ยง(Reliability) ของเครื่องมือด้วยการใช้ โปรแกรม SPSS
 การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
 (English Program)โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563
 ค่าความเที่ยง(Reliability) ของเครื่องมือฉบับที่ 2 ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ

Print Out SPSS

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded(a)	0	.0
	Total	30	100.0

a Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
0.953	22

ข้อมูลการหาค่าความเที่ยง(Reliability) ของเครื่องมือด้วยการใช้ โปรแกรม SPSS
 การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
 (English Program)โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563
 ค่าความเที่ยง(Reliability) ของเครื่องมือฉบับที่ 3 ด้านกระบวนการของโครงการ

Print Out SPSS

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded(a)	0	.0
	Total	30	100.0

a Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
0.951	20

ข้อมูลการหาค่าความเที่ยง(Reliability) ของเครื่องมือด้วยการใช้ โปรแกรม SPSS
 การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
 (English Program)โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563
 ค่าความเที่ยง(Reliability) ของเครื่องมือฉบับที่ 4 ด้านผลผลิตของโครงการ

Print Out SPSS

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded(a)	0	.0
	Total	30	100.0

a Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
0.950	10

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ประเด็นสนทนากลุ่ม ที่ใช้ในการประเมิน

แบบสอบถาม

การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
(English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

คำชี้แจง

1.การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ ประกอบด้วย นักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ และผู้รับผิดชอบโครงการ

2. การประเมินโครงการ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินผลโครงการพัฒนา โดยประเมินทั้ง 4 ด้าน แบ่งออกเป็น 4 ตอน
ประกอบด้วย

ตอนที่ 2.1 บริบทของโครงการ

ตอนที่ 2.2 ปัจจัยนำเข้าของโครงการ

ตอนที่ 2.3 กระบวนการดำเนินงานของโครงการ

ตอนที่ 2.4 ผลผลิตของโครงการ

แบ่งระดับการประเมินความสอดคล้องหรือความเหมาะสมเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีความสอดคล้องหรือความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความสอดคล้องหรือความเหมาะสมในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความสอดคล้องหรือความเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความสอดคล้องหรือความเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความสอดคล้องหรือความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ

การศึกษาครั้งนี้จะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ด้วยความอนุเคราะห์จากท่าน จึงขอให้ท่านตอบ

แบบสอบถามทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง และครบสมบูรณ์ทุกข้อ

ขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ท่านใส่เครื่องหมาย / ใน () ที่ตรงกับสภาพของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. ระดับการศึกษา () มัธยมศึกษาปีที่ 1 () มัธยมศึกษาปีที่ 2
() มัธยมศึกษาปีที่ 3 () มัธยมศึกษาปีที่ 4
() มัธยมศึกษาปีที่ 5 () มัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 การประเมิน โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 กรุณาใส่เครื่องหมาย / ใน รายการที่ตรงกับระดับผลการประเมินของท่าน

2.1 ด้านบริบทของโครงการ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับผลการประเมิน				
		1	2	3	4	5
1.	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกลยุทธ์ - เป้าประสงค์ของโรงเรียน					
2.	วัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน					
3.	วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน					
4.	วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง					
5.	การดำเนินการพัฒนา โครงการตอบสนองความต้องการของต้นสังกัด					
6.	โครงการมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน					
7.	โครงการนี้สอดคล้องกับความต้องการของท่านในการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ประสบการณ์					

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับผลการประเมิน				
		1	2	3	4	5
	ความเหมาะสมของผู้รับผิดชอบโครงการ					
1.	ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ ความสามารถในการบริหารโครงการเหมาะสม					
2.	ผู้รับผิดชอบโครงการมีการเตรียมพร้อมในการดำเนินการโครงการ					
3.	ผู้รับผิดชอบโครงการมีทักษะในการบริหารโครงการ					
	ความพร้อมและความเหมาะสมของบุคลากร					
4.	บุคลากรมีทักษะความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติได้					
5.	ครูผู้สอนในโครงการมีจำนวนเพียงพอ					
6.	ครูผู้สอนในโครงการเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ					
	ความเหมาะสมของอุปกรณ์/สื่อการสอน สถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอน					
7.	วัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน และเครื่องใช้ในการเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอและเหมาะสม					
8.	เอกสารประกอบการเรียน ชัดเจน เข้าใจง่าย					
9.	เอกสารประกอบการเรียนในแต่ละวิชาเหมาะสมและมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตร					
	ความเหมาะสมของสถานที่					
10.	อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมได้รับการบำรุงดูแลให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงและปลอดภัยมีความเหมาะสมอยู่เสมอ					
11.	มีห้องเรียน ห้องประกอบ ห้องปฏิบัติการ และโรงฝึกงานสำหรับนักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานอย่างเหมาะสม					
	ความเหมาะสมของระบบการบริหารจัดการโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์					
12.	การดำเนินการระบบบริหารจัดการโครงการสอดคล้องและบรรลุวัตถุประสงค์					
13.	เนื้อหาสาระในการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกัน					
14.	มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แนวนโยบายให้ทุกฝ่ายรับทราบ					
15.	การจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร					
16.	การใช้หลักสูตรในโครงการสอดคล้องกับหลักสูตรภาคปกติ					
17.	โครงการเน้นให้การจัดการเรียนการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงงาม					
18.	มีการคัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาในโครงการอย่างเป็นระบบ					
19.	นักเรียนมีความสามารถทางภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ที่โครงการกำหนด					
20.	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรโครงการ					
	งบประมาณ					

21.	การจัดงบประมาณสอดคล้องกับนโยบายและกิจกรรมมีความเหมาะสม					
22.	การนำงบประมาณมาใช้ในการปรับปรุงอาคาร พัฒนาสื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และจัดหาเอกสารตำราเรียนมีความเหมาะสม					

2.3 ด้านกระบวนการของโครงการ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับผลการประเมิน				
		1	2	3	4	5
	ความเหมาะสมของการบริหารโครงการ					
1.	กำหนดแผนการพัฒนาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการ					
2.	การดำเนินการพัฒนาเป็นไปตามแผนที่กำหนด					
3.	มีครูผู้ประสานงานกับด้านวิชาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
4.	จัดให้มีการประชุมนิเทศนักเรียนก่อนการพัฒนา					
5.	ความเอาใจใส่ดูแล การให้คำปรึกษา แนะนำของครูและผู้รับผิดชอบโครงการ					
	ความเหมาะสมของการดำเนินการโครงการด้านการเรียนการสอน					
6.	การเรียนการสอนเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของนักเรียน					
7.	มีการดำเนินการกิจกรรมในโครงการให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของนักเรียนเช่น การจัดกิจกรรมค่ายบูรณาการ					
8.	สัดส่วนระหว่างการเรียนการสอนในรูปแบบการบรรยายในชั้นเรียน และการจัดกิจกรรม Active Learning มีความเหมาะสม					
9.	การจัดการสอนมีครูไทยผู้ช่วยสอนกับครูผู้สอนชาวต่างชาติในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ปฏิบัติงานได้เหมาะสม					
10.	การจัดการสอนมีครูผู้ประสานงานด้านวิชาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ประสานงานได้เหมาะสม					
11.	การจัดสาระการเรียนรู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการเรียนรู้ ยกเว้นวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมีความเหมาะสม					
	ความเหมาะสมของรายละเอียดการจัดกิจกรรมในโครงการ					
12.	สถานที่จัดกิจกรรมและกำหนดกรอบสาระวิชาที่จัดกิจกรรมค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ					
13.	ดำเนินการเตรียมเอกสารและจัดหาผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรมค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ					
14.	มีการประเมินผลคุณภาพของกิจกรรมค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ					
15.	ประกาศรับสมัครเจ้าหน้าที่และครูต่างชาติและพิจารณาคุณสมบัติเจ้าหน้าที่และครูต่างชาติโดยคณะกรรมการที่โรงเรียนแต่งตั้งมีความเหมาะสม					
16.	จัดครูชาวต่างชาติและครูไทยเข้าสอนตามตารางสอนพร้อมจัดตำแหน่งงานให้แก่เจ้าหน้าที่					
17.	มีการประเมินการสอนและการทำงานโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ					

	ความเหมาะสมของการติดตามประเมินผล					
18.	การประเมินผลและรายงานความสำเร็จของการดำเนินโครงการพัฒนาที่มีความเหมาะสม					
19.	มีการประเมินผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
20.	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลมีความเหมาะสม					

2.4 ด้านผลผลิตของโครงการ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับผลการประเมิน				
		1	2	3	4	5
	การประยุกต์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
1.	นักเรียนอธิบายความรู้ที่ได้รับได้					
2.	นักเรียนเชื่อมโยงความรู้ที่ได้รับกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้					
3.	นักเรียนระบุวิธีการหรือรูปแบบของการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
	ศักยภาพ ความรู้ประสบการณ์ และทักษะภาษา					
4.	นักเรียนมีศักยภาพ และความรู้ประสบการณ์ในทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษ					
5.	นักเรียนมีศักยภาพ และความรู้ประสบการณ์ในทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ					
6.	นักเรียนมีศักยภาพ และความรู้ประสบการณ์ในทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ					
	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน					
7.	นักเรียนมีอุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย					
8.	นักเรียนมีสุขภาพจิตดี ร่าเริงแจ่มใสมีมนุษยสัมพันธ์					
9.	นักเรียนมีลักษณะตามความคาดหวังในเรื่องความรับผิดชอบตรงต่อเวลา และมีระเบียบวินัย					
10.	นักเรียนมีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ

ด้านบริบทของโครงการ

.....

.....

.....

ด้านปัจจัยนำเข้า

.....

.....

.....

ด้านกระบวนการดำเนินงาน

.....

.....

.....

ด้านผลผลิตของโครงการ

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น
การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ
(English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อ สอบถามความคิดเห็นของการประเมินโครงการด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน และผลผลิตของการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. ชื่อ - นามสกุล
2. เพศ
3. อายุ
4. ระดับการศึกษา
5. ตำแหน่ง
6. ประสบการณ์ในการทำงาน (ด้านการบริหาร/การดำเนินโครงการ/ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาโครงการ/)
..... ปี

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินงาน และผลผลิตของการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อบริบทของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

1.1 วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับกลยุทธ์ - เป้าประสงค์ของโรงเรียนหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

1.2 วัตถุประสงค์มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

1.3 การเตรียมการภายในของโครงการมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

2.1 ผู้รับผิดชอบโครงการ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2.2 ความพร้อม ความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2.3 ความพร้อมอุปกรณ์/สื่อมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2.4 ความเหมาะสมของระบบการบริหารจัดการโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์เป็นอย่างดี

.....

.....

.....

2.5 ระบบการบริหารจัดการดำเนินโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2.6 งบประมาณมีความเพียงพอ เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อกระบวนการดำเนินงานของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

3.1 การบริหารโครงการมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.2 การจัดกิจกรรมในโครงการ (ค่ายบูรณาการภาษาอังกฤษ (English Integration Camp และ กิจกรรมจัดจ้างครู-เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน) มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.3 ความเหมาะสมของดำเนินการโครงการด้านการเรียนการสอนเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

3.4 การประเมินผลโครงการเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับผลผลิตของโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563

4.1 นักเรียนสามารถในการประยุกต์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

4.2 นักเรียนมีศักยภาพ ความรู้ประสบการณ์ และทักษะภาษา สูงกว่าระดับมาตรฐานหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

4.3 นักเรียนนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 ประเด็นปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อโครงการ

โดยภาพรวมท่านคิดว่าโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 มีปัญหาอุปสรรคใดบ้างที่ควรได้รับการแก้ไข และมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ประเด็นการสนทนากลุ่ม

คำชี้แจง

การสนทนากลุ่มในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ใน 4 ด้าน ดังนี้

1. **ด้านบริบท (Context)** ได้แก่ การวิเคราะห์ผลการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ในด้านของสภาพ โดยทั่วไปของโครงการเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการและความสอดคล้องกับกลยุทธ์โรงเรียนเป้าประสงค์ของโรงเรียนและการเตรียมการภายในของโครงการ

2. **ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)** ได้แก่ การวิเคราะห์ผลการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ในด้านของปัจจัยในการดำเนินงานตามโครงการ ความพร้อมของปัจจัยในด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความเพียงพอในด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์/สื่อ อาคารสถานที่ที่ใช้ในการพัฒนา และเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้ในการพัฒนา

3. **ด้านกระบวนการ (Process)** ได้แก่ การวิเคราะห์ผลการประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ในด้านของกระบวนการดำเนินงานภายใน โครงการ ได้แก่ การวางแผน การจัดกิจกรรม การดำเนินการพัฒนา บรรยาย และการติดตามการประเมินผล

4. **ด้านผลผลิต (Product)** ได้แก่ การประเมินโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 ในด้านผู้รับการพัฒนา มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้และทักษะภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีศักยภาพ ความรู้ประสบการณ์ และทักษะภาษา สูงกว่าระดับมาตรฐาน มีลักษณะตามความคาดหวังในเรื่อง ความรับผิดชอบตรงต่อเวลา และมีระเบียบวินัยรวมไปถึงทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์

โดยมีประเด็นการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. ด้านบริบท (Context)

สภาพโดยทั่วไปของโครงการเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ความสอดคล้อง กับกลยุทธ์ เป้าประสงค์ของโรงเรียนและการเตรียมการภายในของโครงการ

- 1.1 ท่านคิดว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร
- 1.2 ท่านได้มีการเตรียมการภายในของโครงการอย่างไรบ้าง
- 1.3 สิ่งที่คุณคาดหวังจากการเตรียมการภายในของโครงการ คืออะไร
- 1.4 สิ่งที่เกิดขึ้นจริงจากการเตรียมการภายในของโครงการ คืออะไร มีความแตกต่างกันกับสิ่งที่คาดหวังไว้หรือไม่อย่างไร ทำไมจึงเกิดความแตกต่างกัน
- 1.5 ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดที่พบมีอะไรบ้าง และสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงมีอะไรบ้าง สิ่งเหล่านั้นทำให้เป็นข้อจำกัด ทำให้การดำเนินงานติดขัดตรงไหน เพราะอะไร
- 1.6 ข้อเสนอแนะที่ควรต้องจัดการ ทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลง/ปรับปรุง

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ปัจจัยในการดำเนินงานของโครงการ ได้แก่ ความเพียงพอในด้านงบประมาณ ด้าน บุคลากร ด้านอุปกรณ์/สื่อ อาคารสถานที่ที่ใช้ในการพัฒนา และเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้ในการพัฒนา

- 2.1 ท่านคาดหวังไว้ว่าปัจจัยในการดำเนินงานของโครงการในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความเพียงพอในด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์/สื่อ อาคารสถานที่ที่ใช้ในการพัฒนา และเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้ในการพัฒนา เป็นอย่างไรบ้าง
- 2.2 ปัจจัยในการดำเนินงานของโครงการที่เกิดขึ้นจริง เป็นอย่างไรบ้าง มีความแตกต่างกันกับสิ่งที่คาดหวังไว้หรือไม่อย่างไร ทำไมจึงเกิดความแตกต่างกัน
- 2.3 ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดที่พบเกี่ยวกับปัจจัยในด้านต่าง ๆ มีอะไรบ้าง รวมทั้งสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงมีอะไรบ้าง สิ่งเหล่านี้ทำให้เป็นข้อจำกัดทำให้การดำเนินงานติดขัดตรงไหน เพราะอะไร
- 2.4 ข้อเสนอแนะที่ควรต้องจัดการ ทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง

3. ด้านกระบวนการ (Process)

กระบวนการดำเนินงานภายใน โครงการ การวางแผน การจัดกิจกรรม การดำเนินการพัฒนา บรรยาย และการติดตามการประเมินผล

3.1 ท่านคาดหวังไว้ว่ากระบวนการดำเนินงานภายใน โครงการ ได้แก่ การวางแผนการจัด กิจกรรม การดำเนินการบรรยาย การติดตามการประเมินผลเป็นอย่างไรบ้าง

3.2 การดำเนินงานของโครงการที่เกิดขึ้นจริง เป็นอย่างไรบ้าง มีความแตกต่างกันกับสิ่งที่ คาดหวังไว้หรือไม่อย่างไร ทำไมจึงเกิดความแตกต่างกัน

3.3 ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดที่พบมีอะไรบ้าง รวมทั้งสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงมีอะไรสิ่งเหล่านั้นทำให้ เป็นข้อจำกัด ทำให้การดำเนินงานติดขัดตรงไหน เพราะอะไร

3.4 ข้อเสนอแนะที่ควรต้องจัดการ ทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลง/ปรับปรุง

4. ด้านผลผลิต (Product)

ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน อันได้แก่ ผู้รับการพัฒนามีความสามารถในการประยุกต์ความรู้และ ทักษะภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีศักยภาพ ความรู้ประสบการณ์ และทักษะภาษา สูงกว่า ระดับมาตรฐาน มีลักษณะตามความคาดหวังในเรื่องความรับผิดชอบตรงต่อเวลา และมีระเบียบวินัย รวมไปถึงทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และคิดสร้างสรรค์

4.1 สิ่ง que แสดงถึงอุปนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความรับผิดชอบตรงต่อเวลา และมีระเบียบวินัยที่ได้ จากโครงการนี้คืออะไรบ้าง

4.2 สิ่งที่เกิดขึ้นจริงเมื่อได้เข้าสู่การเข้ารับการพัฒนาในครั้งนี้ คืออะไร มีความแตกต่างกัน หรือไม่กับสิ่งที่คาดหวัง ทำไมจึงเกิดความแตกต่างกัน

4.3 ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดที่พบมีอะไรบ้าง และสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงมีอะไร สิ่งเหล่านั้นทำให้ เป็นข้อจำกัด ทำให้การดำเนินงานติดขัดตรงไหน เพราะอะไร

4.4 ข้อเสนอแนะที่ควรต้องจัดการ ทั้งในด้านการเปลี่ยนแปลง/ปรับปรุง

5. ภาพรวมของการดำเนินโครงการ

5.1 สิ่งที่ได้ทำได้อย่างดีจากการดำเนินการในโครงการนี้ คืออะไร

5.2 สิ่ง que คิดว่าควรจะต้องทำ/จำเป็นต้องทำ/อยากจะทำ เพื่อให้การดำเนินโครงการมี ประสิทธิภาพมากขึ้นคืออะไร

5.3 สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการดำเนินการ/เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ คืออะไร